

DECEMBER 2019

SPRÁVA O ŠTÁTNOM ŠTATISTICKOM ZISŤOVANÍ V OBLASTI KULTÚRY 2018

ODDELENIE VZDELÁVANIA, VÝSKUMU A ŠTATISTIKY
NÁRODNÉ OSVETOVÉ CENTRUM
Námestie SNP 12, Bratislava

Obsah

1. Vymedzenie, účel a spôsob realizácie štátneho štatistického zisťovania.....	3
1.1 Vymedzenie a účel štátneho štatistického zisťovania	3
1.2 Spôsob získavania údajov	3
1.3 Ročné výkazy KULT a NM štátneho štatistického zisťovania na rok 2018.....	4
1.4 Zber a spracovanie údajov	5
2. Výsledky štátneho štatistického zisťovania v oblasti kultúry	7
2.1 Počet oslovených subjektov, spravodajské jednotky, poskytnutie súčinnosti v štátnom štatistickom zisťovaní	7
2.2 Kultúra v číslach – stav v roku 2018, vybrané ukazovatele	9
2.3 Ekonomické ukazovatele – finančné a personálne zabezpečenie	10
3. Doplnkové ukazovatele – kultúra pre znevýhodnené a vybrané špecifické skupiny obyvateľov	15
4. Výsledky za jednotlivé parciálne oblasti kultúry	21
4.1 Galérie	21
4.2 Múzeá.....	26
4.3 Knižnice.....	29
4.4 Divadlá	43
4.5 Hudba.....	48
4.6 Audiovizia.....	58
4.7 Vysielanie rozhlasových a televíznych programových služieb	64
4.8 Vydávanie periodickej tlače.....	70
4.9 Vydávanie neperiodických publikácií.....	70
4.10 Kultúrno-osvetová činnosť	75
4.11 Astronomické zariadenia	79
4.12 Cirkvi a náboženské spoločnosti	82
4.13 Ochrana pamiatkového fondu.....	85
4.14 Multimedialný priemysel.....	87
4.15 Špecializované dizajnérske činnosti.....	90
4.16 Kultúra národnostných menšín.....	93

1. Vymedzenie, účel a spôsob realizácie štátneho štatistického zisťovania

1.1 Vymedzenie a účel štátneho štatistického zisťovania

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky v zmysle zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 540/2001 Z. z.“) vykonáva každoročne dlhodobé štátne štatistické zisťovanie v oblasti kultúry. Štatistické zisťovanie sa riadi programom štátnych štatistických zisťovaní, ktorý zostavuje Štatistický úrad Slovenskej republiky (ďalej len „ŠÚ SR“) v súčinnosti s ministerstvom na obdobie troch rokov a ktorý sa vydáva vyhláškou. Sumárne výsledky štátneho štatistického zisťovania za jednotlivé parciálne oblasti kultúry sú zverejňované v štatistických ročenkách za SR a jednotlivé samosprávne kraje, poskytujú sa európskym a medzinárodným inštitúciám na účely porovnávania a tvorby analýz vývojových trendov v jednotlivých oblastiach kultúry, využívajú sa pri tvorbe stratégií a koncepcií rozvoja kultúry v SR.

1.2 Spôsob získavania údajov

Údaje štátneho štatistického zisťovania za jednotlivé parciálne oblasti kultúry sa získavajú prostredníctvom 19 ročných štatistických výkazov KULT a NM 1-01. Ministerstvo zbieralo za rok 2018 po prvý raz aj údaje prostredníctvom ročných výkazov KULT 20-01 o multimediálnom priemysle a KULT 21-01 o špecializovaných dizajnérskejších činnostiach.

Okrem údajov získaných prostredníctvom štatistických výkazov KULT sa údaje v štátnom štatistickom zisťovaní získavajú aj z administratívnych zdrojov. Ministerstvo v súčasnosti týmto spôsobom získava údaje za oblasť periodickej tlače, administratívnym zdrojom údajov je evidencia periodickej tlače vedená ministerstvom podľa zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení zákona č. 221/2011 Z. z., a údaje za oblasť kolektívov záujmovej umeleckej činnosti, administratívnym zdrojom je zoznam kolektívov a jednotlivcov z oblasti záujmovej činnosti a neprofesionálnej umeleckej tvorby podľa zákona č. 189/2015 o kultúrno-osvetovej činnosti vedený Národným osvetovým centrom.

1.3 Ročné výkazy KULT a NM štátneho štatistického zisťovania na rok 2018

KULT 1-01 Ročný výkaz o ochrane pamiatkového fondu

KULT 3-01 Ročný výkaz o kultúrno-osvetovej činnosti

KULT 4-01 Ročný výkaz o neperiodických publikáciách

KULT 5-01 Ročný výkaz o hudobnom telese a umeleckom súbore

KULT 6-01 Ročný výkaz o galérii

KULT 7-01 Ročný výkaz o vysielaní rozhlasovej programovej služby

KULT 8-01 Ročný výkaz o vysielaní televíznej programovej služby

KULT 9-01 Ročný výkaz o múzeu

KULT 10-01 Ročný výkaz o knižnici

KULT 11-01 Ročný výkaz o audiovízii

KULT 12-01 Ročný výkaz o profesionálnom divadle

KULT 14-01 Ročný výkaz o astronomickom zariadení a pracovisku

KULT 15-01 Ročný výkaz o cirkvi a náboženskej spoločnosti

KULT 16-01 Ročný výkaz o verejných podujatiach v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry

KULT 17-01 Ročný výkaz o divadelných festivaloch a prehliadkach

KULT 19-01 Ročný výkaz o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel

KULT 20-01 Ročný výkaz o multimediiálnom priemysle

KULT 21-01 Ročný výkaz o špecializovaných dizajnerských činnostiach

NM (MK SR) 1-01 Ročný výkaz o kultúre národnostných menšín

1.4 Zber a spracovanie údajov

Zber a spracovanie údajov v oblasti kultúry sa realizujú prostredníctvom elektronického systému štatistického zisťovania ministerstva. Koordináciu postupu, plnenie úloh štátneho štatistického zisťovania a poskytovanie údajov ŠÚ SR zabezpečuje oddelenie vzdelávania, výskumu a štatistiky Národného osvetového centra (ďalej len „OVVŠ NOC“). V etape prípravy zberu a spracovania údajov predkladá odboru informatiky ministerstva požiadavky na úpravu výkazov KULT, koordinuje aktualizáciu zoznamov spravodajských jednotiek a zabezpečuje testovanie elektronického systému štatistického zisťovania. Počas zberu a spracovania údajov zabezpečuje odstraňovanie nedostatkov súvisiacich najmä s funkcionalitou systému, poskytuje metodickú pomoc spracovateľom výkazov KULT a aj spravodajským jednotkám. Po ukončení zberu údajov kompletizuje a poskytuje v súlade s dohodou o spolupráci a poskytovaní údajov a informácií na účely štátnej štatistiky medzi ministerstvom a ŠÚ SR údaje do ročenky za Slovenskú republiku a systému údajov ŠÚ SR, pripravuje sumárne výkazy a zoznamy spravodajských jednotiek na zverejnenie na webovom sídle ministerstva. V poslednej etape pripravuje správu o výsledkoch štátneho štatistického zisťovania za príslušný kalendárny rok a predkladá ju ministerstvu. Spracovateľmi jednotlivých výkazov KULT sú pracovníci OVVŠ NOC a odborní pracovníci inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva. Spracovateľ každoročne v období prípravy zberu a spracovania údajov aktualizuje zoznam spravodajských jednotiek a podieľa sa na testovaní elektronického systému štatistického zisťovania. Počas zberu údajov poskytuje metodickú pomoc spravodajským jednotkám, kontroluje údaje a v prípade nejasností vo výkaze KULT oslovuje spravodajskú jednotku. Po ukončení zberu údajov podľa zoznamu spravodajských jednotiek kontroluje stav poskytnutia súčinnosti a komunikuje so spravodajskými jednotkami v prípade zaslania urgencie pre neposkytnutie súčinnosti. Po úplnom ukončení zberu kontroluje výkazy a údaje, generuje sumárne výkazy za jednotlivé parciálne oblasti kultúry a pripravuje komentár k výsledkom štátneho štatistického zisťovania za príslušný kalendárny rok.

Spracovatelia štatistického zisťovania

Štatistický výkaz KULT	Spracovateľ výkazu
KULT 1-01 o ochrane pamiatkového fondu	Andrea Rappiová Pamiatkový úrad SR
KULT 3-01 o kultúrno-osvetovej činnosti	Jana Brúderová Ing. Ivo Šimunek Národné osvetové centrum
KULT 4-01 o neperiodických publikáciách	Mgr. Mária Červíková Mgr. Viera Petrovičová Slovenská národná knižnica
KULT 5-01 o hudobnom telese a umeleckom súbore	Mgr. Dominik Kopcsay Hudobné centrum
KULT 6-01 o galérii	Mgr. Zlatica Adamčiaková Slovenská národná galéria
KULT 7-01 o vysielaní rozhlasovej programovej služby	Jana Brúderová Ing. Ivo Šimunek Národné osvetové centrum
KULT 8-01 o vysielaní televíznej programovej služby	Jana Brúderová Ing. Ivo Šimunek Národné osvetové centrum
KULT 9-01 o múzeu	PhDr. Viera Majchrovičová Mgr. Ivana Jurčíková Slovenské národné múzeum
KULT 10-01 o knižnici	PhDr. Iveta Kilárová, CSc. PhDr. Eleonóra Janšová Slovenská národná knižnica
KULT 11-01 o audiovizii	Mgr. art. Lukáš Würfl Slovenský filmový ústav
KULT 12-01 o profesionálnom divadle	PhDr. Martina Čierna, PhD. Divadelný ústav
KULT 14-01 o astronómickom zariadení a pracovisku	Mgr. Eduard Koči Slovenská ústredná hvezdáreň
KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti	Mgr. Karol Porubčin Ministerstvo kultúry SR
KULT 16-01 o verejných podujatiach v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry	Mgr. Dominik Kopcsay Hudobné centrum
KULT 17-01 o divadelných festivaloch a prehliadkach	PhDr. Martina Čierna, PhD. Divadelný ústav
KULT 19-01 o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel	Mgr. Dominik Kopcsay Hudobné centrum
KULT 20-01 o multimediálnom priemysle	Mgr. Lubica Kollárová, PhD. Slovenské centrum dizajnu
KULT 21-01 o špecializovaných dizajnerských činnostiach	Mgr. Lubica Kollárová, PhD. Slovenské centrum dizajnu
NM (MK SR) 1-01 o kultúre národnostných menšín	Mgr. art. Natália Kuchtová Mgr. Veronika Svitekova Ministerstvo kultúry SR

2. Výsledky štátneho štatistického zisťovania v oblasti kultúry

2.1 Počet oslovených subjektov, spravodajské jednotky, poskytnutie súčinnosti v štátnom štatistickom zisťovaní

Za rok 2018 bolo do zoznamu spravodajských jednotiek (SJ) k výkazom KULT za jednotlivé parciálne oblasti kultúry zaradených 14 295 subjektov. Z tohto počtu bolo 6 136 spravodajských jednotiek k novozaradeným výkazom KULT 20-01 a KULT 21-01, kde sa spracovateľka rozhodla z dôvodu neexistencie databázy osloviť všetky subjekty, ktorých by sa štatistické zisťovanie mohlo hypoteticky týkať. Ich zoznam poskytol Štatistický úrad SR podľa kódu hlavnej činnosti SK NACE. Oslovené subjekty mali možnosť sa zo systému odhlásiť v prípade, že v danej oblasti nepôsobia a štatistické zisťovanie sa ich netýka. Za výkazy KULT 20-01 a KULT 21-01 súčinnosť v štátnom štatistickom zisťovaní poskytlo 3 839 spravodajských jednotiek. Bez započítania dvoch novozavedených výkazov súčinnosť v štátnom štatistickom zisťovaní poskytlo 7 993 spravodajských jednotiek, čo predstavuje 98 % návratnosť.

Prehľad o počte spravodajských jednotiek

spravodajské jednotky spolu: 14 296	počet spravodajských jednotiek	neposkytli súčinnosť
KULT 1-01 o ochrane pamiatkového fondu	87	4
KULT 3-01 o kultúrno-osvetovej činnosti	1 847	
KULT 4-01 o neperiodických publikáciách	2 068	99
KULT 5-01 o hudobnom telese a umeleckom súbore	31	
KULT 6-01 o galérii	33	
KULT 7-01 o vysielaní rozhlasovej programovej služby	46	
KULT 8-01 o vysielaní televíznej programovej služby	154	5
KULT 9-01 o múzeu	126	
KULT 10-01 o knižnici	1 809	
KULT 11-01 o audiovizii	526	34
KULT 12-01 o profesionálnom divadle	88	2
KULT 14-01 o astronómickom zariadení a pracovisku	23	
KULT 15-01 o cirkvi a náboženskej spoločnosti	32	
KULT 16-01 o verejných podujatiach v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry	172	7
KULT 17-01 o divadelných festivaloch a prehliadkach	52	
KULT 19-01 o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel	205	15
KULT 20-01 o multimedialnom priemysle	5 123	1 854
KULT 21-01 o špecializovaných dizajnerských činnostiach	1 013	443
NM 1-01 (MK SR) o kultúre národnostných menšín	860	

2.2 Kultúra v číslach – stav v roku 2018, vybrané ukazovatele

Počet sledovaných kultúrnych zariadení, rozhlasových a televíznych programových služieb, tlače a cirkví je vo viacročnom porovnaní stabilizovaný s výnimkou rastúceho trendu v počte kín a klesajúceho trendu v počte knižníc.

Stav v roku 2018

Oblasť kultúry	2014	2015	2016	2017	2018
galérie	25	35*	33	33	33
múzeá	111	111	287*	244	252
divadlá	77	77	82	82	80
kíná	121	123	135	139	149
knižnice	2 084	1 906	1 857	1 797	1 721
astronomické zariadenia a pracoviská	23	23	23	23	23
rozhlasové programové služby	42	42	43	44	44
televízne programové služby	130	129	130	129	130
vydávaná periodická tlač	1 753	1 803	1 817	1 840	1 828
vydané neperiodické publikácie	10 298	11 448	10 736	10 396	11 442
cirkvi a náboženské spoločnosti	30	32	34	34	32

* Pobočky galérií sú od roku 2015 sledované ako samostatné spravodajské jednotky/galérie.
Pobočky múzeí sú od roku 2016 sledované ako samostatné spravodajské jednotky/múzeá.

Počet návštevníkov galérií, divadiel, divadelných festivalov a astronomických zariadení zostáva za posledných päť rokov približne na rovnakej úrovni. Po viacročnom klesajúcom trende sa ustálila návštevnosť knižníc, kontinuálne rastie návštevnosť múzeí a s výnimkou roku 2015 aj hudobných vystúpení. Podobne s výnimkou roku 2016 rastie návštevnosť filmových festivalov. Počet návštevníkov kín oproti minulému roku klesol, vo viacročnom porovnaní má ale rastúci trend. Návštevnosť koncertov stálych hudobných telies sa po výraznom poklese v roku 2017 priblížila k hodnotám z predchádzajúcich rokov.

Počet návštevníkov

Oblasť kultúry	2014	2015	2016	2017	2018
galérie	679 425	2 611 183*	594 309	644 217	617 932
múzeá	4 238 075	4 269 045	4 826 382	5 383 635	5 420 754
knižnice	6 448 714	6 094 581	5 933 437	6 013 203	5 963 537
divadlá	1 791 950	1 606 175	1 632 910	1 615 889	1 592 957
divadelné festivaly	103 071	117 595	116 927	103 755	119 340
kiná	4 142 803	4 711 828	5 648 561	6 513 770	5 859 903
filmové festivaly	-	238 777	180 530	271 899	292 868
astronomické zariadenia	186 202	198 973	181 254	168 921	178 967
koncerty/vystúpenia v oblasti hudby	1 640 089	1 540 348	1 732 951	1 986 907	2 030 449
koncerty stálych hudobných telies	460 552	404 303	530 568	359 009	474 794

* Múzeum moderného umenia A. Warhola vykázalo 2 083 844 návštevníkov vďaka úspešnej participácii vlastného projektu na výstave EXPO MILANO 2015.

2.3 Ekonomické ukazovatele – finančné a personálne zabezpečenie

Od roku 2015 sú do štatistického zisťovania zahrnuté aj dva ekonomické moduly. V týchto moduloch zisťujeme základné informácie o príjmoch a výdavkoch spravodajských jednotiek, ako aj informácie o zamestnanosti a osobách, ktoré danú kultúrnu oblasť zabezpečujú. Od roku 2016 je počet zamestnancov zisťovaný ako priemerný evidenčný počet zamestnancov prepočítaný.

V nasledujúcich troch tabuľkách je uvedený medziročný vývoj príjmov, výnosov a výdavkov v jednotlivých oblastiach kultúry.

Príjmy (v EUR)

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	12 478 490	11 070 720	12 230 770	11 981 695
múzeá	68 031 492	51 382 342	52 590 798	63 356 155
knižnice	69 381 061	56 745 712	55 664 722	60 288 204
divadlá	63 155 275	68 038 382	71 329 105	74 066 922
divadelné festivaly	1 842 748	2 065 882	1 764 702	2 070 309
hudobné telesá a umelecké súbory	16 463 289	20 422 128	8 007 384	9 551 801
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	19 729 010	24 371 136	42 353 357	37 962 533
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	2 997 569	2 895 206	3 598 874	5 068 646
rozhlasové vysielanie	44 571 793	45 006 626	44 422 577	47 177 514
televízne vysielanie	228 154 456	283 680 679	214 619 384	230 744 804
audiovizia	x	75 159 798	96 081 123	95 843 638
vydávanie neperiodických publikácií	93 499 164	70 903 767	91 710 354	113 718 735
kultúrno-osvetová činnosť	55 894 439	59 336 899	66 615 350	73 524 394
astronomické zariadenia a pracoviská	2 164 850	2 261 286	2 665 295	3 099 799
multimediálny priemysel	x	x	x	41 179 594
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	10 584 270

Výnosy (v EUR)

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	814 757	720 013	802 075	820 472
múzeá	10 639 873	10 849 112	11 664 899	12 547 071
knižnice	1 714 055	1 702 697	1 573 292	1 628 838
divadlá	12 148 328	13 751 739	15 515 170	15 251 423
divadelné festivaly	324 986	447 824	348 592	445 573
hudobné telesá a umelecké súbory	2 171 989	2 319 371	1 138 741	1 159 808
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	8 444 083	8 555 142	12 436 557	13 596 985
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	2 710 266	1 947 796	2 500 928	4 093 841
rozhlasové vysielanie	14 706 311	14 685 588	14 172 751	14 854 966
televízne vysielanie	122 165 439	150 123 715	128 961 386	138 426 118
audiovizia	x	61 104 065	78 967 019	76 341 461
vydávanie neperiodických publikácií	48 463 041	49 216 652	72 830 651	86 432 949
kultúrno-osvetová činnosť	11 197 737	12 452 335	14 670 483	17 200 920
astronomické zariadenia a pracoviská	200 182	214 638	294 677	265 683
multimediálny priemysel	x	x	x	40 748 020
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	9 427 283

Náklady (v EUR)

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	13 115 737	11 666 216	12 355 608	11 901 390
múzeá	52 549 236	54 013 379	56 230 491	63 872 536
knižnice	56 061 861	53 828 717	55 305 658	62 579 523
divadlá	63 787 041	67 347 758	71 382 672	73 586 074
divadelné festivaly	1 730 009	2 054 602	1 738 723	2 040 717
hudobné telesá a umelecké súbory	17 383 453	22 540 866	14 180 334	13 918 156
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	23 453 371	25 290 426	44 167 224	38 289 295
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	2 641 973	3 024 687	3 630 253	4 032 402
rozhlasové vysielanie	36 535 228	40 360 969	39 680 416	41 498 688
televízne vysielanie	220 596 688	274 840 576	204 077 929	209 461 047
audiovizia	x	74 591 706	88 857 448	85 291 469
vydávanie neperiodických publikácií	70 838 987	63 842 667	58 164 644	74 349 683
kultúrno-osvetová činnosť	55 216 584	58 487 373	63 473 469	66 564 654
astronomické zariadenia a pracoviská	2 251 707	2 385 947	2 638 254	2 885 523
multimediálny priemysel	x	x	x	33 191 932
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	7 092 611

V nasledujúcich troch tabuľkách je uvedený vývoj počtu pracovníkov zabezpečujúcich oblasti kultúry za posledné štyri roky a vývoj priemernej mzdy zamestnancov.

Osoby zabezpečujúce činnosť

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	930	1 204	1 221	1 538
múzeá	4 446	4 222	4 288	4 661
knížnice	5 160	4 410	4 229	4 577
divadlá	6 492	6 097	6 990	6 769
divadelné festivaly	925	1 940	1 441	1 382
hudobné telesá a umelecké súbory	1 846	1 938	1 828	2 755
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	3 641	3 161	4 752	5 293
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	52	41	276	298
rozhlasové vysielanie	983	1 021	1 633	1 096
televízne vysielanie	2 524	2 360	2 480	2 276
audiovizia	x	7 472	5 549	4 804
vydávanie neperiodických publikácií	5 021	6 951	7 287	8 982
kultúrno-osvetová činnosť	13 281	14 116	15 430	16 189
astronomické zariadenia a pracoviská	324	318	312	371
multimediálny priemysel	x	x	x	621
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	690

Zamestnanci

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	468	479	491	504
múzeá	2 085	2 139	2 133	2 156
knížnice	2 992	2 386	2 338	2 400
divadlá	2 579	2 752	2 789	2 722
divadelné festivaly	268	773	548	334
hudobné telesá a umelecké súbory	575	584	503	493
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	899	755	1 086	1 417
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	16	15	43	60
rozhlasové vysielanie	651	672	677	720
televízne vysielanie	1 679	1 729	1 759	1 540
audiovizia	x	639	689	644
vydávanie neperiodických publikácií	1 791	2 026	2 236	2 737
kultúrno-osvetová činnosť	2 351	2 347	1 900	2 062
astronomické zariadenia a pracoviská	119	118	117	116
multimediálny priemysel	x	x	x	359
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	250

Priemerná mzda (v EUR)

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	666	690	779	811
múzeá	711	721	812	872
knižnice	357	528	594	835
divadlá	700	731	746	931
divadelné festivaly	753	328	684	871
hudobné telesá a umelecké súbory	932	1015	1147	1 287
podujatia profesionálnej hudobnej kultúry	699	752	817	1 057
výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel	887	986	576	858
rozhlasové vysielanie	813	857	961	1 144
televízne vysielanie	878	935	940	1 077
audiovizia	x	611	587	961
vydávanie neperiodických publikácií	864	384	867	1 154
kultúrno-osvetová činnosť	482	643	768	853
astronomické zariadenia a pracoviská	688	718	768	864
multimediálny priemysel	x	x	x	1 020
špecializované dizajnérske činnosti	x	x	x	827

3. Doplnkové ukazovatele – kultúra pre znevýhodnené a vybrané špecifické skupiny obyvateľov

V zabezpečovaní bezbariérového prístupu do objektov kultúrnych inštitúcií a na kultúrne podujatia pretrváva vo väčšine kultúrnych oblastí stagnácia s výnimkou knižníc, kín a objektov využívaných na kultúrno-osvetovú činnosť. Kým pri kinách a kultúrnych domoch súvisí rast v bezbariérovosti pravdepodobne s rastom celkového počtu týchto zariadení, počet knižníc s bezbariérovým prístupom rastie napriek poklesu celkového počtu knižníc.

Podobne stagnuje vo viacročnom porovnaní počet podujatí pre deti a mládež vo väčšine kultúrnych oblastí s výnimkou kontinuálneho rastu v múzeách a výraznejšieho nárastu v roku 2018 pri hudobných podujatiach po viacročnom klesajúcom trende.

Pri knižniciach počet podujatí pre znevýhodnené skupiny obyvateľov pokračoval v raste, pri podujatiach kultúrno-osvetovej činnosti výraznejšie klesol pravdepodobne v súvislosti so zmenou metodiky ich vykazovania. Z toho počet podujatí pre osoby so zdravotným postihnutím narástol v oboch sledovaných oblastiach.

Poskytovanie zvýhodneného vstupného pre osoby so zdravotným postihnutím v sledovaných oblastiach kultúry stagnovalo s výnimkou kontinuálneho rastu pri kinách a výraznejšieho nárastu v roku 2018 pri filmových festivaloch a hudobných podujatiach. Kontinuálne výrazne rastie počet kín, ktoré poskytujú zvýhodnené vstupné pre seniorov a pre deti do 15 rokov. Miernejším tempom rastie tento ukazovateľ aj na filmových festivaloch.

Počet spravodajských jednotiek

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	35	33	33	33
múzeá	111	125	125	124
knižnice	1 906	1 857	1 797	1 721
divadlá	77	80	82	80
divadelné festivaly	93	68	63	46
kiná	123	135	139	149
filmové festivaly	39	41	39	53
hudobné podujatia	3 425	3 465	4 682	4 518
astronomické zariadenia	23	23	23	23
kultúrno-osvetová činnosť (objekty a zariadenia)	1 832	1 982	1 999	2 067

Počet spravodajských jednotiek so zabezpečeným bezbariérovým prístupom

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	15	13	14	13
múzeá	41	51	56	54
knižnice	353	379	392	397
divadlá	44	43	41	45
divadelné festivaly	45	36	37	37
kiná	97	103	105	115
filmové festivaly	24	25	24	26
hudobné podujatia	288	288	342	335
astronomické zariadenia	9	10	10	11
kultúrno-osvetová činnosť (objekty a zariadenia)	366	532	563	596

Počet podujatí, aktivít, predstavení, koncertov pre deti a mládež

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	3 334	3 434	2 837	3 069
múzeá	5 384	5 554	7 259	8 020
knižnice	25 577	25 598	26 869	26 850
divadlá	3 081	2 976	3 124	2 978
divadelné festivaly	x	x	x	x
kiná	x	x	x	x
filmové festivaly	x	x	x	x
hudobné podujatia	494	456	382	609
astronomické zariadenia	3 579	3 374	3 292	3 418
kultúrno-osvetová činnosť	x	x	x	x

V riadkoch označených „x“ sa uvedený údaj nesleduje.

Počet podujatí pre znevýhodnené skupiny

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	x	x	x	x
múzeá	x	x	x	x
knižnice	2 686	2 944	3 257	3 726
divadlá	x	x	x	x
divadelné festivaly	x	x	x	x
kiná	x	x	x	x
filmové festivaly	x	x	x	x
hudobné podujatia	x	x	x	x
astronomické zariadenia	x	x	x	x
kultúrno-osvetová činnosť	5 567	5 568	5 644	4 315

Počet podujatí pre osoby so zdravotným postihnutím

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	x	x	x	x
múzeá	x	x	x	x
knižnice	1 040	947	988	1 297
divadlá	x	x	x	x
divadelné festivaly	x	x	x	x
kiná	x	x	x	x
filmové festivaly	x	x	x	x
hudobné podujatia	x	x	x	x
astronomické zariadenia	x	x	x	x
kultúrno-osvetová činnosť	552	655	676	703

Počet spravodajských jednotiek a podujatí so zvýhodneným vstupným pre osoby so zdravotným postihnutím

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	27	28	29	29
múzeá	86	101	99	101
knižnice	x	x	x	x
divadlá	49	53	48	47
divadelné festivaly	32	29	30	26
kiná	69	75	86	99
filmové festivaly	12	13	13	18
hudobné podujatia	149	120	151	181
astronomické zariadenia	x	x	x	x
kultúrno-osvetová činnosť	x	x	x	x

Počet spravodajských jednotiek a podujatí so zvýhodneným vstupným pre seniorov

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	x	x	x	x
múzeá	x	x	x	x
knižnice	x	x	x	x
divadlá	x	x	x	x
divadelné festivaly	x	x	x	x
kiná	26	37	62	81
filmové festivaly	9	9	11	14
hudobné podujatia	x	x	x	x
astronomické zariadenia	x	x	x	x
kultúrno-osvetová činnosť	x	x	x	x

Počet spravodajských jednotiek a podujatí so zvýhodneným vstupným pre deti do 15 rokov

Oblasť kultúry	2015	2016	2017	2018
galérie	x	x	x	x
múzeá	x	x	x	x
knižnice	x	x	x	x
divadlá	x	x	x	x
divadelné festivaly	x	x	x	x
kiná	47	49	71	97
filmové festivaly	8	9	11	15
hudobné podujatia	x	x	x	x
astronomické zariadenia	x	x	x	x
kultúrno-osvetová činnosť	x	x	x	x

Vybrané ukazovatele pre znevýhodnené a vybrané špecifické skupiny obyvateľov – rozhlasové a televízne vysielanie

V rozsahu programov pre deti a mládež v rozhlasovom aj televíznom vysielaní prišlo po trojročnom raste k miernemu poklesu odvysielaných hodín.

Vysielanie pre seniorov pokračovalo pri oboch médiách v roku 2018 v raste, z toho v rozhlase išlo o výrazný rast, spôsobený rozšírením vysielania pre túto kategóriu obyvateľstva v Rádiu Lumen. Vysielanie programov pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením v rozhlasovom vysielaní pokračovalo v roku 2018 v zostupnom

trende, pričom zaznamenalo výrazný pokles. Naopak, v televíznom vysielaní po hlbokom prepade v roku 2017 stúpol počet odvysielaných hodín pre túto skupinu obyvateľov nad úroveň posledných štyroch rokov.

Vysielanie programov zameraných na rovnosť príležitostí a nediskrimináciu v rozhlasovom vysielaní v štvorročnom porovnaní rástlo, v televíznom vysielaní sa po väčšom náraste v roku 2017 vrátilo na úroveň predchádzajúcich rokov.

Vysielanie programov pre osoby so zdravotným postihnutím alebo (v prípade televízií) v posunkovej reči pre nepočujúcich za posledné roky rástlo v rozhlasovom vysielaní a mierne klesalo v televíznom vysielaní.

Rozsah programov v televíznom vysielaní sprevádzaných skrytými alebo otvorenými titulkami a programov s hlasovým komentárom pre nevidiacich každoročne rastie.

Rozsah rozhlasového a televízneho vysielania pre znevýhodnené a špecifické skupiny obyvateľov

počet programových služieb/rok	2015	2016	2017	2018
rozhlasové vysielanie	42	42	44	44
televízne vysielanie	129	130	129	130
programy pre deti a mládež (rozsah vysielania v hodinách)				
rozhlasové vysielanie	6 039	6 793	6 910	6 814
televízne vysielanie	26 982	29 062	33 661	30 175
programy pre seniorov (rozsah vysielania v hodinách)				
rozhlasové vysielanie	1 287	1 349	1 493	2 966
televízne vysielanie	549	930	10 996	13 619
programy pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením (rozsah vysielania v hodinách)				
rozhlasové vysielanie	410	458	367	215
televízne vysielanie	488	422	91	584
programy zamerané na rovnosť príležitostí a nediskrimináciu (rozsah vysielania v hodinách)				
rozhlasové vysielanie	101	134	137	176
televízne vysielanie	330	448	947	410
programy pre osoby so zdravotným postihnutím alebo v posunkovej reči pre nepočujúcich (rozsah vysielania v hodinách)				
rozhlasové vysielanie	265	287	330	389
televízne vysielanie	986	625	895	836
programy sprevádzané skrytými alebo otvorenými titulkami (rozsah vysielania v hodinách)				
televízne vysielanie	18 033	16 486	20 826	22 124
programy s hlasovým komentárom pre nevidiacich (rozsah vysielania v hodinách)				
televízne vysielanie	7 365	8 007	8 337	8 852

4. Výsledky za jednotlivé parciálne oblasti kultúry

4.1 Galérie

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania výkazom KULT (MK SR) 6-01 je získanie informácií o činnosti, personálnom a finančnom zabezpečení zbierkotvorných galérií v Slovenskej republike.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami sú zbierkotvorné galérie evidované (zapísané) v registri galérií ministerstva. V zozname spravodajských jednotiek sú galérie a ich pobočky uvedené ako samostatné subjekty. Súčinnosť poskytlo všetkých 33 spravodajských jednotiek.

Sieť galérií, expozície

kraj	počet galérií/ pobočiek	zriaďovateľ galérie/pobočky				počet expozícií
		štát	VÚC	obec	iná právnická osoba	
Bratislavský	2 / 1	1 / 1	0	1	0	5
Trnavský	2	0	2	0	0	4
Trenčiansky	2	0	1	1	0	4
Nitriansky	3	0	2	1	0	6
Žilinský	6 / 5	0 / 1	5 / 4	1	0	23
Banskobystrický	3 / 1	0 / 1	1	1	1	8
Prešovský	4 / 1	0 / 1	3	1	0	8
Košický	3	0	2	1	0	7
Spolu	25 / 8	1 / 4	16 / 4	7	1	65

V roku 2018 vykonávalo činnosť 25 zbierkotvorných galérií s ôsmimi pobočkami:

– **štátna** Slovenská národná galéria (SNG) v Bratislave je dočasne relokovaná v objekte Hurbanových kasární. Od decembra 2015 prebieha rekonštrukcia rozsiahleho areálu SNG na nábreží Dunaja, s čím súvisí aj redukcia výstavných priestorov a obmedzenie výstavnej činnosti. SNG má 4 mimobratislavské pobočky (Zvolenský zámok, kaštieľ Strážky, Galéria L. Fullu v Ružomberku a Schaubmarov mlyn v Pezinku). Rozhodnutím Ministerstva kultúry SR bolo od 1. júla 2016 do SNG

dočasne delimitované aj Slovenské centrum vizuálnych umení (KUNSTHALLE Bratislava, KHB) – jeho činnosť za rok 2017 a 2018 bola zahrnutá do výkazu SNG v Bratislave;

- 16 galérií **v zriaďovateľskej pôsobnosti vyšších územných celkov**: Trnavský kraj – 2, Trenčiansky kraj – 1, Nitriansky kraj – 2, Banskobystrický kraj – 1, Žilinský kraj – 5 + 4 pobočky (2 pobočky Oravskej galérie: Galéria Márie Medveckej v Tvrdošíne a Slanický ostrov umenia, 2 pobočky Liptovskej galérie P. M. Bohúňa: Centrum Kolomana Sokola a Dom Jana Hálu), Prešovský kraj – 3, Košický kraj – 2;
- 7 **obecných** galérií: 1 mestská zriadená magistrátom (Galéria mesta Bratislavy), 1 galéria zriadená mestskou časťou (Múzeum Vojtecha Löfflera, Košice), 1 galéria, ktorá je súčasťou mestského úradu (Galéria Mikuláša Galandu, Turčianske Teplice), 4 mestské galérie, ktoré sú súčasťou mestských kultúrnych stredísk (Štúrovo, Rimavská Sobota, Humenné, Nové Mesto nad Váhom);
- 1 galéria, ktorej zriaďovateľom je **iná právnická osoba** (Pamätný dom Júliusa Szabóa, Lučenec).
- Galérie spravujú 43 vlastných objektov, v ktorých prezentujú 65 expozícií.

celkový stav zbierkových predmetov v galériách k 31. 12. 2018	
počet prírastkových čísel	172 460
počet kusov	180 934

Akvizičná činnosť galérií

Galérie do svojich fondov získali 1 508 kusov diel, z toho 456 kúpou, 907 darom a 145 diel prevodom. SNG získala darom 152 diel zo súkromnej zbierky Linea v hodnote 3,5 mil. EUR.

rok	počet diel (kusov) spolu	v tom získané		
		kúpou	darom	prevodom
2017	1 360	433	927	0
2018	1 508	456	907	145

rok	finančné zdroje na nákup zbierok (v EUR)	
	z vlastných zdrojov	z iných zdrojov
2017	108 443	296 942
2018	111 073	308 355

Reštaurovanie diel

SNG vybudovala reštaurátorský ateliér v Kapitánskom dome vo Zvolene, kde sa špecializuje na procesy stabilizácie a ochrany diel na papieri. Úspešne sa tu vykonáva aj fumigácia diel zo zbierkotvorných inštitúcií na Slovensku.

V rámci projektu Digitálna galéria prešlo v roku 2018 skríningom 7 677 zbierkových predmetov, v sterilizačnej komore Kapitánskeho domu sa ošetrilo pre SNG a iné inštitúcie spolu 2 937 zbierkových predmetov, ako aj archívne materiály a knihy.

V roku 2018 bolo v galériách reštaurátorsky ošetrovaných spolu 11 686 diel, z toho komplexne reštaurovaných bolo 420 diel.

rok	ošetrené diela spolu	z toho komplexne reštaurované
2017	5 785	246
2018	11 686	420

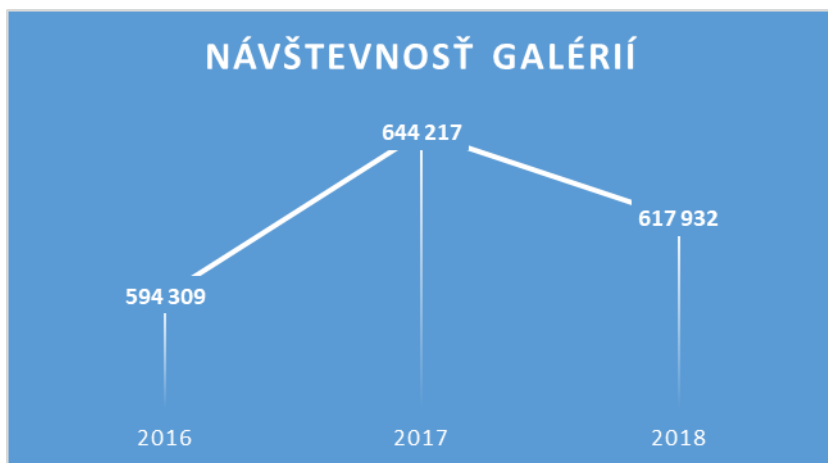
Digitalizácia zbierok

Digitalizáciu zabezpečujú 4 digitalizačné pracoviská SNG. Za rok 2018 galérie vykázali 12 514 zdigitalizovaných diel.

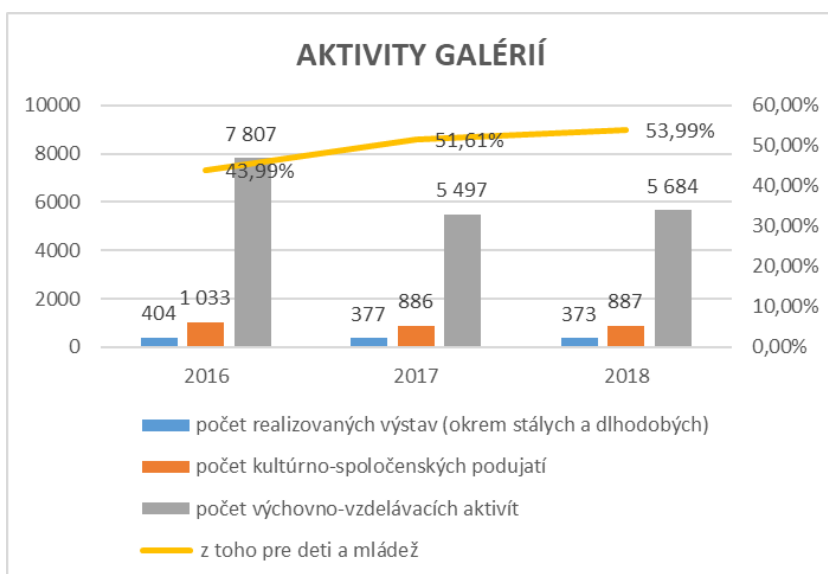
Činnosť galérií

Galérie sa usilujú zaujať a získať si návštevníkov tematickou novosťou, kvalitou prípravy a realizácie výstav budovaných na báze výskumu a hĺbky výpovede, obohatených o rôzne formy kultúrno-výchovných a vzdelávacích podujatí, aktivít, workshopov zacielených na rôzne typy návštevníkov (rodiny s deťmi, odborná verejnosť, školy a i.).

rok	počet výstav spolu	v tom výstavy			
		vlastné v SR	prevzaté zo SR	vyvezené do zahraničia	dovezené zo zahraničia
2017	377	337	11	8	21
2018	373	307	35	12	19

Galérie realizovali rôzne programy a formy sprievodných akcií k výstavám, pripravili aj samostatné projekty k rozšíreniu poznania návštevníkov (prednášky, konferencie, diskusie, hudobné i literárne programy, tvorivé dielne atď.).

Edičná činnosť

Vzhľadom na finančnú náročnosť galérie obmedzili vydávanie publikácií len na významné projekty. V roku 2018, rovnako ako v predchádzajúcom roku, galérie vydali 96 titulov, z toho 6 periodických. Na publikovanie informácií a priblíženie svojej práce, výstavnej činnosti a propagáciu využívajú galérie svoje webové sídla. SNG prezentuje základné informácie o dielach v zbierkach slovenských galérií a ich autoroch aj prostredníctvom Centrálnej evidencie zbierok výtvarného umenia (CEDVU), pôvodné odborné články, videá a kolekcie na stránke webumenia.sk.

Personálne a finančné zabezpečenie činnosti galérií

Priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v roku 2018 bol 504,43, z toho 326,71 žien. Odborných pracovníkov bolo 206,91, z toho 135,70 žien. Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnancov bola 811,24 EUR, u žien 795,39 EUR (v roku 2017 bola hrubá mesačná mzda 779,52, u žien 739,13 EUR). Napriek zvýšeniu miezd pracovníkov galérií sú ich mzdy stále hlboko pod priemernou mesačnou mzdou 1 013 EUR vykazovanou v národnom hospodárstve na Slovensku v roku 2018.

V roku 2018 zriaďovatelia oproti predchádzajúcemu roku zvýšili galériám príspevky na činnosť, ministerstvo kultúry (štát) však prispelo na činnosť SNG vrátane KHB sumou o 1 milión nižšou ako v roku 2017.

zriaďovateľ galérie	v EUR	2017	2018
štát	príjmy galérií náklady galérií	5 778 998 5 716 956	4 758 475 5 048 667
VÚC	príjmy galérií náklady galérií	5 315 664 5 480 270	5 863 400 5 718 731
obec	príjmy galérií náklady galérií	1 133 308 1 156 882	1 356 470 1 130 642
iná právnická osoba	príjmy galérií náklady galérií	2 800 2 800	3 350 3 350
spolu	príjmy galérií náklady galérií	12 230 770 12 355 608	11 981 695 11 901 390

4.2 Múzeá

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je činnosť múzeí v Slovenskej republike, ich personálne a finančné zabezpečenie. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte múzeí a ich pobočiek, údaje o počte expozícií a výkonoch múzeí, o počte výstav, ako aj údaje o počte návštevníkov múzeí.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami sú múzeá zapísané v Registri múzeí a galérií Slovenskej republiky, ktorý vedie Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. V roku 2018 na Slovensku vykonávalo činnosť 126 spravodajských jednotiek (t. j. múzeá a ich vysunuté expozície, nachádzajúce sa v inom samosprávnom kraji, než je oficiálne sídlo múzea).

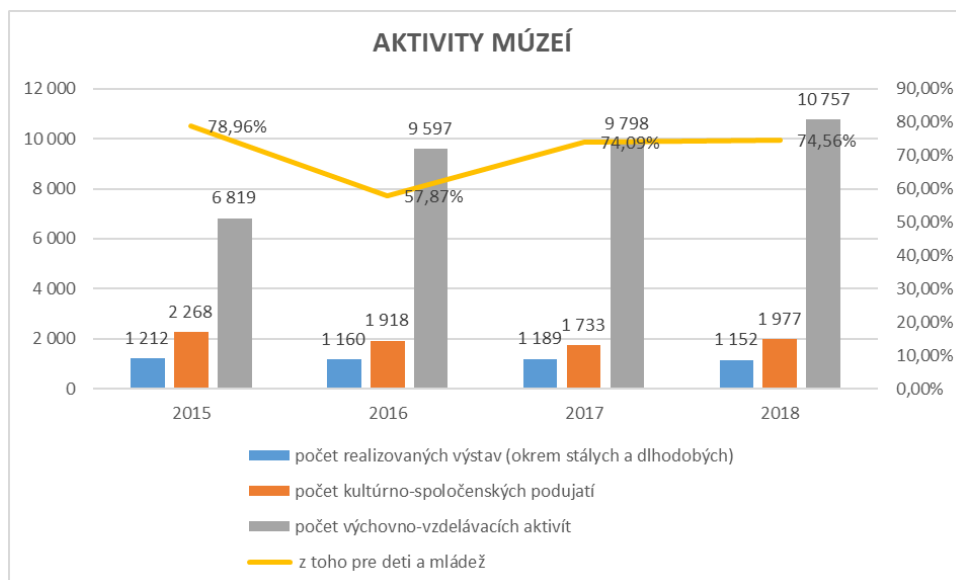
Sieť múzeí, expozície

V roku 2018 evidujeme na Slovensku 252 múzeí, pobočiek a vysunutých expozícií. Múzeá vykázali 593 vlastných objektov. Z celkového počtu 583 expozícií múzeí, bolo 28 nových.

Činnosť múzeí

Múzeá v roku 2018 zrealizovali 1 152 výstav, čo je v porovnaní s rokom 2017 o 37 výstav menej. Z celkového počtu 1 152 výstav bolo realizovaných 717 vlastných, 343 prevzatých, 27 výstav vyvezených do zahraničia a 65 dovezených zo zahraničia.

rok	počet výstav spolu	v tom výstavy			
		vlastné v SR	prevzaté zo SR	vyvezené do zahraničia	dovezené zo zahraničia
2017	1 189	801	308	34	46
2018	1 152	717	343	27	65

V roku 2018 múzeá realizovali 10 757 výchovno-vzdelávacích aktivít s počtom návštevníkov 405 347 a 1 977 kultúrno-spoločenských podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 674 977 návštevníkov.

Celková návštevnosť v múzeách (expozií, výstav, výchovno-vzdelávacích aktivít a kultúrno-spoločenských podujatí) za rok 2018 bola 5 420 754 návštevníkov, čo je nárast o 37 119 návštevníkov v porovnaní s rokom 2017. Z celkového počtu 5 420 754 návštevníkov bolo 1 690 074 neplatiacich. Výstavy a expozície múzeí vo vlastných objektoch múzea v roku 2018 navštívilo 3 559 577 návštevníkov, mimo objektov múzea 467 307, v zahraničí 313 546.

Personálne a finančné zabezpečenie činnosti múzeí

Činnosť múzeí zabezpečovalo 4 611,36 osôb, z toho 2 156,36 zamestnancov v trvalom pracovnom pomere, z ktorých bolo 1 147,40 odborných zamestnancov. V roku 2018 múzeá hospodárili s celkovými príjmami 63 356 155 EUR, z ktorých výnosy spolu (okrem výnosov z predaja hmotného a nehmotného majetku) predstavovali finančné prostriedky vo výške 12 547 071 EUR. Z celkových príjmov bolo na zabezpečenie základných odborných činností, údržby a opravy objektov, energií, mzdových nákladov a pod. vynaložených 63 872 536 EUR, z toho mzdové náklady predstavovali finančné prostriedky vo výške 22 391 870 EUR.

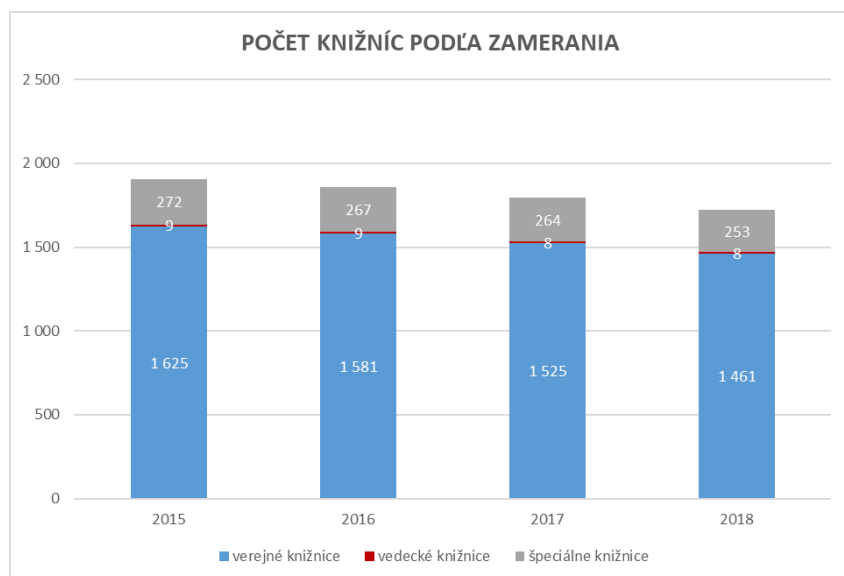
4.3 Knižnice

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je oblasť knižníc a ich personálne, materiálne a finančné zabezpečenie. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte knižníc v Slovenskej republike v členení na verejné, vedecké a špeciálne knižnice, údaje o knižničnom фонде, výkonoch a poskytovaných službách knižníc.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami sú knižnice, ktoré poskytujú knižnično-informačné služby verejnosti a vlastníci alebo správcovia historického knižničného dokumentu a historického knižničného fondu. V roku 2018 bolo oslovených 1 809 spravodajských jednotiek, ktoré poskytujú štatistické údaje v oblasti činnosti 1 810 knižníc. Z nich bolo verejných 85 % (1 537), vedeckých 0,4 % (8) a špeciálnych knižníc 14,6 % (264). Z celkového počtu knižníc bolo v roku 2018 fungujúcich 95,1 % (1 722), z nich bolo verejných 84,8 % (1 461), vedeckých 0,5 % (8), špeciálnych 14,7 % (253), zrušených bolo 0,4 % (7) – 5 verejných knižníc a 2 špeciálne, 4,5 % (81) knižníc prerušilo poskytovanie služieb verejnosti – 71 verejných a 10 špeciálnych.

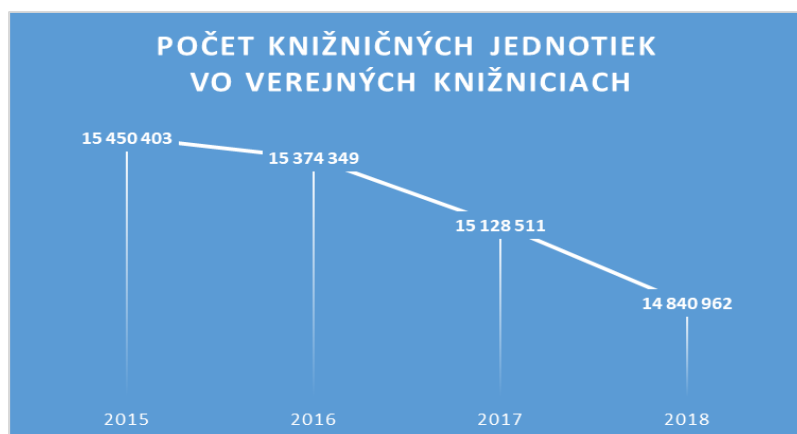
Verejné knižnice

Počet knižníc

V roku 2018 z celkového počtu 1 537 verejných knižníc knižnično-informačné služby verejnosti poskytovalo 1 461 knižníc so 144 pobočkami (95,1 %), 5 verejných knižníc bolo zrušených (0,3 %), 71 prerušilo poskytovanie služieb, stagnovalo (4,6 %). Oproti roku 2017 bol zaznamenaný úbytok verejných knižníc o 64 (4,2 %) fungujúcich knižníc. Pri počte 5 450 421 obyvateľov k 31. 12. 2018 v SR podľa DATAcube. Štatistického úradu Slovenskej republiky sme mali 3 731 obyvateľov na 1 verejnú knižnicu, v Českej republike to bolo 2 003 obyvateľov (10 649 800 obyvateľov podľa Českého štatistického úradu a 5 317 verejných knižníc podľa Národní knihovny České republiky). 1 461 fungujúcich verejných knižníc poskytovalo svoje služby v obciach s počtom obyvateľov 4 577 147 (úbytok o 71 670 oproti roku 2017 – 4 648 817 obyvateľov), čo predstavuje 83,98 % obyvateľov SR (z celkového počtu treba odpočítať počet obyvateľov Prievidze, ktorá má regionálnu aj mestskú knižnicu, v sumárnom formulári je počet jej obyvateľov započítaný 2x).

Knižničný fond, služby knižnice

Celkový počet knižničných jednotiek (KJ) vo verejných fungujúcich knižniciach v roku 2018 bol 14 840 962, čo bol pokles oproti roku 2017 (15 128 511 KJ) o 287 549 KJ (1,9 %).

V roku 2018 bolo vo fungujúcich verejných knižniciach na 1 obyvateľa Slovenskej republiky k dispozícii 2,72 KJ. Problémom je zastaranosť a pomalá obnova knižničných fondov. Podľa odporúčaní The International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) by mali byť vo fondoch verejných knižníc minimálne 2 až 3 KJ na 1 obyvateľa a súčasne by sa mal knižničný fond (KF)

systematicky dopĺňovať ročne o 7 % objemu KF. V SR by podľa odporúčaní IFLA v roku 2018 pri objeme 3 KJ na 1 obyvateľa mal byť základný knižničný fond 16 351 263 KJ, ročný prírastok kúpou by mal byť 1 144 588 KJ pri 7 % objeme dopĺňovania KF. Počet úbytkov KJ v roku 2018 bol 390 790 (2,6 % z celkového objemu KF), **prírastok KJ kúpou bol len 224 032** (1,5 % z celkového objemu KF a súčasne 19,6 % odporúčania IFLA pri 7 % objeme dopĺňovania). Vzhľadom na zastaranosť knižničných fondov je nutné ročne vyradiť minimálne 5 % KJ.

Na 1 obyvateľa SR zakúpili verejné knižnice 0,041 KJ. Podľa vzorového prepočtu v odporúčaní IFLA 0,225 KJ na 1 obyvateľa v sídlach s počtom 25 000 až 50 000 obyvateľov by naše verejné knižnice mali v roku 2018 doplniť do svojich fondov 1 226 345 KJ (v sídlach s počtom obyvateľov menej ako 25 000 je to 0,25 KJ/1 ob.).

Odporúčania IFLA v budovaní knižničných fondov (KF) verejných knižníc naše knižnice dlhodobo neplnia. Nízke hodnoty v dopĺňovaní KJ sprevádzajú nízke hodnoty vyradovaných KJ a následne aj nízky obrat KF, ktorý ukazuje na jeho zlú kvalitu. Indikátor obratu KF odráža priemerný počet výpožičiek 1 KJ za rok, odporúčaná hodnota je 2, za rok 2018 bol dosiahnutý priemerný obrat KF v 1 461 fungujúcich verejných knižniciach 0,8.

Celkový prírastok do knižničných fondov fungujúcich verejných knižníc bol 316 406 KJ, čo predstavuje nárast oproti roku 2017 (310 051) o 6 355 (2%), 89 016 KJ prírastku (28,1 %) tvoria KJ získané darom. Oproti roku 2017 (199 748 KJ) došlo k nárastu objemu prírastku KJ kúpou o 24 284 KJ (12,2 %). Pretrváva tendencia nedostatočného budovania knižničných fondov aktívnou akvizíciou – kúpou KJ.

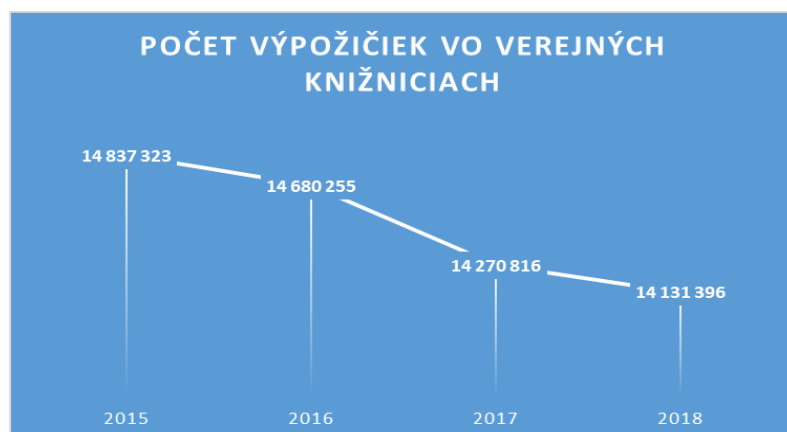
K miernemu nárastu o 32 (0,5 %) došlo v počte titulov dochádzajúcich periodík na 6 272, počet získaných titulov zahraničných periodík narástol o 27 (2,4 %) na 650.

Výpožičky

Pretrvávajúci nepriaznivý stav v budovaní knižničných fondov verejných knižníc sprevádza sústavný pokles počtu výpožičiek, avšak došlo k jeho spomaleniu a poklesu len o 0,98 % výpožičiek. V roku 2018 ich bolo **realizovaných 14 131 396**, čo bol oproti roku 2017 (14 270 816) pokles o 139 420 výpožičiek. V priemere realizoval každý obyvateľ SR 2,6 výpožičiek z verejných knižníc.

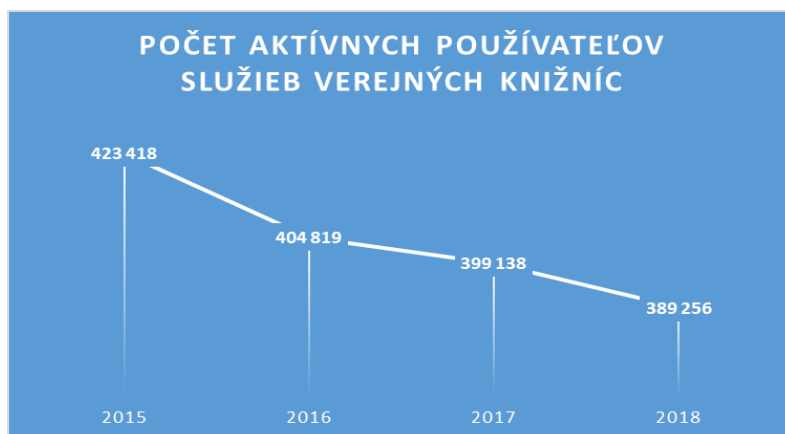
Už šiesty rok dochádza aj k poklesu využívania medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) z iných knižníc. V roku 2018 bolo zrealizovaných 17 106 výpožičiek MVS z iných knižníc, čo bol pokles zo 17 769 v roku 2017 o 663 (3,7 %). Iným knižniciam prostredníctvom MVS bolo vypožičaných 4 114 KJ, čo bol pokles zo 4 406 KJ v roku 2017 o 292 (6,6 %). Výrazne menej než MVS sú využívané výpožičky prostredníctvom medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby (MMVS). V roku 2018 bolo zrealizovaných z iných knižníc 170 výpožičiek MMVS, do zahraničia bola vypožičaná 1 KJ. Zaznamenali sme už tretí rok pokles záujmu o využívanie rešeršnej služby vo verejných knižniciach, v roku 2018 bolo vypracovaných 3 559 rešerší, čo bol pokles z 5 026 rešerší v roku 2017 o 1 467 (29,2 %), bibliografií vypracovali 327, čo bol nárast o 88 (36,8 %).

Aktívni (registrovaní) používatelia

Pomalú obnovu knižničných fondov a nízky prírastok knižničných jednotiek získaných aktívnou akvizíciou sprevádza pretrvávajúca tendencia úbytku počtu registrovaných aktívnych používateľov. V roku 2018 došlo k ich úbytku o 9 882 (2,5 %) oproti roku 2017 (399 138) na **celkový počet 389 256**.

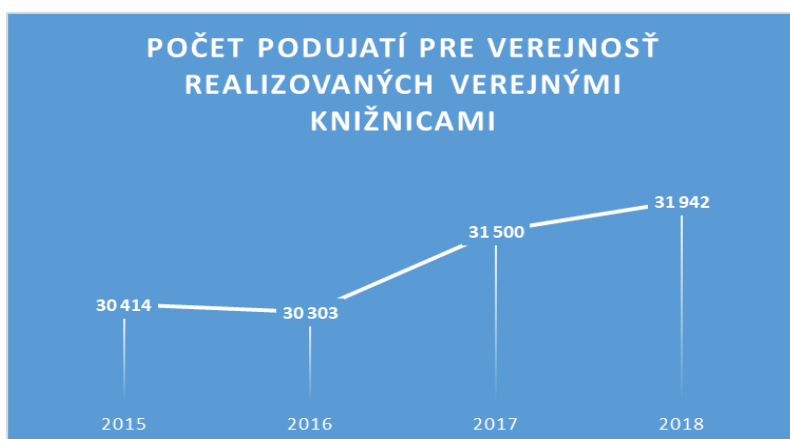
Počet registrovaných aktívnych používateľov predstavuje 7,14 % z počtu obyvateľov Slovenskej republiky k 31. decembru 2018 – 5 450 421 podľa Štatistického úradu SR.

V dôsledku zastaranosti a pomalej obnovy fondov (za 47 rokov pri súčasnom tempe dopĺňovania) nevyhnutne dochádza aj k zmene charakteru poskytovaných a využívaných služieb verejných knižníc. Rastie počet realizovaných podujatí pre verejnosť zameraných predovšetkým na aktivizáciu čítania, ale aj na podporu komunitných aktivít a znevýhodnených skupín obyvateľov. Klesá počet čitateľov textových dokumentov a rastie počet online používateľov, ktorí využívajú elektronické služby knižníc a informácie sprístupňované prostredníctvom webových sídiel knižníc.

Podujatia knižníc

V roku 2018 pokračoval nárast počtu realizovaných vzdelávacích, kultúrno-spoločenských a odborných podujatí oproti roku 2017 (31 661) o 457 (1,4 %) na 32 118. Sústavne rastie aj počet podujatí zameraných na znevýhodnené skupiny obyvateľov, v roku 2018 ich počet v porovnaní s rokom 2017 (2 893) narástol o 451 (15,6 %) na 3 344. Pre deti sa uskutočnilo 23 732 podujatí, čo bol pokles len o 22. Zaznamenali sme pokles podujatí zameraných na informačnú výchovu v porovnaní s rokom 2017 (7 041) o 118 (1,7 %) na 6 923 v roku 2018. Odborných vzdelávacích podujatí pre knihovníkov sa zrealizovalo 176, čo bol nárast o 15 (9,3 %).

Návštevníci knižníc

V roku 2018 bol zaznamenaný mierny pokles počtu fyzických návštevníkov verejných knižníc, a to o 638 (0,01 %) zo 4 910 919 v roku 2017 na 4 910 281 v roku 2018, čo je 0,9 fyzickej návštevy knižnice na 1 obyvateľa SR.

Podujatia pre verejnosť zaznamenali nárast počtu návštevníkov o 4 749 (0,46 %) z 1 034 464 v roku 2017 na 1 039 213 v roku 2018, o 230 návštevníkov viac (7,3 %) v porovnaní s rokom 2017 (3 153) bolo aj na odborných a vzdelávacích podujatiach pre zamestnancov knižníc, v roku 2018 ich bolo 3 383.

Nárast počtu návštevníkov zaznamenali aj na podujatiach pre znevýhodnené skupiny obyvateľov o 2 305 (4,8 %) na 49 887 v roku 2018 oproti roku 2017 (47 582). Pokles o 40 047 (6 %) na 626 380 návštevníkov mali na podujatiach pre deti v porovnaní s rokom 2017 (666 427).

Edičná činnosť

V roku 2018 verejné knižnice vydali 414 titulov, čo bol pokles o 15 (3,5 %) oproti roku 2017 (429), v tlačenej forme vydali 335 titulov, čo bolo o 4 tituly menej ako v roku 2017. Edičná činnosť knižníc súvisí s projektmi, ktoré v príslušnom roku realizujú.

Online služby a informačné technológie

V súvislosti s nárastom využívania internetu v domácnostiach pokračoval pokles počtu návštevníkov, ktorí využili prístup na internet v knižnici o 12 492 (6,6 %) na 176 089 v roku 2018 oproti roku 2017 (188 581).

V roku 2018 však iba 703 (pokles o 2) verejných knižníc malo prístup na internet (48,1 % fungujúcich verejných knižníc) a pripojenie WiFi pre používateľov v priestoroch knižnice malo len 448 (nárast o 39 – 9,5 %) verejných knižníc. Pokles

záujmu o využívanie internetu v knižnici sprevádza pokles počtu počítačov pre verejnosť s pripojením na internet, v roku 2018 sa znížil o 66 (5 %) na 1 241 oproti roku 2017 (1 307).

Vlastné webové sídlo uviedlo len 123 knižníc (pokles o 11), zaznamenali 2 843 274 návštev, čo bol nárast o 106 351 (3,9 %) oproti roku 2017 (2 736 923), problémom sú nejednotné alebo chýbajúce počítadlá, tento problém je aj pri uvádzaní počtu vstupov do elektronického katalógu a v počte vyhľadávaní v elektronických informačných zdrojoch. Nízka je vybavenosť knižníc elektronickými katalógmi sprístupnenými na internete – ide o 134 knižníc, čo bol nárast o 12 (9,8 %) oproti roku 2017, celkovo predstavujú len 9,2 % fungujúcich verejných knižníc.

Počet vstupov do elektronických katalógov verejných knižníc uviedli v porovnaní s rokom 2017 (1 826 751) o 588 096 (32,2 %) nižší v roku 2018 (1 238 655).

Počet zodpovedaných dopytov v elektronických referenčných službách sa oproti roku 2017 (53 407) zvýšil o 12 392 (23,2 %) na 65 799 v roku 2018.

Používatelia mohli využívať vo všetkých knižniciach 99 (nárast o 77) licencovaných elektronických informačných zdrojov, realizovali v nich 32 740 vyhľadávaní, čo bol nárast o 15 914 (94,6 %), vytvorili 75 databáz (pokles o 12).

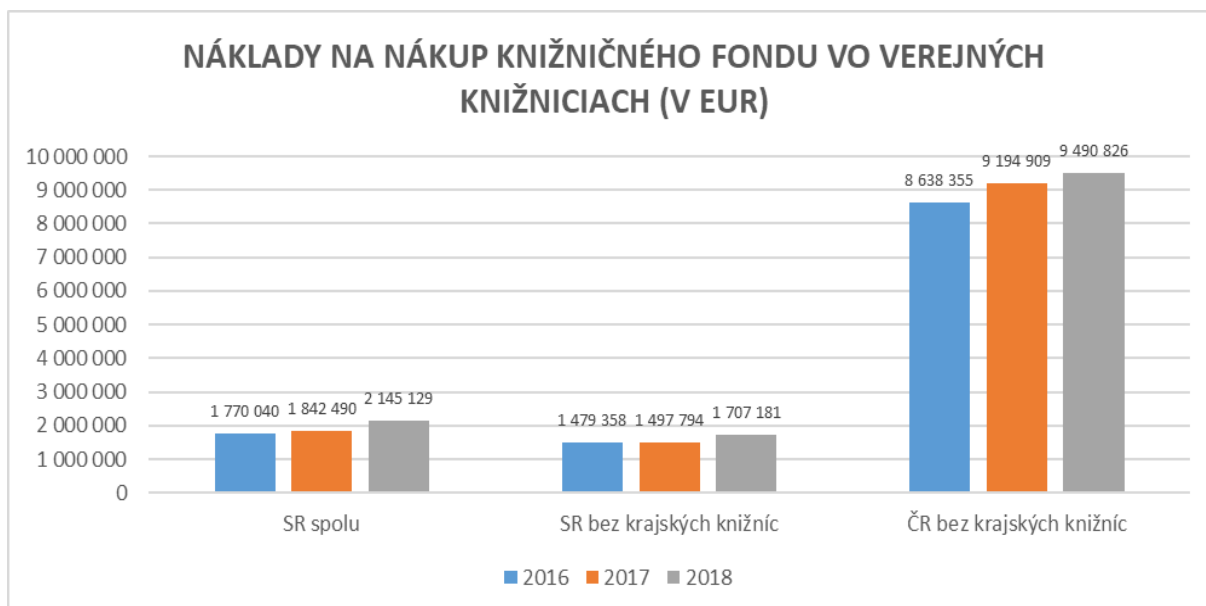
Finančné zabezpečenie činnosti verejných knižníc

Príjmy na činnosť verejných knižníc vzrástli o 2 139 733 EUR (8,6 %) na celkových 26 921 654 EUR oproti roku 2017 (24 781 921 EUR).

Celkové náklady na činnosť verejných knižníc boli 26 758 942 EUR, čo bol nárast o 1 997 473 EUR (8 %) oproti roku 2017 (24 761 469 EUR). Zaznamenali sme mierny nárast nákladov na nákup knižničného fondu. Tieto náklady (2 145 129 EUR) sa oproti roku 2017 (1 842 490 EUR) zvýšili o 302 639 EUR (16,4 %).

Náklady na nákup elektronických informačných zdrojov boli 10 079 EUR, čo bol nárast o 9 319 EUR. Náklady na nákup knižničných fondov verejných knižníc v SR sú dlhodobo veľmi nízke, aj keď od roku 2013 zaznamenávame ich postupný nárast.

Názorné porovnanie nákladov na nákup KF vo verejných knižniciach SR a ČR za roky 2016 až 2018 ukazuje veľmi zlú situáciu v budovaní fondov verejných knižníc SR.

Poznámka: Z nákladov na nákup KF českých veřejných knihoven boli odpočítané náklady na nákup KF krajských knihoven, pretože nie sú porovnateľné so slovenskými krajskými knižnicami, v ČR zahrňujú aj krajské vedecké knižnice. Následne boli odpočítané aj náklady na nákup krajských knižníc v SR. Porovnateľné verejné knižnice mali v roku 2018 náklady na nákup KF: ČR 9 490 826 EUR, čo je 0,89 EUR na 1 obyvateľa, SR 1 707 181 EUR, čo je 0,31 EUR na 1 obyvateľa.

Kapitálové výdavky verejných knižníc boli vo výške 1 491 663 EUR, čo bol nárast oproti roku 2017 (808 657 EUR) o 683 006 EUR (84,5 %). Z nich sa na výstavbu a rekonštrukciu knižníc vynaložilo 1 243 818 EUR, čo bol nárast oproti roku 2017 (704 404 EUR) o 539 414 EUR (76,6%).

Mzdové náklady stúpili o oproti roku 2017 (11 824 709 EUR) o 888 882 EUR (7,5 %) na 12 713 591 EUR bez odvodov, ktoré boli 4 645 487 EUR. Došlo k zmene uvádzania priemernej hrubej mesačnej mzdy, za rok 2018 nebola uvedená na prepočítaný úväzok zamestnanca knižnice, ale len na zamestnancov na plný úväzok. Za rok 2018 bola priemerná mzda zamestnancov na plný úväzok 796 EUR (v roku 2017 na prepočítaný úväzok bola 529 EUR), na zamestnanca vykonávajúceho knihovnícke činnosti (ZVKČ) na plný úväzok bola v roku 2018 priemerná hrubá mesačná mzda 778 EUR (v roku 2017 na ZVKČ na prepočítaný úväzok bola 529 EUR).

Personálne zabezpečenie činnosti verejných knižníc

Na zabezpečení činnosti knižníc participovalo celkovo 2 993,31 osôb, čo bol nárast oproti roku 2017 (2 850,47) o 142,84 (4,8 %) osôb. Z nich bol celkový počet zamestnancov, ktorí sa podieľali na činnosti knižníc, 1 320,31 prepočítaného úväzku,

čo bol úbytok v porovnaní s rokom 2017 (1 328,47) o 8,16 prepočítaného úväzku (0,6 %). Z nich bolo na plný pracovný úväzok len 1 114 zamestnancov, čo bol v porovnaní s rokom 2017 (1 122,04) pokles o 8,4 zamestnancov na plný úväzok (0,7 %). Prácu knižníc zabezpečovalo aj 388 dobrovoľníkov (rovnaký počet aj v roku 2017), 835 osôb na dohodu (pokles o 23) a 450 (nárast o 174) osôb na zmluvu. Z celkového počtu 1 322 fungujúcich obecných knižníc má len 120 knižníc zamestnanca s úväzkom 0,5 a vyšším.

Z celkového počtu prepočítaných úväzkov zamestnancov (1 320,31) knihovnícke činnosti vykonávalo 1 047,29 zamestnancov, čo bol pokles úväzkov o 1,93.

Z celkového počtu zamestnancov s prepočítaným úväzkom 1 320,31 malo vysokoškolské vzdelanie 495,82 zamestnancov (37,5 %), čo bol nárast o 11,89 prepočítaných úväzkov, stredoškolské vzdelanie malo 801,19 zamestnancov (60,7 %), čo bol pokles o 17,65. Pretrváva vysoký podiel zamestnancov s neknihovníckym vzdelaním: s vysokoškolským neknihovníckym – 367,51 (nárast o 23,03), knihovnícke vysokoškolské vzdelanie malo 128,31 (pokles o 11,14) zamestnancov, čo predstavuje 9,7 % všetkých zamestnancov. So stredoškolským neknihovníckym vzdelaním bolo 406,74 zamestnancov, čo bol nárast o 13,74 úväzkov, pokračuje pokles zamestnancov so stredoškolským knihovníckym vzdelaním v súvislosti s ich odchodom na dôchodok, bolo ich 394,45, čo bol úbytok o 31,39 zamestnancov (7,4%) oproti roku 2017 (425,84). Zamestnanci so stredoškolským knihovníckym vzdelaním predstavujú 29,9% z celkového počtu zamestnancov s prepočítaným úväzkom.

Vedecké knižnice

Počet knižníc

V roku 2018 poskytovalo knižnično-informačné služby verejnosti 8 vedeckých knižníc, mali 7 pobočiek.

Knižničný fond, služby knižnice

Knižničný fond vedeckých knižníc zahŕňal 12 590 035 KJ, čo bol nárast oproti roku 2017 (12 510 665 KJ) o 79 370 KJ (0,6 %).

Celkový prírastok fondov vedeckých knižníc predstavoval 98 683 KJ, čo bol oproti roku 2017 (105 441 KJ) pokles o 6 758 KJ (6,4 %). Z toho z toho ako povinný výtláčok získali 61 660 KJ, čo bol oproti roku 2017 (65 843) pokles o 4 183 KJ (6,3 %), výmenou získali 2 175 KJ (nárast o 75 KJ), darom získali vedecké knižnice 10 217 KJ, čo bol oproti roku 2017 (12 855) pokles o 2 638 (20,5 %).

Prírastok kúpou, ktorý predstavuje aktívnu akvizíciu, bol v roku 2018 len 21 053 KJ, čo predstavuje pokles oproti roku 2017 (22 175 KJ) o 1 122 KJ (5 %).

K nárastu oproti roku 2017 (12 072) o 924 (7,6%) došlo v počte dochádzajúcich titulov periodík na celkový počet 12 996, oproti roku 2017 (1 828) narástol aj počet titulov zahraničných periodických publikácií o 618 (33,8%) na 2 446.

Výpožičky

Vo vedeckých knižniciach sme zaznamenali pokles počtu výpožičiek oproti roku 2017 (1 746 044) o 85 826 (4,9 %). V roku 2018 mali **1 660 218 výpožičiek**.

K poklesu došlo aj vo využívaní medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) iným knižniciam oproti roku 2017 (24 728) o 1 301 (5,3 %) na celkových 23 427 výpožičiek. Využívanie MVS z iných knižníc zaznamenalo tiež pokles oproti roku 2017 (4 060) o 219 (5,4 %) výpožičiek na celkový počet 3 841.

K nárastu došlo v poskytovaní medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby MMVS z iných knižníc oproti roku 2017 (4 389) o 200 (4,5 %) na 4 589, stúpol aj počet MMVS iným knižniciam o 11 výpožičiek na 216.

Oproti roku 2017 (15 351) narástol aj počet vypracovaných rešerší o 1 435 (9,3 %) na 16 786.

Používatelia

V roku 2018 došlo opäť k poklesu počtu registrovaných aktívnych používateľov vedeckých knižníc v porovnaní s rokom 2017 (53 785) o 1 586 (2,9 %) na celkový počet používateľov 52 199.

Návštevníci knižníc

Vedecké knižnice zaznamenali pokles počtu fyzických návštevníkov oproti roku 2017 (798 543) o 89 632 (11,2 %). V roku 2018 mali 708 911 návštevníkov. Z uvedených návštevníkov 146 427 využilo prístup na internet prostredníctvom počítačov vedeckých knižníc, čo bol nárast oproti roku 2017 (138 400) o 8 027 (5,8 %).

Počet návštevníkov na podujatiach vedeckých knižníc oproti roku 2017 (195 655) výrazne klesol o 118 056 (60,3 %) na 77 599. K poklesu došlo z dôvodu obmedzenia realizácie hromadných podujatí, ako sú napríklad výstavy. Došlo aj k poklesu realizácie podujatí pre deti o 80 na 310, na ktorých sa zúčastnilo v roku 2018 len 10 406 účastníkov, čo bol pokles oproti roku 2017 (21 135) o 10 729 (50,8 %).

K nárastu došlo v počte realizovaných podujatí pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva o 18 na 104 v roku 2018, zúčastnilo sa na nich 4 943 osôb, čo bol oproti roku 2017 (2 279) nárast o 2 664 (116,9 %).

Vedecké knižnice zorganizovali spolu 2 660 podujatí, čo bol oproti roku 2017 (2 082) nárast o 578 (27,8 %), z nich bolo 349 podujatí zameraných na informačnú výchovu, čo bol oproti roku 2017 (495) pokles o 146 (29,5 %).

Online služby

Vedecké knižnice zaznamenali 1 889 802 návštev svojich webových sídiel a 968 180 vstupov do svojich online katalógov (problémom sú nejednotné alebo chýbajúce počítadlá).

Vedecké knižnice spolu vytvorili 42 databáz a sprístupňovali 153 (pokles o 1), licencovaných elektronických informačných zdrojov. Zároveň bol zaznamenaný pokles počtu vyhľadávaní v elektronických informačných zdrojoch v porovnaní s rokom 2017 (2 223 460) o 361 350 (16,2 %) na 1 862 110. Pracovníci vedeckých knižníc odpovedali na 60 023 dopytov v elektronických referenčných službách, čo bol oproti roku 2017 (57 358) nárast o 2 665 (4,6 %).

Personálne a finančné zabezpečenie činnosti vedeckých knižníc

Finančné príjmy na činnosť vedeckých knižníc narástli oproti roku 2017 (24 467 174 EUR) o 2 882 364 (11,8 %) EUR na celkových 27 349 538 EUR. Náklady na činnosť vedeckých knižníc boli 29 913 624 EUR, čo bol v porovnaní s rokom 2017 (24 696 811) nárast o 5 216 813 EUR (21%).

Náklady na nákup knižničného fondu narástli oproti roku 2017 (624 811 EUR) o 26 658 (4,3 %) na 651 469 EUR. Osobitne boli uvedené výdavky na nákup elektronických informačných zdrojov vo výške 893 028 EUR, čo bol nárast oproti roku 2017 (571 691) o 321 337 EUR (56,2 %).

Kapitálové výdavky narástli oproti roku 2017 (1 100 312 EUR) o 778 274 EUR (70,7 %) na celkových 1 878 586 EUR, výdavky na výstavbu a rekonštrukciu vedecké knižnice za rok 2018 neuviedli.

Mzdové náklady vedeckých knižníc narástli oproti roku 2017 (7 370 138 EUR) o 1 181 850 EUR (16 %) na 8 551 988 EUR bez odvodov, ktoré boli 3 170 188 EUR.

Priemerná hrubá mzda na plný úväzok zamestnanca bola 951,5 EUR (v roku 2017 na prepočítaný úväzok zamestnanca knižnice bola 856 EUR), na zamestnanca vykonávajúceho knihovnícke činnosti na plný úväzok bola priemerná hrubá mesačná mzda 924 EUR (v roku 2017 to bolo 847 EUR).

Na zabezpečení činnosti knižníc participovalo celkovo 1 036,46 osôb, čo bol nárast oproti roku 2017 (887,63 osôb) o 148,83 osôb (16,8 %). Z nich bol celkový prepočítaný počet zamestnancov, ktorí sa podieľali na činnosti knižníc, 801,46, čo bol oproti roku 2017 (754,63) nárast o 46,83 prepočítaných úväzkov (6,2 %), z toho bolo na plný pracovný úväzok 771 zamestnancov, čo bol nárast oproti roku 2017 (727) o 44 (6 %) zamestnancov. Prácu knižníc zabezpečovalo aj 63 (v roku 2017 to bolo 23) dobrovoľníkov, 114 (2017 – 93) osôb na dohodu a 58 (2017 – 17) osôb na zmluvu.

Z celkového počtu 801,46 prepočítaných úväzkov zamestnancov vykonávalo knihovnícke činnosti 600,17 zamestnancov.

Vo vedeckých knižniciach malo vysokoškolské vzdelanie 475,41 zamestnancov, čo bolo 59,3 % z celkového počtu, pretrvávajúci vysoký podiel zamestnancov s vysokoškolským neknihovníckym vzdelaním – 334,19 (v roku 2017 – 297,39), čo bolo 70,3 % všetkých zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním, knihovnícke vysokoškolské vzdelanie malo 141,22 zamestnancov (v roku 2017 – 148,30), čo predstavuje 17,6 % z celkového počtu zamestnancov. Z celkového počtu 320 zamestnancov so stredoškolským vzdelaním (v roku 2017 – 299,94) malo knihovnícke vzdelanie len 83,63 (2017 – 84,39) zamestnancov, čo je 10,4 % z celkového počtu zamestnancov.

Špeciálne knižnice

Počet knižníc

V roku 2018 poskytovalo knižnično-informačné služby verejnosti **253** špeciálnych knižníc, mali 60 pobočiek (pokles o 11 knižníc), 10 knižníc prerušilo poskytovanie služieb (stagnovalo), 2 knižnice boli zrušené.

Knižničný fond

Objem knižničného fondu vo fungujúcich knižniciach oproti roku 2017 (4 204 789 KJ) klesol o 180 411 KJ (4,3%) na celkových **4 024 378 KJ**. **Prírastok kúpou bol len 21 858 KJ**, čo bol oproti roku 2017 (19 650 KJ) nárast o 2 208 KJ (11,2%).

Výpožičky

Počet výpožičiek klesol oproti roku 2017 (664 949) o 15 180 (2,3 %) výpožičiek na **649 769**. Špeciálne knižnice vo zvýšenej miere realizovali MVS iným knižniciam: 1 974 (2017 – 1 845, t. j. v roku 2018 nárast o 129 /6,9 %/) a MVS z iných knižníc: 2 885 (2017 – 2 848, t. j. v roku 2018 nárast o 37 /1,3 %/). Výrazne kleslo využívanie

MMVS z iných knižníc na 550 (2017 – 3 434, t. j. v roku 2018 pokles o 2 884 /83,9 %/), iným knižniciam cez MMVS vypožičali 41 KJ (2017 – 125 KJ, t. j. pokles o 84 /67,2 %/). Klesol aj počet vypracovaných rešerší oproti roku 2017 (5 675) o 722 (12,7 %) na 4 953.

Používatelia

Zaznamenali sme aj pokles počtu registrovaných aktívnych používateľov oproti roku 2017 (54 322) o 2 043 (3,8 %) na celkový počet **52 279**.

Podujatia, návštevníci

Špeciálne knižnice v roku 2018 realizovali celkovo **4 133 podujatí**, čo bol oproti roku 2017 (3 099) nárast o 1 034 (33,4 %) podujatí, z nich bolo len 303 (nárast o 101) zameraných na informačnú výchovu, 278 (rovnaký počet ako v roku 2017) podujatí bolo zameraných na znevýhodnené skupiny obyvateľov, zúčastnilo sa na nich 6 608 návštevníkov, čo bol oproti roku 2017 (8 304) pokles o 1 696 (20,4 %) osôb. Počet návštevníkov na všetkých podujatiach bol oproti roku 2017 (83 991) nižší o 20 445 (24,3 %), celkovo mali **63 546 návštevníkov** na podujatiach. Pre deti do 15 rokov realizovali 2 808 podujatí, čo bol oproti roku 2017 (2 725) nárast o 83 (3 %) podujatí, mali až 63 522 návštevníkov, čo bol oproti roku 2017 (61 528) nárast o 1 994 (3,2 %) návštevníkov.

Zo špeciálnych knižníc len 40 uvádza vlastné webové sídlo, 53 špeciálnych knižníc má prístupný online katalóg a zaznamenalo sa 359 821 vstupov do elektronických katalógov týchto knižníc.

Používatelia knižníc mali k dispozícii 119 počítačov s prístupom na internet, využilo ho 10 264 návštevníkov, čo bol oproti roku 2017 (20 143) pokles o 9 879 (49 %) návštevníkov knižnice, mohli využívať 220 licencovaných elektronických informačných zdrojov, v nich bolo zaznamenaných 127 603 vyhľadávaní, čo bol nárast oproti roku 2017 (116 182) o 11 421 (9,8 %).

Personálne a finančné zabezpečenie činnosti špeciálnych knižníc

Príjmy špeciálnych knižníc boli 6 017 012 EUR. Náklady na činnosť špeciálnych knižníc boli 5 906 957 EUR. Na nákup knižničného fondu bolo vynaložených 682 884 EUR, na nákup elektronických informačných zdrojov 177 403 EUR. Kapitálové výdavky špeciálnych knižníc boli vo výške 283 509 EUR.

Mzdové náklady špeciálnych knižníc boli 2 929 401 EUR bez odvodov, ktoré boli 1 044 398 EUR.

Priemerná hrubá mzda na plný úväzok zamestnanca knižnice bola 886 EUR (v roku 2017 na prepočítaný úväzok zamestnanca knižnice bola 726 EUR), na zamestnanca vykonávajúceho knihovnícke činnosti na plný úväzok bola priemerná hrubá mesačná mzda 878 EUR (v roku 2017 na prepočítaný úväzok zamestnanca vykonávajúceho knihovnícke činnosti bola 724 EUR).

Na zabezpečení činnosti knižníc participovalo celkovo 547,51 osôb, čo bol nárast oproti roku 2017 (490,87 osôb) o 56,64 osôb (11,5 %). Z nich bol celkový počet zamestnancov 278,51 (v roku 2017 bolo 254,87), z toho bolo na plný pracovný úväzok 245 (v roku 2017 bolo 211,65) zamestnancov. Prácu knižníc zabezpečovalo aj 62 (2017 – 48) dobrovoľníkov, 37 (2017 – 40) osôb na dohodu a 170 (2017 – 148) osôb na zmluvu.

V špeciálnych knižniciach v roku 2018 pracovalo 145,71 zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním, čo bol oproti roku 2017 (134,36) nárast o 11,35 (8,4 %), z celkového počtu zamestnancov ich podiel v roku 2018 bol 52,3 %. Pretrváva mierna prevaha podielu zamestnancov s vysokoškolským neknižovníckym vzdelaním – 82,08 (v roku 2018 – 73,68), knihovnícke vysokoškolské vzdelanie malo 63,63 (v roku 2017 – 60,68) zamestnancov, čo je z celkového počtu zamestnancov 22,8 %. Z celkového počtu 129,57 zamestnancov so stredoškolským vzdelaním (v roku 2017 – 119,38) malo knihovnícke vzdelanie 56,31 (v roku 2017 – 59,35) zamestnancov, čo je 20,2 % z celkového počtu zamestnancov.

4.4 Divadlá

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je činnosť profesionálnych divadiel v Slovenskej republike. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte divadiel, počte scén a súborov, o výkonoch divadelných súborov na domácich aj zahraničných scénach, o kapacite miest divadiel a ich návštevnosti. Osobitne boli získané údaje o personálnom a finančnom zabezpečení činnosti divadiel.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť divadiel sú divadlá v zriaďovateľskej pôsobnosti štátu, samosprávnych krajov (VÚC), obcí a iných právnických alebo fyzických osôb. V roku 2018 bolo oslovených 88 divadiel, z nich bolo 27 v zriaďovateľskej pôsobnosti štátu, VÚC, obcí a 61 v zriaďovateľskej pôsobnosti iných právnických alebo fyzických osôb. Súčinnosť v štátnom štatistickom zisťovaní poskytlo 86 divadiel (97,7 %). Z uvedeného počtu 5 subjektov v roku 2018 prerušilo svoju činnosť a 1 divadlo svoju činnosť ukončilo.

Divadlá – scény a súbory

Divadlá v roku 2018 vykázali spolu 203 divadelných scén, z ktorých bolo 66 vlastných stálych scén divadiel a 137 scén – divadelných priestorov prenajatých alebo využívaných iným dohodnutým spôsobom. V tomto ukazovateli sme oproti roku 2017 zaznamenali takmer 80 % nárast spôsobený skutočnosťou, že niektoré z divadiel vo väčšej miere využívali krátkodobý prenájom priestorov, tento typ priestorov tvoril takmer 50 % vykázaných scén.

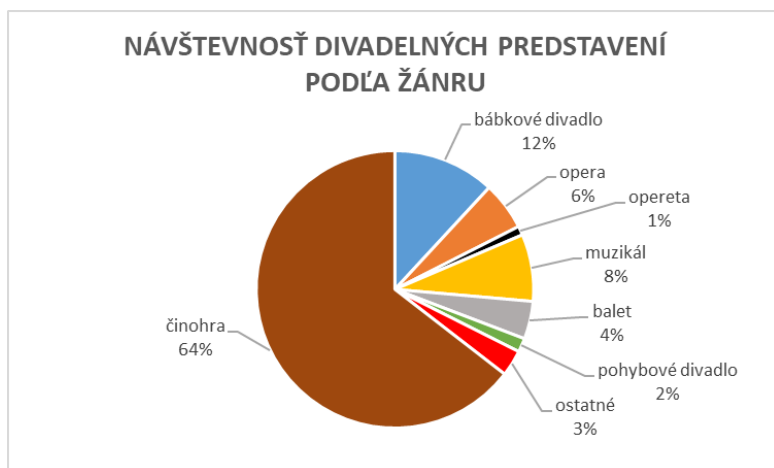
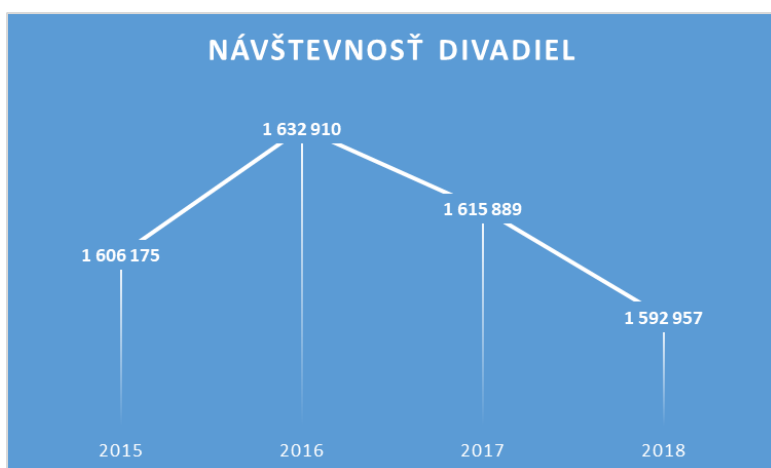
Divadlá mali pre verejnosť k dispozícii 19 409 miest/sedadíel, pracovalo v nich 73 divadelných súborov, z ktorých bolo 40 činoherných, 4 operné, 2 baletné, 7 tanečných, 9 bábkových, 4 multikultúrne súbory a 7 súborov bližšie nešpecifikovaných žánrov. Vlastnú dielňu prevádzkovalo 20 divadiel.

Repertoár a návštevnosť divadiel

Profesionálne divadlá vo svojom repertoári v roku 2018 ponúkli 1 121 inscenácií, z ktorých bolo v premiére uvedených 259 inscenácií.

Celkovo tieto divadlá odohrali 8 466 predstavení, hosťujúce divadlá odohrali 782 a z nich bolo 169 predstavení divadelných súborov zo zahraničia. Z celkového počtu predstavení bolo 2 978 určených detskému divákovi.

Predstavenia divadiel v roku 2018 videlo 1 592 957 divákov, predstavenia hosťujúcich súborov 101 337 divákov.

Personálne a finančné zabezpečenie činnosti divadiel

V divadlách v roku 2018 pracovalo 2 722 interných zamestnancov, z ktorých bolo 1 287 žien. Z celkového počtu bolo 1 048 umeleckých zamestnancov, 771 umelecko-technických, 413 administratívnych a 490 zamestnancov zaradených na iné pracovné pozície. Externe pracovalo v divadlách 4 047 osôb, z ktorých bolo 1 836 žien.

Celkové príjmy divadiel predstavuje suma 74 066 922 EUR (vrátane štátnych dotácií, grantov a darov), príspevky na činnosť divadiel z verejných zdrojov boli poskytnuté vo výške 53 161 634 EUR, z ktorých 35 909 815 EUR bolo poskytnutých zo štátneho rozpočtu a 17 251 819 EUR z rozpočtov VÚC a obcí.

Náklady na činnosť divadiel tvorila suma 73 586 074 EUR. Mzdové náklady (bez odmien osobám z dohôd mimo pracovného pomeru) boli vykázané vo výške 30 191 005 EUR.

Divadelné festivaly a prehliadky

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je oblasť divadelných festivalov a prehliadok, ich finančné a personálne zabezpečenie. Prostredníctvom štatistického zisťovania sa získali údaje o počte divadelných festivalov a prehliadok v členení podľa periodicity a ich charakteru, údaje o programe divadelných festivalov a prehliadok, o ponúknutých miestach a návštevnosti.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť divadelných festivalov a prehliadok sú profesionálne divadlá, občianske združenia a ďalšie subjekty, ktoré organizujú profesionálne divadelné podujatia. V roku 2018 bolo oslovených 52 subjektov, z toho 38 subjektov organizovalo divadelný festival alebo prehliadku.

Program a návštevnosť

V roku 2018 bolo v Slovenskej republike usporiadaných 46 divadelných festivalov a prehliadok, z ktorých bolo 25 medzinárodných, 12 celoslovenských a 9 regionálnych. Oslovené subjekty v roku 2018 zorganizovali tiež 38 tvorivých divadelných dielní.

Na divadelných festivaloch a prehliadkach sa v roku 2018 zúčastnilo 537 divadelných súborov, z ktorých bolo 351 slovenských a 186 zahraničných. Súbory predstavili divákovi 484 inscenácií rôznych žánrov. Na festivaloch a prehliadkach bolo spolu odohraných 764 festivalových predstavení, ktoré sa konali v 150 hracích priestoroch, z toho bolo 111 klasických divadelných sál. Na festivalové predstavenia sa využilo aj 8 amfiteátrov a 31 voľných priestorov bez stálych miest.

Divadelné festivaly a prehliadky ponúkli 112 399 miest. Počet návštevníkov bol 119 340, z nich 68 521 bolo návštevníkov divadelných festivalov alebo prehliadok, ktoré sa konali v klasickej divadelnej sále, zvyšok tvorili návštevníci na podujatiach v amfiteátroch a na voľných priestranstvách.

V porovnaní s rokmi 2016 a 2017 došlo k výraznejšiemu poklesu počtu realizovaných divadelných festivalov, prehliadok a tvorivých dielní, počet divadelných súborov, inscenácií, odohratých predstavení a návštevníkov bol však na podujatiach v roku 2018 vyšší ako v predchádzajúcich dvoch rokoch.

Finančné a personálne zabezpečenie divadelných festivalov a prehliadok

Príjmy subjektov na organizáciu divadelných festivalov a prehliadok tvorili 2 070 309 EUR, z ktorých bolo 337 219 EUR (16,3 %) poskytnutých zo štátneho rozpočtu (v roku 2017 to bolo 318 986 EUR), 144 271 EUR z rozpočtu VÚC (112 026 EUR v roku 2017) a 95 400 EUR z rozpočtu obcí (71 480 EUR v roku 2017). Z celkovej sumy príjmov predstavovali podstatnú časť (21,5 %) výnosy subjektov vo výške 445 573 EUR (v roku 2017 to bolo 19,7 %, – 348 592 EUR).

Celkové náklady na organizáciu festivalov, prehliadok a tvorivých dielní boli v roku 2018 vo výške 2 040 717 EUR (predtým 1 738 723 EUR).

Túto oblasť kultúry zabezpečovalo 1 382 osôb (1 441 v roku 2017), z ktorých 334 tvorili zamestnanci (24,2 %), osoby pracujúce na dohodu alebo v inom ako pracovnoprávnom vzťahu v počte 574 (41,5 %) a výraznou mierou sa na realizácii podujatí podieľali aj dobrovoľníci (34,3 %).

4.5 Hudba

Hudobné telesá a umelecké súbory

Predmet zisťovania

Ročný výkaz o hudobných telesách a umeleckých súboroch KULT (MK SR) 05-01 mapuje činnosť štátnych a neštátnych hudobných telies a umeleckých súborov, ich repertoár a návštevnosť na koncertoch s cieľom dokresliť celkový obraz hudobného života na Slovensku.

Spravodajské jednotky

Hudobné centrum sa pri štatistickom zisťovaní za rok 2018 rozhodlo rozšíriť zoznam spravodajských jednotiek zo 14 na 31 tak, aby zodpovedal reálnemu stavu profesionálnych aktívnych hudobných telies a umeleckých súborov. Tento vyše polovičný nárast počtu jednotiek ovplyvnil aj výsledky štatistického zisťovania.

Oslovenými subjektmi za rok 2018 boli: Slovenská filharmónia (zahŕňa 3 jednotky: Slovenský komorný orchester Bohdana Warchala, Slovenský filharmonický zbor, Orchester Slovenská filharmónia), Štátna filharmónia Košice, Štátny komorný orchester Žilina, RTVS (rozdelené do jednotiek Detský spevácky zbor Slovenského rozhlasu, Symfonický orchester Slovenského rozhlasu), Musica Aeterna, Moyzesovo kvarteto, Slovenský ľudový umelecký kolektív, Umelecký súbor Lúčnica, Tanečné divadlo Ifjú Szivek, Quasars Ensemble, Cluster Ensemble a Bratislavský chlapčenský zbor, Cappella Istropolitana, Sinfonietta Bratislava, Metropolitný orchester Bratislava, Solamente naturali, Il Cuore Barocco, Musica Cassovia, VENI ACADEMY, EnsembleSpectrum, Mucha Quartet, Bratislavské gitarové kvarteto, Spevácky zbor mesta Bratislavy, Spevácky zbor Technik, Komorný orchester Technik, Trnavský komorný orchester, Miešaný spevácky zbor Technickej univerzity v Košiciach Collegium Technicum, Žilinský miešaný zbor.

Koncerty a vystúpenia hudobných telies a umeleckých súborov

Súhrnné ukazovatele za Slovenskú republiku hovoria, že menované profesionálne telesá uskutočnili v roku 2018 spolu 1 018 koncertov, z toho 816 na Slovensku a 202 v zahraničí. Celkový počet koncertov za rok 2018 po náraste počtu jednotiek o 17 nových je o 266 koncertov vyšší, čo ukazuje, že napriek zvýšenému počtu telies nedošlo k rovnako výraznému nárastu celkového počtu koncertov oproti predošlým dvom rokom. Počet koncertov v zahraničí sa pohybuje naďalej v rámci bežných

hodnôt – 202 koncertov v roku 2018. Počet *koncertov pre mladých poslucháčov*, ktoré usporiadali sledované telesá, je 118.

Porovnanie vybraných ukazovateľov za roky 2009 až 2018

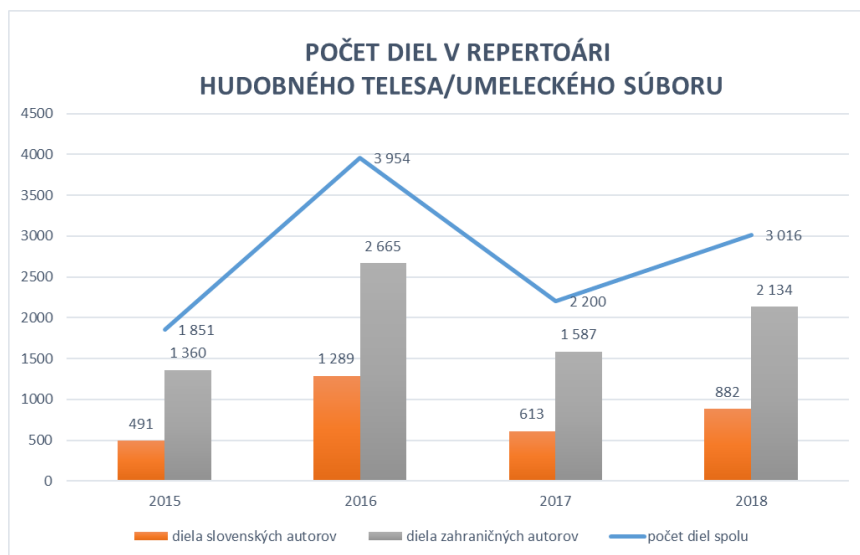
ukazovateľ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
umelecké telesá – počet	13	12	12	12	12	14	14	14	14	31
koncerty spolu	552	575	683	460	685	822	665	789	752	1 018
koncerty v tuzemsku spolu	448	405	548	330	512	613	553	569	608	816
koncerty pre deti a mládež	118	73	93	54	52	107	92	88	104	118
profesionálne podujatia vážnej hudby	312	354	394	321	392	508	440	547	495	730
koncerty v zahraničí	104	170	135	130	173	209	112	220	144	202

Repertoár hudobných telies a umeleckých súborov

Od roku 2001 sa v rámci štatistického zisťovania zisťujú kvantitatívne údaje o repertoári, premiérach a nahrávkach hudobných telies a umeleckých súborov. Podľa údajov vo výkazoch hudobné telesá predviedli v roku 2018 celkovo 3 016 hudobných diel, z toho 882 diel slovenských autorov a 2 134 diel zahraničných autorov. Aj pri náraste počtu spravodajských jednotiek ostáva naďalej trend výrazne vyššieho počtu hranosti diel zahraničných autorov. Vďaka širšiemu záberu spravodajských jednotiek je však možné sledovať aj vyšší počet zaznamenaných premiér. Súbory a telesá realizovali 244 hudobných nahrávok, z toho pre médiá 135 (v tom 56 zvukových a 79 obrazovo-zvukových nahrávok) a na nosičoch 44 (v tom 27 zvukových a 17 obrazovo-zvukových nahrávok).

Údaje o repertoári hudobných telies v období rokov 2009 až 2018

ukazovateľ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
počet hudobných diel v repertoári	169	433	277	314	1239	1778	1851	3954	2200	3016
diela slovenských autorov	114	145	164	178	467	503	491	1289	613	882
diela zahraničných autorov	55	288	113	136	772	1275	1360	2665	1587	2134
počet premiér	39	78	49	35	32	53	78	56	60	138
premiéry diel slovenských autorov	26	55	35	29	28	41	59	47	36	67
premiéry diel zahraničných autorov	13	23	14	6	4	17	19	9	24	71

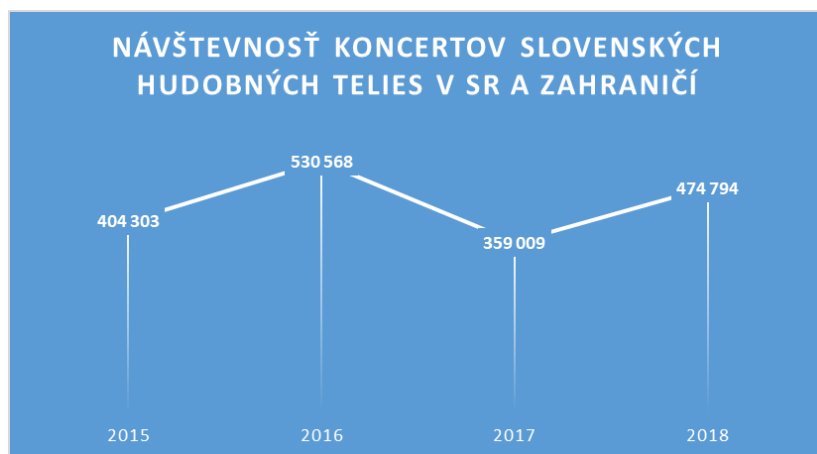

Návštevnosť na koncertoch a vystúpeniach

Na koncertoch sledovaných súborov na území Slovenskej republiky bolo k dispozícii 418 269 miest. Tieto vystúpenia navštívilo 364 517 poslucháčov a divákov, čo znamená výrazný nárast návštevnosti podujatí v percentuálnom vyjadrení o 11,8 %. Počet návštevníkov na koncertoch v zahraničí bol 110 277.

Porovnanie návštevnosti koncertov na Slovensku za roky 2009 až 2018

rok	počet ponúknutých miest v SR	počet návštevníkov v SR	návštevnosť v %
2009	270 245	227 990	76,7 %
2010	107 140	82 712	77,2 %
2011	207 656	192 907	92,9 %
2012	122 619	93 622	76,4 %
2013	166 332	129 045	77,5 %
2014	345 823	278 348	80,5 %
2015	390 864	307 577	78,7 %
2016	446 912	319 691	71,5 %
2017	337 730	254 640	75,4 %
2018	418 269	364 517	87,2 %

Verejné podujatia profesionálnej hudobnej kultúry

Predmet zisťovania

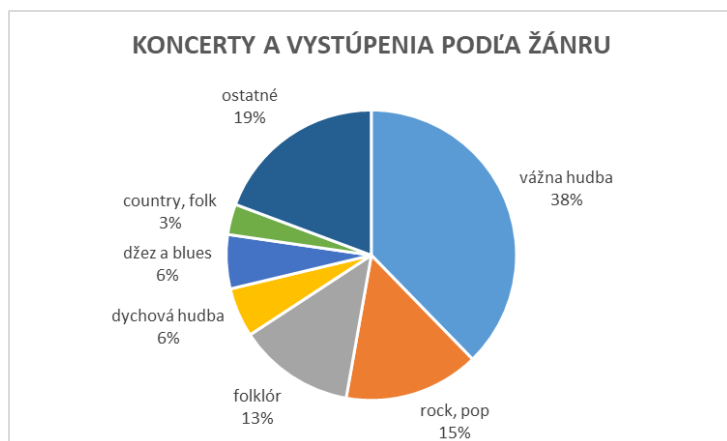
Ročným výkazom o verejných podujatiach v oblasti profesionálnej hudobnej kultúry KULT (MK SR) 16-01 sa získava prehľad o aktivitách organizátorov hudobného života a o koncertnom dianí na Slovensku, žánrovom a územnom členení podujatí a členení podľa typu.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami sú organizácie, umelecké agentúry, nadácie, občianske združenia, mestské kultúrne strediská, obecné a mestské zastupiteľstvá i slovenské liečebné kúpele, ktoré v rámci svojej činnosti usporadúvajú verejné koncerty a hudobné podujatia profesionálnej hudobnej kultúry. Zo 172 oslovených subjektov 165 poskytlo súčinnosť v štatistickom zisťovaní (95,93 %).

Žánrové a geografické členenie podujatí profesionálnej hudobnej kultúry

Súhrnné ukazovatele výkazu za Slovenskú republiku hovoria, že v roku 2018 bolo usporiadaných 4 518 koncertov a vystúpení, čo predstavuje mierny pokles oproti roku 2017 o 134 podujatí. Tento jemný rozdiel môže byť však spôsobený upresnením metodiky vyplňania výkazov pre spravodajské jednotky tak, aby sa zo štatistiky dôsledne vylúčili všetky amatérske podujatia. Jemný nárast v počte podujatí zaznamenali žánre folklór a rock a pop, zatiaľ čo v oblasti vážnej hudby došlo k poklesu o 248 podujatí.

Prehľad vybraných ukazovateľov za rok 2018

ukazovateľ	spolu	vážna hudba	dychová hudba	folklór	džez a blues	rock a pop	country folk	ostatné
počet koncertov/vystúpení	4 518	1 704	249	586	272	681	154	872
festivaly	1 911	488	111	374	132	286	71	449
koncertné cykly	934	645	34	36	59	54	29	77
samostatné	1 673	571	104	176	81	341	54	346
pre deti a mládež	609	350	11	77	6	50	5	110
charitatívne	145	37	1	7	1	5		94
počet ponúknutých miest na koncertoch/vystúpeniach	2 489 033	371 305	38 893	240 311	127 827	299 116	38 623	1 372 958
počet návštevníkov na koncertoch/vystúpeniach	2 030 449	330 711	35 459	218 912	90 183	357 589	33 858	963 701
z toho platiaci návštevníci	1 042 533	210 160	3 308	62 859	45 866	114 000	4 949	601 391
priemerná návštevnosť platiacich divákov	230,7	123,3	13,3	107,3	168,6	167,4	32,1	689,6

Žánrové členenie podujatí za roky 2009 až 2018

rok	podujatia spolu	vážna hudba	dychová hudba	folklór	džez a blues	rock, pop	country, folk	ostatné
2009	4 630	1 839	376	481	348	727	222	637
2010	3 513	1 206	232	381	232	578	184	700
2011	3 591	1 469	182	394	187	736	141	482
2012	3 497	1 487	166	392	152	490	116	694
2013	2 677	1 408	145	254	110	273	107	380
2014	3 506	1 539	185	317	211	394	103	757
2015	3 425	1 480	287	376	144	402	109	627
2016	3 465	1 286	303	437	137	510	137	655
2017	4 682	1 952	322	468	281	626	158	875
2018	4 518	1 704	249	586	272	681	154	87

Rozloženie usporiadateľských aktivít podľa jednotlivých krajov nezaznamenalo výraznú zmenu a pokračuje v súčasnom vyrovnanom trende.

Členenie podujatí podľa krajov za roky 2009 až 2018

rok	kraj							
	Bratislavský	Trnavský	Trenčiansky	Nitriansky	Žilinský	Bansko-bystrický	Košický	Prešovský
2009	910	533	801	364	546	372	324	780
2010	785	392	498	306	346	451	197	538
2011	805	431	572	346	415	232	306	484
2012	744	528	370	302	434	250	279	590
2013	746	360	244	226	286	151	171	498
2014	915	502	446	295	335	159	217	637
2015	922	361	367	302	340	378	169	664
2016	935	504	375	221	302	439	157	532
2017	1 543	484	375	270	371	551	261	827
2018	1 384	529	362	281	311	540	248	863

Návštevnosť na podujatiach profesionálnej hudobnej kultúry

Návštevnosť zaznamenala pozitívny trend, celkový počet ponúknutých miest bol 2 489 033, pričom na akciách v tejto oblasti sa zúčastnili 2 030 449 návštevníkov, čo predstavuje najvyššiu zaznamenanú návštevnosť v meraniach za posledných 5 rokov (81,57 %). Zvýšenie návštevnosti je jedným z priaznivých výsledkov štatistického zisťovania pre oblasť profesionálnych hudobných podujatí za rok 2018.

Porovnanie návštevnosti na podujatiach za roky 2009 až 2018

rok	počet ponúknutých miest	počet návštevníkov	návštevnosť v %
2009	1 505 303	1 189 848	79,04 %
2010	1 127 023	892 942	79,23 %
2011	1 270 485	1 047 891	82,47 %
2012	1 226 496	1 034 682	84,36 %
2013	673 952	606 078	89,93 %
2014	2 192 566	1 640 089	74,80 %
2015	2 058 537	1 540 348	74,83 %
2016	2 224 539	1 732 951	77,90 %
2017	2 597 621	1 986 907	76,49 %
2018	2 489 033	2 030 449	81,57 %

Výroba a distribúcia zvukových záznamov hudobných diel

Predmet zisťovania

Prostredníctvom ročného výkazu o výrobe a distribúcii zvukových záznamov hudobných diel KULT (MK SR) 19-01 sa získava prehľad o aktivitách hudobných vydavateľstiev i menších vydavateľov CD, DVD, Blu-ray a iných hudobných nosičov. Rok 2018 bol štvrtým rokom zisťovania podľa tohto výkazu.

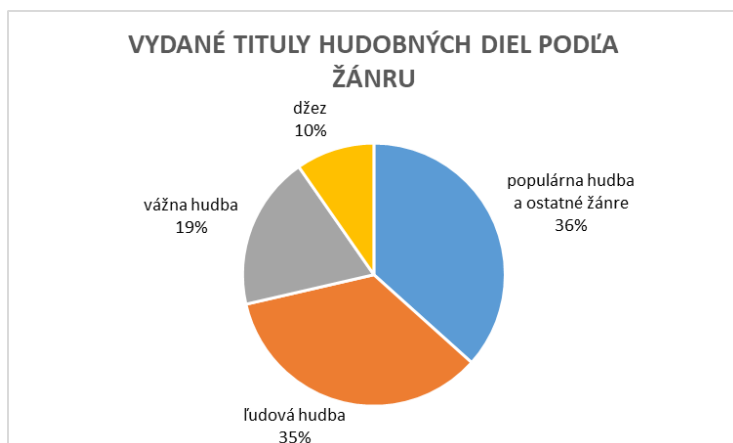
Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami sú vydavatelia hudobných nosičov – organizácie, umelecké agentúry a súkromní vydavatelia, ktorí v rámci svojej činnosti pravidelne alebo príležitostne vydávajú profesionálne hudobné nahrávky interpretov na hudobných nosičoch. Z celkového počtu 190 (v roku 2017 ich bolo 188) spravodajských jednotiek 84 (v roku 2017 – 153) vyrobilo a distribuovalo záznamy hudobných diel, 94 (v roku 2017 – 31) prerušilo činnosť v tejto oblasti a 12 (v roku 2017 – 4) ukončilo činnosť.

Zníženie počtu aktívnych spravodajských jednotiek ukazuje na prirodzený proces vytriedenia a spresnenia jednotiek, ktoré sú pre štatistické zisťovanie relevantné. Do budúceho roku bude potrebné opäť definovať kritériá na výber spravodajských jednotiek a je možné, že dôjde k výraznej zmene v počte zaradených spravodajských jednotiek.

Žánrové členenie, náklad a predaj rozmnoženín zvukových záznamov hudobných diel

Čísla za rok 2018 hovoria podľa výkazu nasledujúce: spolu bolo vydaných 423 titulov diel, žánrovo dominuje populárna hudba (vrátane podžánrov – dychová hudba, muzikálová, filmová, evergreen, blues, folk, country, rock, rock-pop vrátane podžánrov – metal, gothic a ďalšie, funky, reggae, techno, house, drumm'n'bass vrátane podžánrov, elektronická vrátane netanečnej, etno, world music, new age, rap, hip-hop a ďalšie, 155), nasledujú ľudová (resp. regionálna, tradičná) hudba (147), vážna hudba (80) a džez (41).

Celkový počet titulov hudobných diel na zvukových nosičoch bol 372, náklad nosičov predstavoval 635 700 kusov, počet predaných nosičov 347 637 kusov. Počet vydaných titulov zvukových záznamov (372) sa udržal na podobnej úrovni ako v roku 2017. Podľa sumárnych údajov výkazu bol opäť nízky počet titulov hudobných diel distribuovaných online – 82, pričom sa zvýšil počet predaných rozmnoženín zvukových záznamov hudobných diel distribuovaných online z 26 502 v roku 2017 na 78 765.

Prehľad vybraných údajov za roky 2017 a 2018

ukazovateľ		2017	2018
počet vydaných zvukových záznamov hudobných diel (titulov) spolu		359	423
v tom	zvukové záznamy hudobných diel slovenských autorov	291	374
	zvukové záznamy hudobných diel zahraničných autorov	37	22
	zvukové záznamy hudobných diel slovenských aj zahraničných autorov	31	27
v tom žánrové členenie	vážna hudba	44	80
	ľudová hudba (regionálna, tradičná)	89	147
	džez	29	41
	populárna hudba a ostatné žánre	196	155

Prehľad vydaných zvukových záznamov podľa typu nosičov v rokoch 2017 a 2018

ukazovateľ	2017	2018
počet vydaných titulov zvukových záznamov hudobných diel distribuovaných na nosičoch (CD, DVD, Blu-ray, LP – vinyl a i.)	332	372
náklad vydaných rozmnoženín zvukových záznamov hudobných diel – počet nosičov	492 849	635 700
počet predaných rozmnoženín zvukových záznamov hudobných diel – počet nosičov	308 401	347 637
počet vydaných titulov zvukových záznamov hudobných diel distribuovaných online (nie na nosičoch)	109	82
počet predaných rozmnoženín zvukových záznamov hudobných diel distribuovaných online (nie na nosičoch)	26 502	78 765

Z údajov z roku 2018 vyplýva, že došlo k výraznému poklesu aktívnych vydavateľov, ktorí vyrobili a distribuovali záznamy hudobných diel, a narástol počet takých, ktorí prerušili alebo ukončili činnosť. Napriek tomu došlo k nárastu počtu vydaných nosičov. Z týchto údajov, ako aj z osobných konzultácií so spravodajskými jednotkami vyplýva, že išlo o prirodzený proces, keďže množstvo zaradených spravodajských jednotiek do štatistického zisťovania vykonávalo vydavateľskú alebo distribučnú činnosť jednorazovo.

Finančné a personálne zabezpečenie výroby a distribúcie zvukových záznamov hudobných diel

Napriek zníženiu počtu aktívnych vydavateľov došlo k nárastu príjmov a nákladov. Výška príjmov spolu s výnosmi predstavovala 5 068 646 EUR, v roku 2017 to bolo 3 598 874 EUR.

Vybrané ekonomické ukazovatele za roky 2017 a 2018 (v EUR)

ukazovateľ	2017	2018
príjmy (výnosy) spolu	3 598 874	5 068 646
z toho výnosy	2 500 928	4 093 841
náklady spolu	3 630 253	4 032 402
z toho mzdové náklady	323 165	303 222

Za rok 2018 evidujeme mierny pokles príspevkov zo štátneho rozpočtu (z 11 980 na 9 100), veľmi výrazne stúpili príspevky z rozpočtov VÚC (z 6 900 až na 12 000), avšak príspevky z rozpočtov obcí mierne klesli (z 11 045 na 9 360 EUR). Podiel tuzemských grantov stúpol z 223 030 EUR (v roku 2017) na 305 220 EUR.

Náklady na bežnú činnosť sa mierne zvýšili. Výrazný nárast nákladov môžeme sledovať pri odmenách osobám z dohôd mimo pracovného pomeru (OON bez odvodov) z 13 050 na 182 538 a v ostatných nákladoch (cestovné, repre, poštovné atď.) z 83 253 na 209 631 EUR.

Vydavateľskú a distribútorскую činnosť v oblasti zvukových záznamov hudobných diel v roku 2018 zabezpečovalo 298 osôb, z nich 60 tvorilo zamestnaneckú základňu, zo zamestnancov 29 pracovalo na plný pracovný úväzok. Z celkového počtu zamestnancov sa na výrobe a distribúcii podieľalo 23 odborných pracovníkov. Priemerná mesačná mzda zamestnanca v pracovnom pomere na plný pracovný úväzok predstavovala 858 EUR. V porovnaní s rokom 2017 to bolo 276 osôb, 43 zamestnancov, z toho 26 na plný pracovný úväzok (17 odborných).

4.6 Audiovília

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania z oblasti audiovília je výroba slovenských audiovizuálnych diel, distribúcia audiovizuálnych diel na slovenský trh, sieť poskytovateľov audiovizuálnych mediálnych služieb, organizátorov festivalov a prevádzkovateľov kín v Slovenskej republike.

Prostredníctvom štatistického zisťovania sa získali údaje o počte vyrobených slovenských audiovizuálnych diel, nákladoch na ich výrobu a o podieloch slovenských producentov na zahraničnej koprodukcii. Osobitne boli získané údaje o distribúcii audiovizuálnych diel so zvláštnym zreteľom na distribúciu kinematografických diel podľa krajiny pôvodu. Za oblasť kín a filmových festivalov boli získané údaje o návštevnosti, počte účastníkov, cene vstupného a údaje o celkových tržbách kín a festivalov v roku 2018. Vzhľadom na vývoj technológií sa získavali aj údaje o stave digitalizácie kín na Slovensku.

Spravodajské jednotky

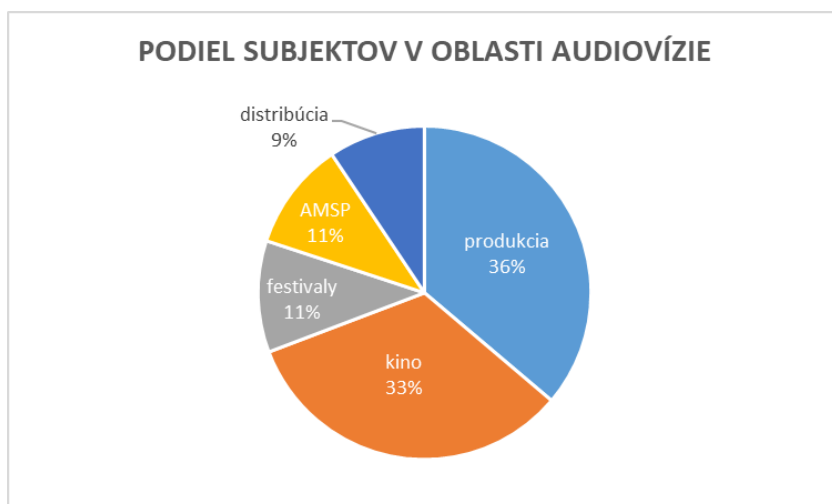
Spravodajskými jednotkami za oblasť audiovília sú producenti a distributéri audiovizuálnych diel, ako aj organizátori festivalov, poskytovatelia audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a prevádzkovatelia kín.

Celkovo bolo v roku 2018 oslovených 526 spravodajských jednotiek, z ktorých 351 vykonávalo aspoň jednu zo sledovaných činností v oblasti audiovília¹:

- 127 subjektov vykonávalo činnosť v oblasti produkcie,
 - 50,39 % (64) subjektov vytvorilo audiovizuálne dielo (ako producent alebo koproducent),
 - 29,13 % (37) subjektov malo audiovizuálne dielo vo výrobe,
 - 20,48 % (26) subjektov vytvorilo alebo malo vo výrobe audiovizuálne dielo určené pre TV vysielanie,
- 33 subjektov vykonávalo činnosť v oblasti distribúcie audiovizuálnych diel,
- 116 subjektov prevádzkovalo kino,
- 37 subjektov poskytovalo audiovizuálne mediálne služby na požiadanie (AMSP),

¹ Pokiaľ subjekt vykonával kombináciu činností (produkcia/distribúcia, prevádzkovanie kina atď.), je vedený vo všetkých kategóriách.

- 38 subjektov organizovalo filmový festival.

V roku 2018 aspoň jednu zo sledovaných činností v oblasti audiovizízie prerušilo/nevykonávalo 222 subjektov, z nich:

- 142 subjektov prerušilo/nevykonávalo činnosť v oblasti produkcie,
- 40 subjektov prerušilo/nevykonávalo činnosť v oblasti distribúcie,
- 25 subjektov prerušilo/nevykonávalo činnosť ako prevádzkovatelia kín,
- 9 subjektov prerušilo/nevykonávalo činnosť ako prevádzkovatelia AMSP,
- 6 subjektov prerušilo/nevykonávalo činnosť ako organizátori festivalu.

V roku 2018 aspoň jednu zo sledovaných činností v oblasti audiovizízie ukončilo 19 subjektov, z nich:

- 6 subjektov z oblasti produkcie,
- 4 subjekty z oblasti distribúcie,
- 8 prevádzkovateľov kín,
- 1 prevádzkovateľ AMSP.

Výroba slovenských audiovizuálnych diel

Prostredníctvom štatistického zisťovania sa získali údaje o 330 vyrobených audiovizuálnych dielach, z ktorých bolo:

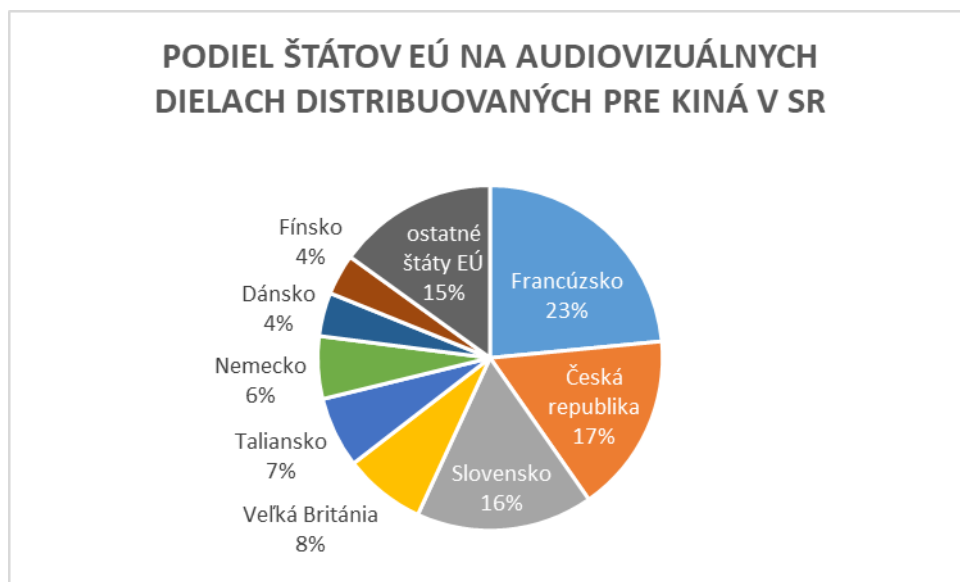
- 59 kinematografických audiovizuálnych diel (35 dlhometrážnych a 24 krátkych a stredometrážnych) s celkovými nákladmi na výrobu vo výške 26 545 878 EUR,
- 271 iných audiovizuálnych diel (5 dlhometrážnych a 266 krátkych a stredometrážnych) s celkovými nákladmi na výrobu vo výške 2 673 538 EUR.

ukazovateľ	2016	2017	2018
vyrobené slovenské audiovizuálne diela	285	256	330
celkové náklady v EUR	13 678 883	26 721 658	26 545 878

Za oblasť koprodukcí sa získali údaje o nákladoch na výrobu 28 kinematografických diel, ktoré boli vyrobené v koprodukcii s Českou republikou, Nemeckom, Poľskom, Rakúskom, Slovinskom, Lotyšskom, Francúzskom a Bulharskom.

Distribúcia audiovizuálnych diel na slovenský trh

V roku 2018 bolo na slovenský trh distribuovaných 7 878 audiovizuálnych diel, z ktorých 356 bolo na Slovensku uvedených v premiére, 727 audiovizuálnych diel bolo určených pre kiná. Zo zahraničnej produkcie mala z distribuovaných titulov najvyššie zastúpenie produkcia štátov Európskej únie – 392 titulov. Najvyššie zastúpenie (vrátane slovenskej) mali audiovizuálne diela francúzskej (92), českej (66) a slovenskej (65) produkcie, nasledujú diela britskej (30), talianskej (26), nemeckej (23), dánskej (16) a fínskej (15) produkcie. Produkciu ostatných štátov EÚ² predstavuje 64 diel.

Z ostatných európskych štátov mimo Európskej únie bolo distribuovaných 58 titulov. Z produkcie ostatných štátov sveta mala najvyššie zastúpenie produkcia USA s 277 titulmi.

² Štáty EÚ s produkciou menej ako 10 titulov

	2016	2017	2018
počet distribuovaných audiovizuálnych diel spolu	6 143	4 889	7 878
počet distribuovaných audiovizuálnych diel pre kiná	712	716	727

Audiovizuálne mediálne služby na požiadanie

V roku 2018 bol počet poskytovaných audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie celkovo 38. Z toho 35 audiovizuálnych mediálnych služieb bolo poskytovaných bezodplatne a 3 audiovizuálne mediálne služby boli poskytované za úhradu.

Z celkového počtu 54 003 ponúkaných programov bolo 5 070 audiovizuálnych diel. Z celkového počtu 3 350 ponúkaných európskych audiovizuálnych diel bolo 1 238 slovenských.

Poskytovatelia audiovizuálnych mediálnych služieb zaznamenali 7 735 497 používateľov, z tohto počtu bolo viac ako 155 tisíc registrovaných, ktorí si zabezpečili prístup odplatne a 7 577 045 používateľov využilo bezodplatný prístup.

Filmové festivaly

Na Slovensku sa v roku 2018 konalo celkovo 53 filmových festivalov a prehliadok, ktoré mali slovenského organizátora, z toho bolo 18 tuzemských festivalov bez zahraničnej účasti, 31 festivalov so zahraničnou účasťou a 4 cezhraničné filmové festivaly.

Na festivaloch a prehliadkach sa uviedlo spolu 2 825 filmov a programov. Z tohto počtu bolo uvedených 36 % (1 034) slovenských filmov (z toho 15,36 % /162/ bolo dlhometrážnych). Na festivaloch a prehliadkach bolo uvedených 1 240 filmov z krajín Európskej únie. Celkový počet predstavení filmov a programov bol 3 363, z toho počet predstavení slovenských filmov bol 830. Celkový počet divákov na festivaloch a prehliadkach bol 292 868, z toho bolo viac ako 94 tisíc divákov slovenských filmov a programov. Počet evidovaných účastníkov na festivaloch a prehliadkach predstavoval 4 604.

Filmové festivaly a ich návštevnosť za roky 2016 až 2018

	2016	2017	2018
počet filmových festivalov a prehliadok spolu	41	39	53
tuzemské bez zahraničnej účasti	11	10	18
tuzemské so zahraničnou účasťou	27	26	31
cezhraničné	3	3	4
počet návštevníkov na festivaloch a prehliadkach spolu	180 530	271 899	292 868

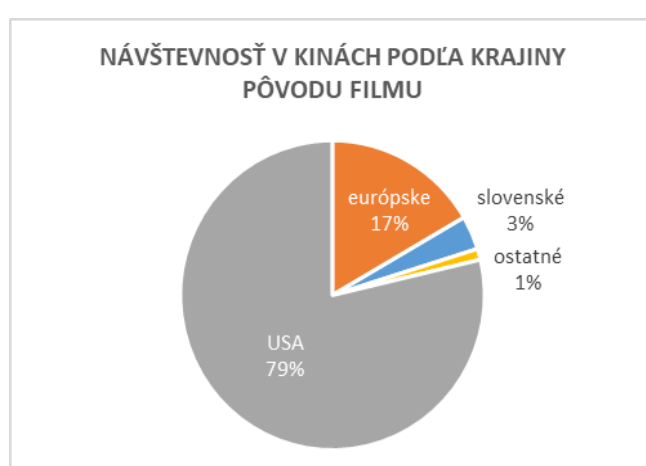
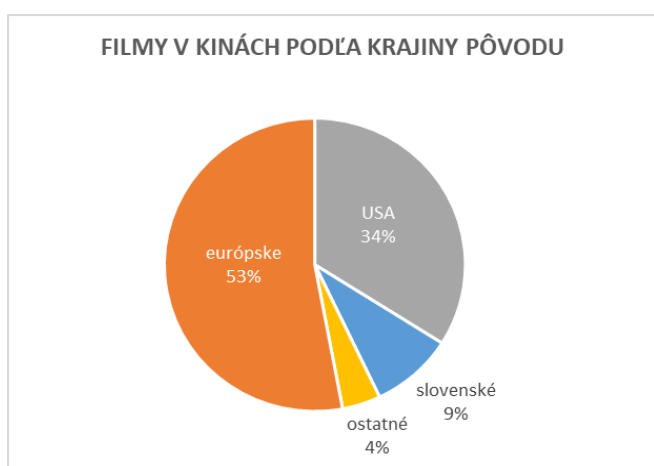
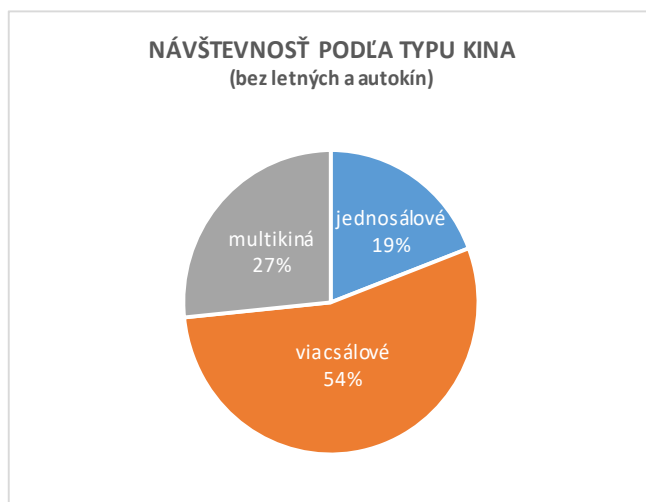
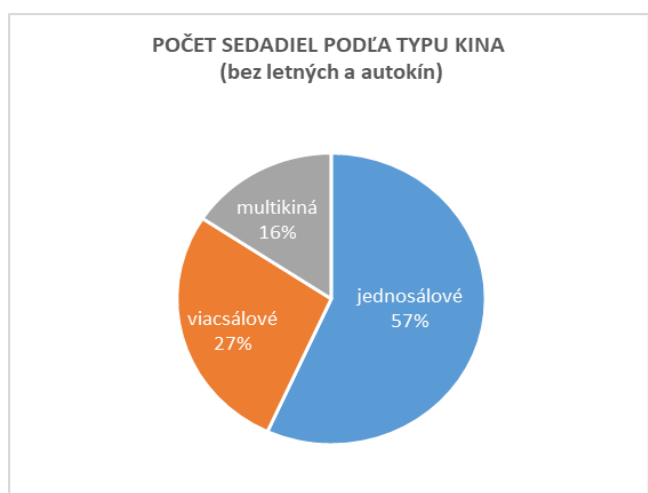
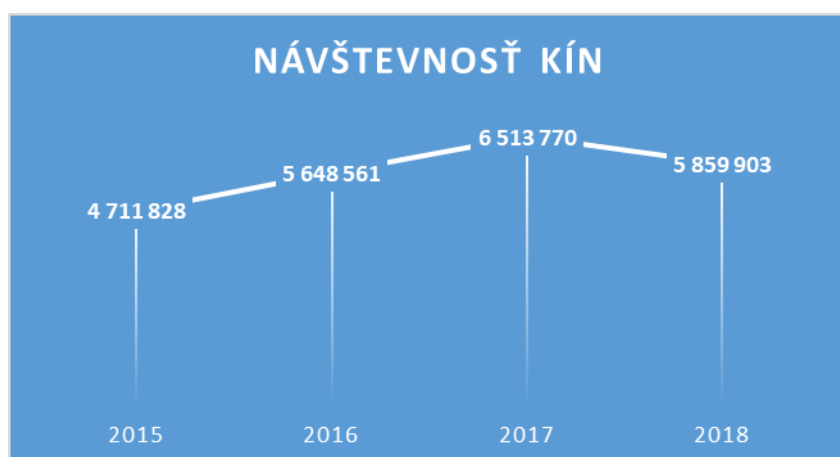
Kiná v SR

V 149 kinách v Slovenskej republike, z ktorých je 89 v zriaďovateľskej pôsobnosti štátu/obce a 60 je prevádzkovaných súkromnými subjektmi, sa uskutočnilo 192 070 predstavení, ktoré navštívilo 5 859 903 návštevníkov (priemerná návštevnosť na predstavenie bola 31 návštevníkov). Celkové tržby zo vstupného predstavovali 28 778 775 EUR (priemerná cena vstupenky 4,91 EUR).

V roku 2018 nepremietalo/prerušilo činnosť 25 kín (16,78 % z oslovených spravodajských jednotiek), 8 kín ukončilo činnosť (5,37 %).

Vybrané ukazovatele za kiná v percentuálnom porovnaní s rokom 2016

	2016		2017		2018	
počet kín spolu	135	100 %	139	102,9 %	149	110,4 %
jednosálové	97	100 %	96	98,9 %	106	109,3 %
viacsálové	21	100 %	21	100 %	21	100 %
multikiná	4	100 %	4	100 %	4	100 %
letné/autokiná/ostatné	13	100 %	18	138 %	18	138 %
počet návštevníkov	5 648 561	100 %	6 513 770	115,3 %	5 859 903	103,7 %
tržby zo vstupného (v EUR)	28 201 370	100 %	31 135 531	110,4 %	28 778 775	102 %

4.7 Vysielanie rozhlasových a televíznych programových služieb

Rozhlasové vysielanie

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je oblasť rozhlasového vysielania. Prostredníctvom štatistického zisťovania sa získali údaje o celkovom časovom rozsahu rozhlasového vysielania a rozsahu vysielania jednotlivých typov programov, ako aj o rozsahu doplnkového vysielania. Osobitne sa zisťovali údaje o rozsahu vysielania do zahraničia, a to podľa typu programov a jazyka vysielania, údaje o časovom rozsahu vysielania v jazykoch národnostných menšín, údaje o finančnom a personálnom zabezpečení vysielania.

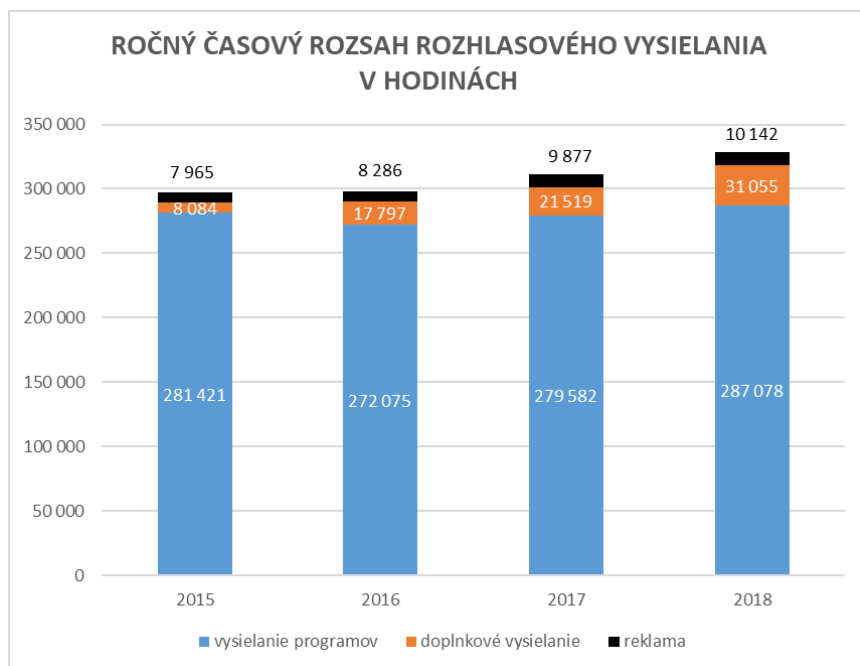
Spravodajské jednotky

Údaje za rok 2018 poskytol verejnoprávny vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska (ďalej len „RTVS“) za organizačnú zložku Slovenský rozhlas a držiteľia licencie na rozhlasové vysielanie. V roku 2018 v SR vysielalo 44 rozhlasových programových služieb, 9 z nich prevádzkoval RTVS.

Za Slovenský rozhlas boli údaje poskytnuté osobitne za jednotlivé programové služby (Rádio Slovensko, Rádio Patria, Rádio FM, Rádio Devín, Rádio Regina, Radio Slovakia International, Rádio Litera, Rádio Pyramída a Rádio Junior) a v sumári štatistického spracovania bolo vysielanie Slovenského rozhlasu spracované samostatne ako verejnoprávne vysielanie.

Rozsah rozhlasového vysielania v členení podľa typu programu

Štatistickým zisťovaním sa získal obraz o celkovom rozsahu rozhlasového vysielania, ako aj o zastúpení a rozsahu vysielania jednotlivých typov programov. V roku 2018 bolo v SR odvysielaných 328 275 hodín programov a doplnkového vysielania, čo predstavuje oproti roku 2017 nárast o 17 297 hodín vysielania.

Z celkového rozsahu rozhlasového vysielania najvyššie zastúpenie mali hudobné programy – 131 704 hodín, prúdové moderované vysielanie 43 227 hodín, publicistické programy 21 505 hodín, literárno-dramatické programy 18 181 hodín a spravodajské programy 18 072. Rozsah vysielania pre deti bol 6 814 hodín. Doplnkové vysielanie bolo zaradené do vysielania rozhlasových programových služieb v rozsahu 41 197 hodín, z toho 10 142 hodín je reklama, čo je viac ako v roku 2017.

Vysielanie Slovenského rozhlasu z celkového rozsahu rozhlasového vysielania v roku 2018 predstavovalo 22,9 % (75 303 hodín). Najvyššie zastúpenie v jeho vysielaní mali hudobné programy – 20 556 hodín, spravodajstvo a publicistika boli odvysielané v celkovom rozsahu 16 057 hodín. Rozsah vysielania literárno-dramatických

programov, ktoré sa v komerčnom vysielaní vyskytuje v minimálnej miere, bol 17 370 hodín. Pre deti a mládež sa v Slovenskom rozhlas v roku 2018 odvysielalo 6 230 hodín programu.

Vysielanie do zahraničia

Vysielanie pre zahraničných poslucháčov zabezpečoval v zmysle zákona Slovenský rozhlas, a to prostredníctvom rozhlasovej programovej služby Radio Slovakia International. V roku 2018 bol celkový časový rozsah vysielania do zahraničia 8 760 hodín programov, pričom rozsah vysielania v každom jazyku vysielania (anglickom, nemeckom, francúzskom, ruskom, španielskom a slovenskom) predstavoval cca 1 460 hodín.

Vysielanie v jazykoch národnostných menšín

Vysielanie v jazykoch národnostných menšín žijúcich na území Slovenskej republiky takisto v roku 2018 zabezpečoval v zmysle zákona Slovenský rozhlas a celkovo sa pre národnostné menšiny žijúce na území Slovenskej republiky odvysielalo 5 223 hodín programov. Najvyššie zastúpenie – 4 366 hodín – malo vysielanie v maďarskom jazyku. V rusínskom jazyku bolo odvysielaných 346 hodín, v ukrajinskom 321 a v rómskom jazyku 136 hodín programov. V porovnaní s rokom 2017 bol časový rozsah vysielania v jazykoch národnostných menšín takmer rovnaký.

Finančné zabezpečenie vysielania rozhlasových programových služieb

Subjekty disponovali príjmami vo výške 47 177 514 EUR, náklady na zabezpečenie rozhlasového vysielania predstavovali 41 498 688 EUR.

Vybrané ekonomické ukazovatele z oblasti rozhlasového vysielania (v EUR)

	2016	2017	2018
príjmy (výnosy) spolu (bez príjmových finančných operácií)	45 006 626	44 422 577	47 177 514
z toho príjmy z úhrad za služby verejnosti poskytované RTVS	23 482 663	24 294 661	24 771 071
výnosy z vlastnej činnosti spolu	14 685 588	14 172 751	14 854 966
z toho reklama, telenákup, sponzorské oznámenie a i.	5 501 299	6 131 156	7 452 409
výdavky (náklady) na bežnú činnosť spolu	40 360 969	39 680 416	41 498 688
z toho mzdové náklady (bez OON)	8 548 693	8 917 592	9 913 502

Osoby zabezpečujúce rozhlasové vysielanie

Programy jednotlivých rozhlasových programových služieb v roku 2018 vyrábalo a ich vysielanie zabezpečovalo 1 096 osôb, z nich bolo 509 žien. Ich počet sa po výraznejšom náraste v roku 2017, spôsobenom väčším počtom pracovníkov pracujúcich na dohodu v RTVS, vrátil na úroveň predchádzajúcich rokov. Priemerná mzda zamestnancov v oblasti rozhlasového vysielania bola 1 144 EUR. Priemerná mzda rozhlasových pracovníkov v RTVS bola 1 318 EUR.

Stav v oblasti rozhlasového vysielania, tak ako po minulé roky, nezaznamenal výrazné zmeny.

Televízne vysielanie

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je oblasť televízneho vysielania. Prostredníctvom štatistického zisťovania sa získali údaje o celkovom časovom rozsahu vysielania, rozsahu vysielania a pôvode jednotlivých typov programov, ako aj o rozsahu doplnkového vysielania. Osobitne boli získané údaje o rozsahu vysielania v jazykoch národnostných menšín, rozsahu vysielania pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva, ako aj údaje o finančnom a personálnom zabezpečení vysielania.

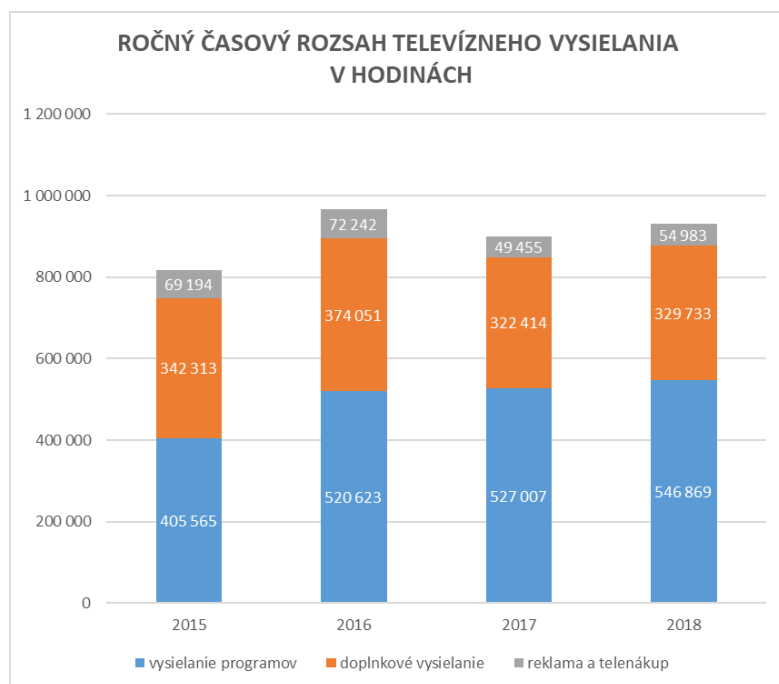
Spravodajské jednotky

Údaje za rok 2018 poskytol verejnoprávny vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska (ďalej len „RTVS“) za organizačnú zložku Slovenskú televíziu a 149 držiteľov licencie na televízne vysielanie. V roku 2018 bolo v SR prevádzkovaných 130 televíznych programových služieb, v prípade 2 programových služieb bolo vysielanie prerušené/nevysielali, 11 televíznych programových služieb ešte nezačalo vysielateľ a v prípade 6 televíznych programových služieb bolo vysielanie ukončené.

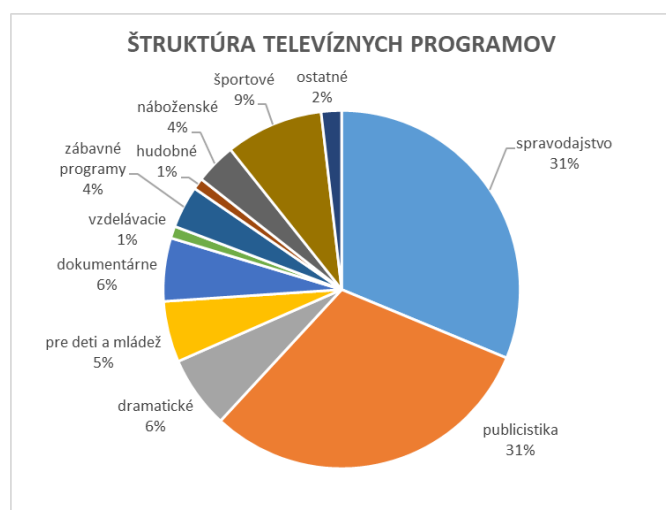
Za Slovenskú televíziu boli údaje poskytnuté osobitne za jednotlivé televízne programové služby – Jednotka a Dvojka. V sumári štatistického spracovania bolo vysielanie Slovenskej televízie spracované samostatne ako verejnoprávne vysielanie.

Rozsah televízneho vysielania v členení podľa typu a pôvodu programu

Štatistickým zisťovaním sa získal obraz o celkovom rozsahu televízneho vysielania, ako aj o zastúpení a rozsahu vysielania jednotlivých typov programov. V roku 2018 sa v Slovenskej republike odvysielalo 931 585 hodín televíznych programov a doplnkového vysielania, čo je o 32 709 hodín viac ako v roku 2017.

Z programových typov najvyššie zastúpenie vo vysielaní malo spravodajstvo – 170 834 hodín, a publicistika – 167 629 hodín. Doplnkové vysielanie bolo zaradené do vysielania televíznych programových služieb v celkovom rozsahu 384 716 hodín, z toho 278 427 hodín predstavovalo vysielanie videotextových informácií lokálneho vysielania a 54 983 hodín vysielanie reklamy a telenákupu.

Slovenská televízia odvysielala v roku 2018 celkovo 16 631 hodín programov a doplnkového vysielania. Najvyššie zastúpenie mali dramatické programy – 4 399 hodín, publicistické programy 2 379 hodín, spravodajské programy (vrátane športových) 2 066 hodín, dokumentárne programy 1 666 hodín, zábavné programy 1 471 hodín. Programy pre deti a mládež boli odvysielané v rozsahu 1 430 hodín, čo je o 127 hodín menej ako v roku 2017. Doplnkové vysielanie bolo zaradené do vysielania Slovenskej televízie v celkovom rozsahu 968 hodín, z nich 337 hodín predstavovalo vysielanie reklamy a telenákupu.

Vysielanie v jazykoch národnostných menšín

Národnostné vysielanie v roku 2018 zabezpečovala v zmysle zákona Slovenská televízia, v jazyku národnostnej menšiny vysielali aj iní držitelia licencie. Spolu bolo v roku 2018 odvysielaných 32 816 hodín programov v jazykoch národnostných menšín. Z nich najvyššie zastúpenie malo vysielanie v maďarskom jazyku – 31 624 hodín. V českom jazyku bolo odvysielaných 400 hodín programov, v rómskom 36 hodín, v rusínskom jazyku 20 hodín, v hebrejskom jazyku 9 hodín, v ukrajinskom 311 hodín, v poľskom 200 a rovnako v chorvátskom jazyku 200 hodín.

Finančné zabezpečenie vysielania televíznych programových služieb

Príjmové položky spravodajských jednotiek na zabezpečenie televízneho vysielania predstavovali spolu sumu 230 744 804 EUR, údaje o výdavkoch tvorili celkovú sumu 209 461 047 EUR, z toho mzdové náklady boli vo výške 25 725 399 EUR.

Vybrané ekonomické ukazovatele z oblasti televízneho vysielania (v EUR)

	2016	2017	2018
príjmy (výnosy) spolu (bez príjmových finančných operácií)	283 680 679	214 619 384	230 744 804
z toho príjmy z úhrad za služby verejnosti poskytované RTVS	54 792 879	56 687 542	57 799 166
výnosy z vlastnej činnosti spolu	150 123 715	128 961 386	138 426 118
z toho reklama, telenákup, sponzorské oznámenie a i.	112 544 010	92 516 459	99 674 558
výdavky (náklady) na bežnú činnosť spolu	274 840 576	204 077 929	209 461 047
z toho mzdové náklady (bez OON)	28 613 947	25 513 641	25 725 399

Osoby zabezpečujúce televízne vysielanie

Programy jednotlivých televíznych programových služieb v roku 2018 tvorilo a vyrábalo 2 276 osôb, z ktorých bolo 894 žien. Z uvedeného počtu osôb program Slovenskej televízie tvorilo a vyrábalo 946 osôb a z nich bolo 347 žien. Priemerná mzda zamestnancov v oblasti televízneho vysielania bola na úrovni 1 077 EUR, priemerná mzda televíznych pracovníkov v RTVS bola 1 694 EUR.

4.8 Vydávanie periodickej tlače

Údaje za oblasť vydávania periodickej tlače v SR sa nezískavajú prostredníctvom výkazov KULT, zdrojom údajov je evidencia periodickej tlače, ktorú vedie ministerstvo.

V roku 2018 sa v SR vydávalo 1 828 titulov periodickej tlače. Z celkového počtu vydávaných časopisov bolo 25 týždenníkov, 18 dvojtyždenníkov a 255 mesačníkov.

Vydávanie novín je za posledné 3 roky na Slovensku ustálené. V roku 2018 vychádzalo 11 denníkov, 140 regionálnych novín, 42 titulov inzertných novín. Najvyššie zastúpenie vo vydávaní novín majú obecné noviny, v roku 2018 to bolo 470 titulov.

4.9 Vydávanie neperiodických publikácií

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je vydávanie neperiodických publikácií v Slovenskej republike. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte vydaných neperiodických publikácií v členení podľa tematických skupín (triedenie zodpovedá systematike Medzinárodného desatinného triedenia), formy a nákladu vydania.

Osobitne sa získali údaje o jazyku vydania a jazykoch, z ktorých boli vydané publikácie preložené, ako aj údaje o finančnom a personálnom zabezpečení vydavateľskej činnosti.

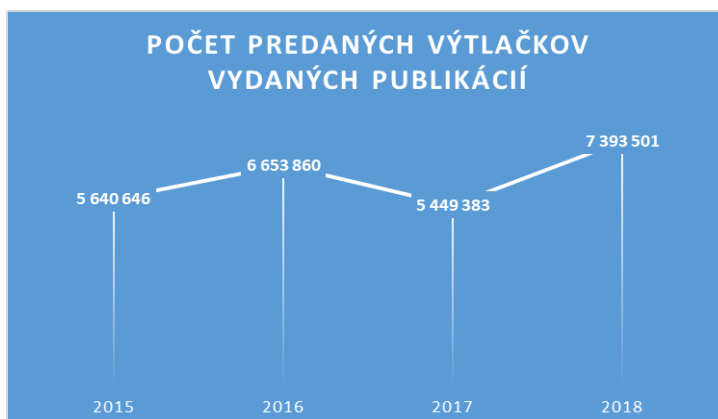
Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť vydávania neperiodických publikácií sú vydavateľstvá pôsobiace na slovenskom trhu, ale napríklad aj štátne inštitúcie, obce, mimovládne organizácie a fyzické osoby, ktoré v príslušnom roku vydali neperiodické publikácie, požiadali o pridelenie čísla ISBN Národnú agentúru v Slovenskej republike.

V roku 2018 bolo oslovených 2 068 spravodajských jednotiek, z ktorých súčinnosť v štatistickom zisťovaní poskytlo 1 969 spravodajských jednotiek (95,21 %). Vydavateľskú činnosť vykonávalo 1 659 spravodajských jednotiek, prerušilo 289 a 21 spravodajských jednotiek vydavateľskú činnosť ukončilo. Počet spravodajských jednotiek má od začiatku štatistického zisťovania každoročne stúpajúci trend.

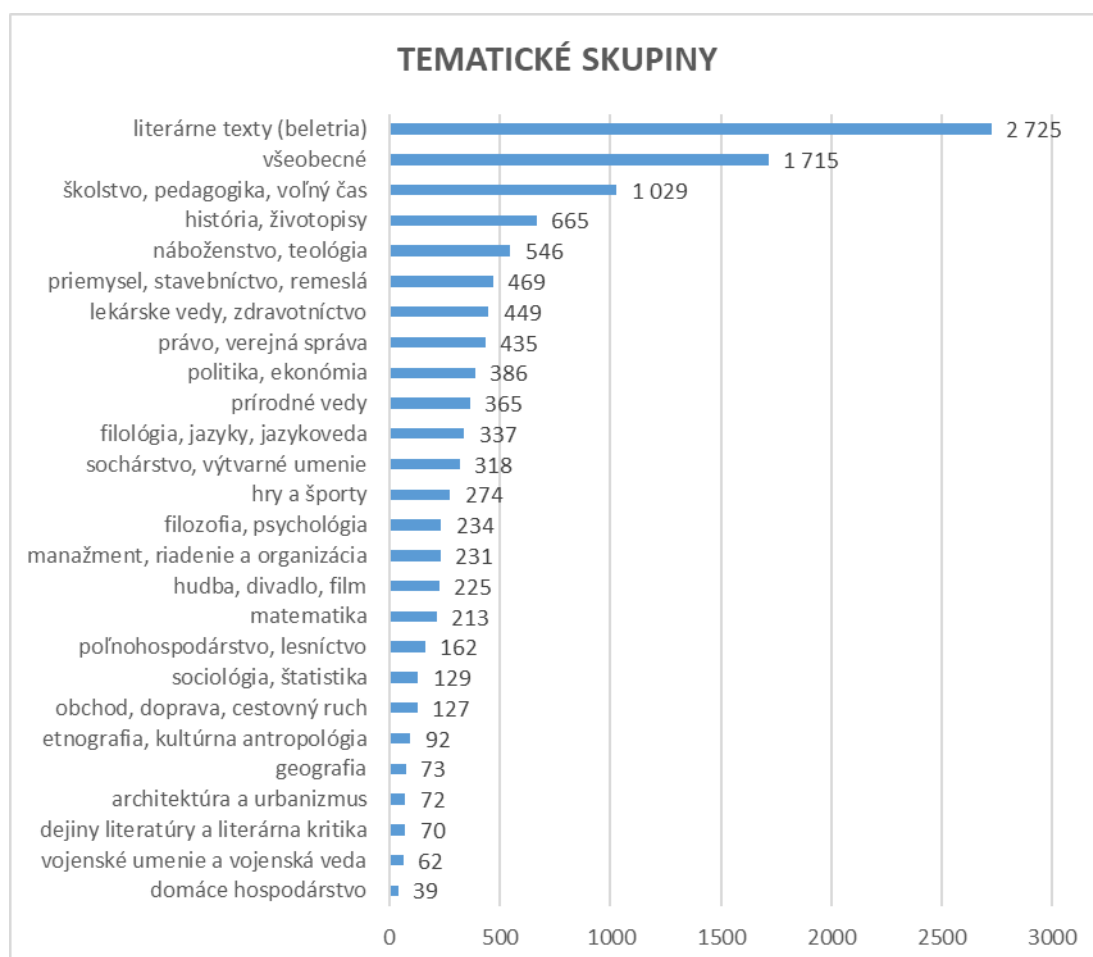
Produkcia vydaných titulov neperiodických publikácií

Za rok 2018 bolo vydaných celkovo 11 442 titulov neperiodických publikácií, z toho knihy predstavujú 81,41 % (9 315 titulov), brožúry 18,59 % (2 127 titulov). Z uvedeného celkového počtu vydaných neperiodických publikácií prvé vydanie predstavuje 77,29 % (8 843 titulov). V porovnaní s rokom 2017 sa zvýšil celkový počet vydaných neperiodických publikácií o 1 046 titulov (9,14 %).

Členenie podľa tematických skupín

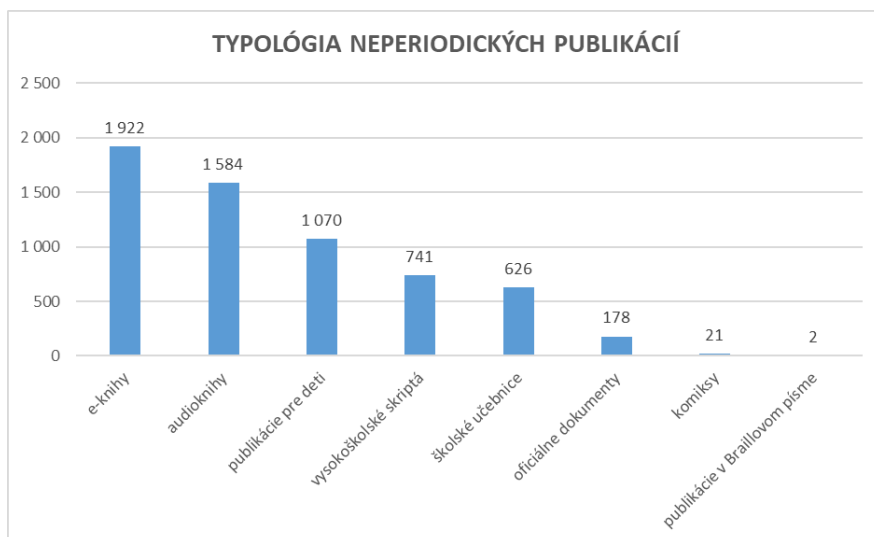
Medzi tematickými skupinami prevažujú literárne texty (beletria) – 23,82 % (2 725 titulov), nasleduje skupina všeobecné – 14,99 % (1 715 titulov), ďalej školstvo, pedagogika, voľný čas – 9 % (1 029 titulov), história, životopisy – 5,81 % (665 titulov).

Členenie podľa typológie dokumentov

Z vydaných neperiodických publikácií podľa typológie dokumentov prevažujú publikácie pre deti – 1 070 titulov, čo predstavuje 9,35 %, vysokoškolské skriptá – 6,48 % (741 titulov), školské učebnice – 5,47 % (626 titulov), oficiálne dokumenty – 1,56 % (178 titulov), komiksy – 0,18 % (21 titulov), publikácie v Braillovom písme – 0,02 % (2 tituly).

Neperiodické publikácie distribuované formou e-knihy (formát pdf, mobi, epub) v počte 1 922 titulov zaznamenali oproti roku 2017 pokles o 1 369 titulov (41,6 %), distribúcia formou audioknihy sa zvýšila na 1 584 titulov oproti 1 400 titulom v roku 2017 (nárast o 184 titulov /11,6 %/).

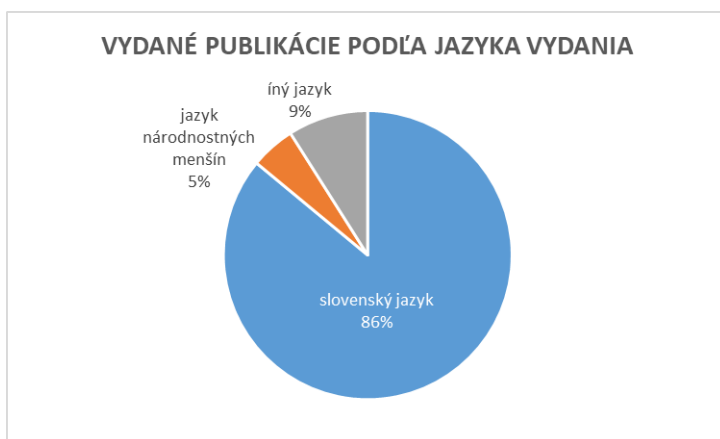

Členenie podľa jazyka vydania

V roku 2018 bolo v slovenskom jazyku vydaných 9 891 titulov (86,45 %), oproti roku 2017 je to nárast o 721 titulov, z toho pôvodná tvorba 7 279 titulov a 2 612 titulov ako preklady.

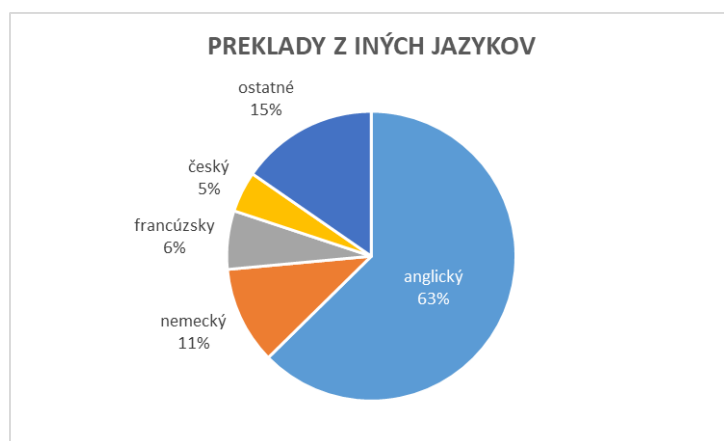
V jazyku národnostných menšín vyšlo z celkového počtu 4,9 % (562) titulov, najvyššie zastúpenie má maďarský jazyk – 2,94 % (336 titulov), nasleduje český jazyk – 0,85 % (97 titulov), ďalej nemecký jazyk – 0,31 % (36 titulov), rusínsky jazyk – 0,22 % (25 titulov), ukrajinský jazyk – 0,17 % (20 titulov), poľský jazyk – 0,14 % (16 titulov), ruský jazyk – 0,13 % (15 titulov), chorvátsky jazyk – 0,06 % (7 titulov), bulharský – 0,04 % (5 titulov), srbský jazyk – 0,03 % (4 tituly), rómsky jazyk 0,01 % (1 titul).

Vydané neperiodické publikácie v iných jazykoch (605 titulov /5,29 %/) – najvyššie zastúpenie má anglický jazyk 4,74 % (542 titulov), nasleduje francúzsky jazyk – 0,28 % (32 titulov), iný – 0,15 % (17 titulov), taliansky – 0,05 % (6 titulov), španielsky – 0,05 % (6 titulov), latinský – 0,02 % (2 tituly). Viacjazyčné publikácie predstavujú 3,36 % (384 titulov).

Preklady z iných jazykov

Z iných jazykov bolo preložených spolu 2 634 titulov neperiodických publikácií (z toho 2 612 titulov do slovenského jazyka a 22 titulov bolo preložených z cudzieho do iného cudzieho jazyka, oproti roku 2017 je to pokles o 404 titulov. Najpočetnejšie boli preklady z anglického jazyka – 1 650 titulov, nemeckého – 287 titulov, francúzskeho – 172 titulov, českého – 120 titulov, talianskeho – 69 titulov, švédskeho – 62 titulov, poľského – 57 titulov, španielskeho – 46 titulov, ruského – 42 titulov, maďarského – 32 titulov, nórskeho – 26 titulov, iného – 23 titulov, srbského – 14 titulov, dánskeho – 8 titulov, portugalského – 7 titulov, ukrajinského – 6 titulov, holandského – 4 tituly, hebrejského – 3 tituly, slovinského – 2 tituly, chorvátskeho, latinského, rusínskeho, arabského po 1 titule.

Finančné a personálne zabezpečenie vydávania neperiodických publikácií

V roku 2018 sa na vydávanie periodických publikácií poskytlo subjektom v rámci príjmov spolu 113 718 735 EUR. Náklady predstavovali sumu 74 349 683 EUR. Činnosť v tejto oblasti zabezpečovalo 8 981,84 osôb, z nich bolo 2 736,84 zamestnancov v pracovnom pomere.

Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnancov na plný pracovný úväzok bola vo výške 1 154 EUR.

Porovnanie vybraných ukazovateľov za roky 2015 až 2018

	2015	2016	2017	2018
príjmy a výnosy spolu (v EUR)	93 499 164	70 903 767	91 710 354	113 718 735
z toho výnosy (v EUR)	48 463 041	49 216 652	72 830 651	86 432 949
náklady spolu (v EUR)	70 838 987	63 842 667	58 164 644	74 349 683
osoby zabezpečujúce vydávanie neperiodických publikácií spolu	5 021	6 951	7 287	8 982
z toho zamestnanci	1 791	2 026	2 236	2 737

4.10 Kultúrno-osvetová činnosť

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania o kultúrno-osvetovej činnosti (KOČ) boli aktivity v oblasti neprofesionálnej kultúry v SR. Sledovanými údajmi boli počty a štruktúra podujatí, počty vydávaných publikácií súvisiacich s KOČ, počty kultúrnych domov a údaje o ekonomickom a personálnom zabezpečení kultúrno-osvetovej činnosti. V rámci výkazu sa tiež sledovali výdavky na obnovu národných kultúrnych pamiatok.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami pre ročné štatistické zisťovanie o kultúrno-osvetovej činnosti za rok 2018 boli obce s počtom obyvateľov vyšším ako 500, regionálne kultúrno-osvetové zariadenia, Národné osvetové centrum, Matica slovenská a Ústredie ľudovej umeleckej výroby. Celkový počet spravodajských jednotiek predstavoval 1 847, z toho kultúrno-osvetovú činnosť vykonávalo 1 091 subjektov. Počet spravodajských jednotiek vykonávajúcich kultúrno-osvetovú činnosť každoročne mierne rastie.

Kultúrno-osvetové zariadenia

Na kultúrno-osvetovú činnosť sa využívalo 2 067 objektov, z toho 1 078 kultúrnych domov. Celkový počet iných miestností využívaných na kultúrno-osvetovú činnosť, ktoré sa nachádzajú mimo týchto objektov, bol 1 036. Vo viacročnom porovnaní kontinuálne rástol počet kultúrnych domov, ako aj celkový počet objektov využívaných na kultúrno-osvetovú činnosť, naopak, počet iných miestností využívaných na kultúrno-osvetovú činnosť klesal.

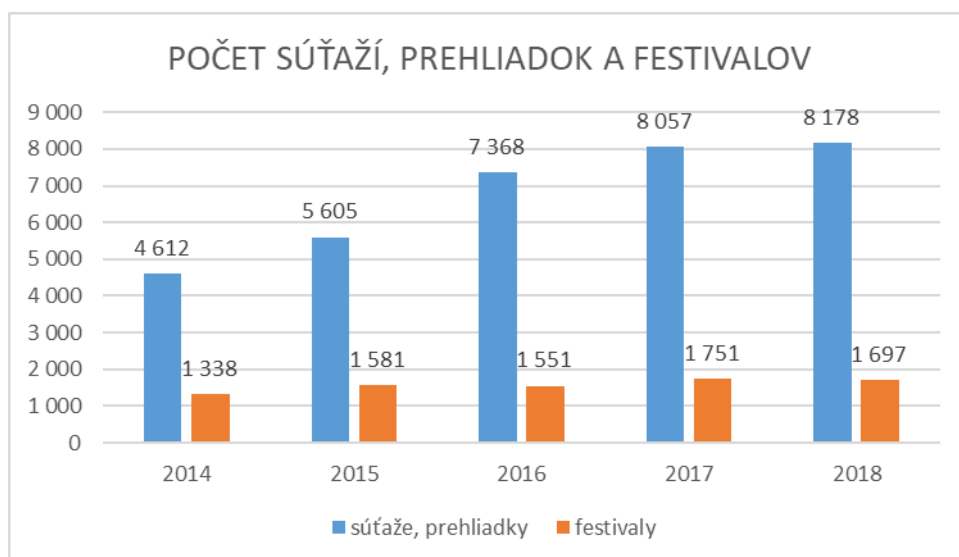
Kultúrno-osvetová činnosť

Celkový počet uskutočnených kultúrno-osvetových podujatí bol 42 196, z toho bolo 28 006 vzdelávacích podujatí s počtom účastníkov 1 753 529 a 9 875 súťaží, prehliadok a festivalov s počtom účastníkov 353 557 a s počtom návštevníkov 3 640 590.

Vzdelávacie podujatia a ich návštevnosť za roky 2016 až 2018

	2016	2017	2018
počet SJ vykonávajúcich KOČ	1 076	1 083	1 091
počet vzdelávacích podujatí	27 732	28 481	28 006
počet účastníkov na vzdelávacích podujatiach	1 615 332	2 098 951	1 753 529
z toho deti a mládež do 18 rokov	611 918	767 566	648 592

Pre znevýhodnené skupiny obyvateľov sa zrealizovalo 4 315 podujatí. Kultúrno-spoločenských podujatí sa zorganizovalo 18 100. Počet vzdelávacích podujatí zostáva za posledné roky približne vyrovnaný. Počet ich účastníkov sa vrátil po výraznejšom náraste v roku 2017 k úrovni predchádzajúcich rokov. Počet súťaží, prehliadok a festivalov, ako aj ich návštevníkov v posledných rokoch rovnomerne rastie. Počet podujatí pre znevýhodnené skupiny obyvateľov klesol o takmer 24 %, pravdepodobne v súvislosti s pozmenenou metodikou ich vykazovania. Mierne narástol počet kultúrno-spoločenských podujatí po 10 % poklese v roku 2017.

K vzdelávacím podujatiam bolo vydaných 189 titulov metodických materiálov, manuálov, príručiek a učebníc. Počet titulov publikácií týkajúcich sa KOČ predstavoval 266, z toho bolo 47 periodických. Audiovizuálnych záznamov o KOČ bolo vyhotovených 1 393. Za posledné roky výrazne klesá počet vydaných metodických materiálov. Počet titulov publikácií týkajúcich sa KOČ mierne narástol a zastavil sa tak niekoľko rokov trvajúci klesajúci trend. V ich štruktúre však klesol počet titulov vydávaných periodických publikácií týkajúcich sa KOČ. Po viacročnej stagnácii významne narástol počet vyhotovených audiovizuálnych záznamov o KOČ.

Financovanie kultúrno-osvetovej činnosti

Z celkových zdrojov financovania kultúrno-osvetovej činnosti vo výške 73 524 394 EUR sa najviac čerpalo z rozpočtu obcí – 38 172 471 EUR, z rozpočtu VÚC sa čerpalo 8 279 890 EUR a zo štátneho rozpočtu 3 822 739 EUR. Z vlastnej činnosti spravodajské jednotky získali 17 200 920 EUR, z toho najväčšiu položku tvorili príjmy zo vstupného – 5 854 587 EUR. Všetky hlavné zdroje financovania kultúrno-osvetovej činnosti s výnimkou príjmov zo vstupného vo viacročnom porovnaní rástli. Z celkovej sumy výdavkov na komplexné zabezpečenie kultúrno-osvetovej činnosti vo výške 66 564 654 EUR predstavovali náklady na činnosť 14 974 605 EUR, mzdové náklady 18 634 024 EUR a prevádzkové náklady 19 472 181 EUR. Vo viacročnom porovnaní náklady na kultúrno-osvetovú činnosť rástli v celej svojej štruktúre.

Osoby zabezpečujúce kultúrno-osvetovú činnosť

Spolu sa na organizovaní podujatí kultúrno-osvetovej činnosti podieľalo 16 189 osôb. Z tohto počtu bolo 2 062 zamestnancov a 6 255 osôb pracujúcich na základe dohody o práci alebo zmluvy o dielo. Pri realizáciách podujatí pomáhalo 7 872 dobrovoľníkov. Na plný pracovný úväzok pracovalo v oblasti kultúry 1 575 zamestnancov. Odborných kultúrnych pracovníkov bolo 709.

Porovnanie vybraných ukazovateľov za roky 2016 až 2018

	2016	2017	2018
počet osôb zabezpečujúcich KOČ spolu	14 115,54	15 430,13	16 189,08
z toho zamestnanci	2 346,54	1900,13	2 062,08
dobrovoľníci	6 599	7 311	7 872

Celkový počet osôb zabezpečujúcich kultúrno-osvetovú činnosť má vo viacročnom porovnaní rastúci trend pri stagnujúcom počte zamestnancov, počte zamestnancov na plný pracovný úväzok a kontinuálnom raste počtu ľudí dobrovoľne pomáhajúcich pri organizovaní kultúrnych podujatí.

Priemerná mzda kultúrnych pracovníkov každoročne rastie, zostáva však približne 16 % pod úrovňou priemernej mzdy v národnom hospodárstve.

4.11 Astronomické zariadenia

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je činnosť astronomických zariadení a pracovísk v Slovenskej republike, jej personálne a finančné zabezpečenie. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o návštevníkoch astronomických zariadení a pracovísk, o kultúrno-výchovných podujatiach, ktoré tieto pracoviská usporiadali, údaje o počte záujmových krúžkov týchto zariadení a počte ich členov a podujatí. Osobitne boli získané údaje o personálnom a finančnom zabezpečení činnosti astronomických zariadení a pracovísk.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami (SJ) štatistického zisťovania za oblasť astronomických zariadení a pracovísk sú hvezdárne, planetária, astronomické pozorovateľne a astronomické kabinety v Slovenskej republike. V rámci štátneho štatistického zisťovania bolo oslovených 23 astronomických zariadení a pracovísk, súčinnosť v štátnom štatistickom zisťovaní poskytli všetky. Počet SJ oproti roku 2017 zostal zachovaný. Niektoré SJ nie sú samostatnými hvezdárňami a planetáriami, ale sú súčasťou kultúrno-osvetového a vzdelávacieho zariadenia, niektoré SJ (pracoviská v Rimavskej Sobote, Banskej Bystrici a Kysuckom Novom Meste) sú zriadené ako organizačné súčasti iných hvezdární.

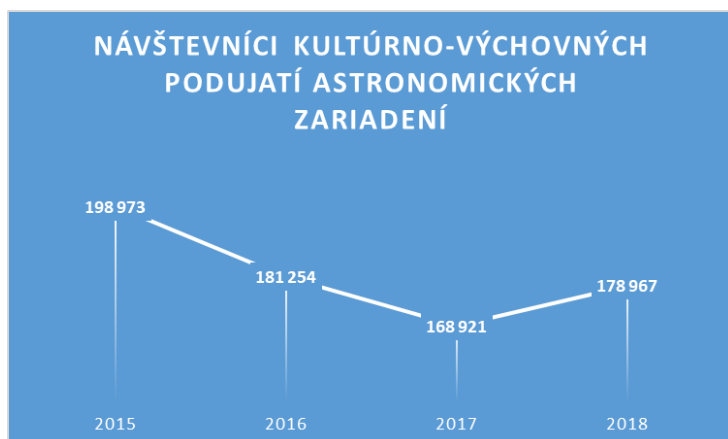
Výkony a návštevnosť astronomických zariadení a pracovísk

Vykazovanými výkonmi astronomických zariadení a pracovísk sú počty kultúrno-výchovných podujatí (prednášky, besedy, exkurzie, súťaže, výstavy, poradenstvo a pozorovania), počty návštevníkov týchto podujatí, počty záujmových krúžkov, ich členov a počet podujatí záujmových krúžkov.

V roku 2018 astronomické zariadenia a pracoviská navštívilo 178 967 návštevníkov, čo predstavuje oproti roku 2017 nárast návštevnosti o viac ako 10 000 návštevníkov. Je za tým nárast návštevnosti takmer vo všetkých väčších astronomických zariadeniach s výnimkou prešovskej hvezdárne (pokles o viac ako 2 tisíc návštevníkov), ktorá fungovala v obmedzenom režime až do októbra 2018. Najväčší nárast, o viac ako 8 tisíc návštevníkov, zaznamenala hvezdáreň v Žiari nad Hronom, ktorá však mala v roku 2017 dlhšiu odstávku počas modernizácie planetária. Najväčší relatívny pokles návštevnosti malo astronomické pracovisko patriace pod Gemerské

osvetové stredisko v Rožňave (pokles na 55 % oproti roku 2017) z dôvodu neobsadenosti pozície astronóma až do septembra 2018.

Okrem žiarskej a rožňavskej hvezdárne si zvyšných 21 SJ udržalo návštevnosť na úrovni -16,5 až +18,6 %, z toho 14 SJ malo oproti roku 2017 počet návštevníkov v rozmedzí ± 10 %. Počet návštevníkov vo väčšine SJ mierne rástol (čo ukazujú aj o takmer štvrtinu vyššie výnosy zo vstupného).

Počet záujmových krúžkov astronomických zariadení a pracovísk klesol o 1 na 35. Počet ich členov klesol o takmer 10 % na 309 (oproti 343 v roku 2017).

V edičnej činnosti astronomických zariadení sa zvýšil počet vydaných edičných titulov o 1. Bolo vydaných 32 titulov, z ktorých bolo 8 vydávaných ako periodických. Počet propagačných materiálov stúpol na 19 (oproti 18 v roku 2017).

Z celkového počtu astronomických zariadení 12 vlastní planetárium (počet sa zvýšil o 1). Vlastné webové sídlo má zriadené 21 astronomických zariadení a pracovísk, čo je o 1 viac oproti roku 2017.

Prehľad vybraných ukazovateľov za roky 2016 až 2018

	2016	2017	2018
počet podujatí záujmových krúžkov a sekcií	912	844	732
počet kultúrno-výchovných podujatí	5 647	5 414	5 393
z toho pre školy	3 374	3 292	3 418
návštevníci kultúrno-výchovných podujatí	181 254	168 921	178 967
z toho deti a mládež do 18 rokov	128 191	116 879	125 069

Finančné a personálne zabezpečenie činnosti astronomických zariadení a pracovísk

Stav zamestnancov SJ zostal oproti roku 2017 stabilizovaný. Ich priemerný evidenčný počet bol 116,22 (oproti 117,28), z ktorých 68,92 tvorili odborní pracovníci (70,38 v roku 2017).

Medzi ekonomické ukazovatele boli zaradené všetky príspevky (transfery, granty – dotačný systém ministerstva, osobitné fondy, operačné programy EÚ a i.) na činnosť, výnosy z vlastnej činnosti (z predaja tovarov alebo služieb, vstupné a i.) a výdavky (náklady) na bežnú činnosť.

Celkové príjmy (výnosy) SJ spolu predstavujú sumu 3 099 799 EUR (oproti 2 665 295 EUR). Výnosy z vlastnej činnosti klesli na 265 683 EUR (z 294 677 EUR), avšak výnosy zo vstupného stúpli na 127 096 EUR (oproti 102 346 EUR) a výnosy z predaja stúpli na 101 004 EUR (z 57 498 EUR).

Celkové náklady na činnosť SJ v roku 2018 mierne vzrástli na úroveň 2 885 523 EUR (oproti 2 638 254 EUR). Na raste nákladov sa najviac podieľali kapitálové výdavky a v menšej miere aj náklady na nakúpený obchodný tovar (čo sa však odzrkadlilo nárastom výnosov z predaja), odpisy a rast miezd.

Priemerné mesačné mzdy narástli o 11,15 % na 854,07 EUR (zo 768,4 EUR), čo však bolo hlboko pod priemernou mesačnou mzdou v národnom hospodárstve v roku 2018 (1 013 EUR).

Prehľad vybraných ukazovateľov za roky 2016 až 2018

	2016	2017	2018
príjmy (výnosy) spolu (v EUR)	2 261 286	2 665 295	3 099 799
z toho výnosy	214 638	294 677	265 683
náklady spolu (v EUR)	2 385 947	2 638 254	2 885 523
z toho mzdové náklady	1 033 696	1 138 507	1 241 241
počet osôb zabezpečujúcich činnosť spolu	317,69	312,28	371,22
z toho zamestnanci	117,69	117,28	116,22
z toho odborní zamestnanci	70,50	70,38	68,92

4.12 Cirkvi a náboženské spoločnosti

Predmet zisťovania

Predmetom štatistického zisťovania je činnosť registrovaných cirkví a náboženských spoločností v SR a jej personálne zabezpečenie. Prostredníctvom štatistického zisťovania boli získané údaje o počte aktívnych duchovných, o počte duchovných, ktorí ukončili aktívnu činnosť, ale aj údaje o počte študentov teológie a počte evidovaných veriacich. Osobitne boli získané údaje o cirkevných činnostiach, ako aj o materiálnom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností.

Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť činnosti cirkví a náboženských spoločností za rok 2018 boli ústredia registrovaných cirkví a náboženských spoločností v SR. Ich počet (32) je o 2 nižší ako v minuloročnom zisťovaní, lebo došlo k zlúčeniu konferencií mužských a ženských reholí. Súčinnosť v štatistickom zisťovaní poskytli všetky spravodajské jednotky.

Personálne ukazovatele

Získané boli údaje za duchovných, nielen tých, ktorým je za duchovenskú činnosť poskytovaný príspevok od štátu. Počet 4 956 duchovných vykazuje oproti roku 2017 mierny pokles (5 295). Počet duchovných, ktorí dostávajú plat z prostriedkov štátneho rozpočtu cez kapitolu ministerstva kultúry, ostáva podľa údajov cirkevného odboru ministerstva stabilný (mierne pod 3 600 duchovných).

Niektoré rozdelenia počtu duchovných sa nezhodujú s celkovým počtom duchovných, pretože viaceré subjekty (najmä tie, ktoré nedostávajú prostriedky zo štátneho rozpočtu na platy duchovných podľa nariadenia vlády SR č. 299/2007 Z. z.) jednotlivé rozdelenia nesledujú. Napríklad rozdelenie počtu duchovných do jednotlivých platových tried neeviduje Bahájske spoločenstvo a Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní a rozdelenie na diecéznych a rehoľných uvádzajú len subjekty rímskokatolíckej, gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi. Rozdelenie duchovných podľa veku a stupňa vzdelania neeviduje napríklad Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia. To vysvetľuje aj skutočnosť, prečo sa jednotlivé čiastkové údaje o duchovných nerovnajú celkovému počtu duchovných.

Z celkového počtu 2 926 rehoľníkov sú viac ako dve tretiny ženy, približne tretina je v dôchodkovom veku, a z počtu 60 vyšších predstavených je možné odvodiť počet rôznych rádov, reholí a kongregácií pôsobiacich na Slovensku.

Materiálne zabezpečenie

Vzhľadom na rozšírenie počtu spravodajských jednotiek v zisťovaní za rok 2015 o rehoľné spoločenstvá bol nárast počtu bohoslužobných objektov (z 6 005 v roku 2014 na 6 377 v roku 2015, 6 472 v roku 2016 a 6 383 v roku 2017) v tomto roku stabilizovaný na celkový počet 6 420. Rozdiel v údajoch z minulých zisťovaní bol spôsobený nejednoznačným výkladom. Spravodajské jednotky sme usmernili, že ide iba o počet samostatne stojacich budov slúžiacich ako kostoly, kaplnky, modlitebne atď. Nemali by tam už byť vykázané tie, ktoré sú súčasťou iných bytových alebo nebytových priestorov neoddeliteľne spojených s celkom budovy slúžiacej na viac účelov, ale len bohoslužobné objekty samostatne stojace.

Vykázaný počet bohoslužobných objektov, ktoré majú zabezpečený bezbariérový vstup, medziročne stúpa (z 823 v roku 2015 na 1 366 v roku 2016, na 1 963 v roku 2017 až na súčasných 1 986).

Príspevok na platy duchovných, odvody do fondov a na prevádzku ústredí zo štátneho rozpočtu v roku 2018 (vykázaný v tomto štatistickom zisťovaní v sume spolu 41 666 413 EUR) bol v skutočnosti vo výške 44 594 684 EUR zahŕňajúcej prevádzku ústredí, ktoré nie sú spravodajskými jednotkami tohto štatistického zisťovania.

Liturgické obrady

Zaznamenali sme pokles počtu cirkevných sobášov (15 745) oproti trendu mierneho medziročného nárastu v predchádzajúcich rokoch (z počtu 14 435 /2014/ na 15 303 /2015/, 15 973 /2016/ a 16 194 /2017/). Počet cirkevných pohrebov kolíše medzi 44 571 (2015), 42 907 (2016), 44 142 (2017) a 44 950 (2018). Najväčší počet bohoslužieb sa aj v roku 2017 konal v štátnom jazyku, na druhom mieste je počet v cirkevnoslovanskom jazyku a na treťom počet v maďarskom jazyku. Okrem ďalších jazykov uvádzaných vo výkaze samostatne údaj „iný jazyk“ zahŕňa ešte taliansky, český, ruský, ukrajinský, francúzsky, rusínsky, španielsky a čínsky jazyk. Počet bohoslužieb vykonávaných v posunkovej reči pre nepočujúcich je stabilizovaný na okolo 800 ročne (801 v roku 2017 a 761 v roku 2018).

Prehľad vybraných ukazovateľov za roky 2016 až 2018

	2016	2017	2018
počet aktívne pôsobiacich duchovných	5 396	5 295	4 956
počet evidovaných veriacich	4 333 969	4 304 159	4 346 668
počet cirkevných škôl	330	317	322
počet bohoslužieb	1 372 316	1 352 438	1 357 982
počet krstov	49 255	49 214	49 993
počet cirkevných sobášov	15 973	16 194	15 745
počet cirkevných pohrebov	42 907	44 142	44 950

4.13 Ochrana pamiatkového fondu

Predmet zisťovania

Predmetom zisťovania je stav pamiatkového fondu, ktorý tvoria hnutelné a nehnuteľné národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu podľa § 22 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane pamiatkového fondu“), všetky verejné zdroje financovania obnovy národných kultúrnych pamiatok vrátane štátneho rozpočtu.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky

Špecializovanými orgánmi štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu sú Pamiatkový úrad Slovenskej republiky a krajské pamiatkové úrady (ďalej len „KPÚ“).

Výkaz obsahuje údaje o Pamiatkovom úrade SR, ktorý vykonáva v druhom stupni štátnu správu s celoslovenskou pôsobnosťou v rozsahu zákona o ochrane pamiatkového fondu, a údaje o krajských pamiatkových úradoch. KPÚ je v prvom stupni príslušným správnym orgánom, ktorý rozhoduje o právach a povinnostiach právnických a fyzických osôb na úseku ochrany pamiatkového fondu v rozsahu zákona o ochrane pamiatkového fondu v územnom obvode príslušného kraja.

Organizačná štruktúra Pamiatkového úradu SR sa menila. Od roku 2006 sa stav stabilizoval na úrovni 8 KPÚ v Banskej Bystrici, Bratislave, Košiciach, Nitre, Prešove, Trenčíne, Trnave a Žiline a ďalších 12 pracovísk v mestách: Banská Štiavnica, Kremnica, Komárno, Levoča, Lučenec, Martin, Poprad, Prievidza, Rožňava, Ružomberok, Topoľčany a Spišská Nová Ves so sídlom v Levoči. V štruktúre Pamiatkového úradu SR sú aj dva oblastné reštaurátorské ateliéry – Bratislava a Levoča.

Ochrana pamiatkového fondu

Druhý modul obsahuje údaje o národných kultúrnych pamiatkach, údaje o počte pamiatkových území a údaje o archeologických nálezoch a náleziskách. Modul obsahuje aj údaje o počte pamiatkových území na Slovensku, ktoré sú zapísané v zozname svetového dedičstva.

Národné kultúrne pamiatky sú nehnuteľné a hnutelné veci pamiatkovej hodnoty, ktoré sú z dôvodu ochrany vyhlásené za národné kultúrne pamiatky. Základnou zápisnou jednotkou je kultúrna pamiatka, ktorá evidenčne pozostáva z jedného alebo viacerých nehnuteľných pamiatkových objektov alebo hnutelných pamiatkových predmetov.

Územia hodnotných historických sídiel, ktoré vykazujú významné pamiatkové hodnoty, sa chránia ako pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny. Lokality s pamiatkami a územia s univerzálnymi kultúrnymi hodnotami svetového významu sa zapisujú do zoznamu svetového dedičstva. Na území SR je v súčasnosti v zozname svetového dedičstva zapísaných 5 lokalít.

Prehľad vybraných údajov za roky 2016 až 2018

	2016	2017	2018
počet národných kultúrnych pamiatok	24 961	25 081	25 159
počet pamiatkových objektov	16 383	16 717	16 963
z toho archeologických nálezov a nálezísk	474	493	506
počet pamiatkových predmetov	34 478	34 734	34 927
počet pamiatkových území	109	108	110

Finančné prostriedky z verejných zdrojov

Národné kultúrne pamiatky (NKP) môžu byť vo všetkých formách vlastníctva. Vlastník kultúrnej pamiatky je povinný na vlastný náklad starať sa o jej zachovanie, pričom mu môže Ministerstvo kultúry SR alebo obec poskytnúť príspevok na náklady spojené s jej zachovaním alebo obnovou. Priame náklady obcí vynaložené na obnovu národných kultúrnych pamiatok sa z dôvodu racionalizácie zisťujú prostredníctvom štatistického výkazu KULT 3-01.

Objem vynaložených finančných prostriedkov na obnovu pamiatkového fondu za roky 2016 až 2018 (v EUR)

	2016	2017	2018
finančné prostriedky na obnovu NKP spolu	49 346 409	39 386 577	26 216 701
z toho zo štátneho rozpočtu	26 397 725	17 512 187	11 744 046
z rozpočtu samosprávnych krajov	9 239 420	4 676 751	6 389 126
z rozpočtu obcí	1 741 472	3 705 317	2 647 354
z iných zdrojov	11 967 792	13 492 322	5 436 175

4.14 Multimediálny priemysel

Predmet zisťovania

Výkaz bol do štatistického zisťovania za rok 2018 zaradený prvýkrát. Predmetom štatistického zisťovania v oblasti multimédií je získanie informácií o multimediálnych činnostiach na území Slovenskej republiky, zmapovanie aktivít z hľadiska produkcie a prezentácie multimediálnych diel, ekonomického a personálneho zabezpečenia činnosti v tejto oblasti.

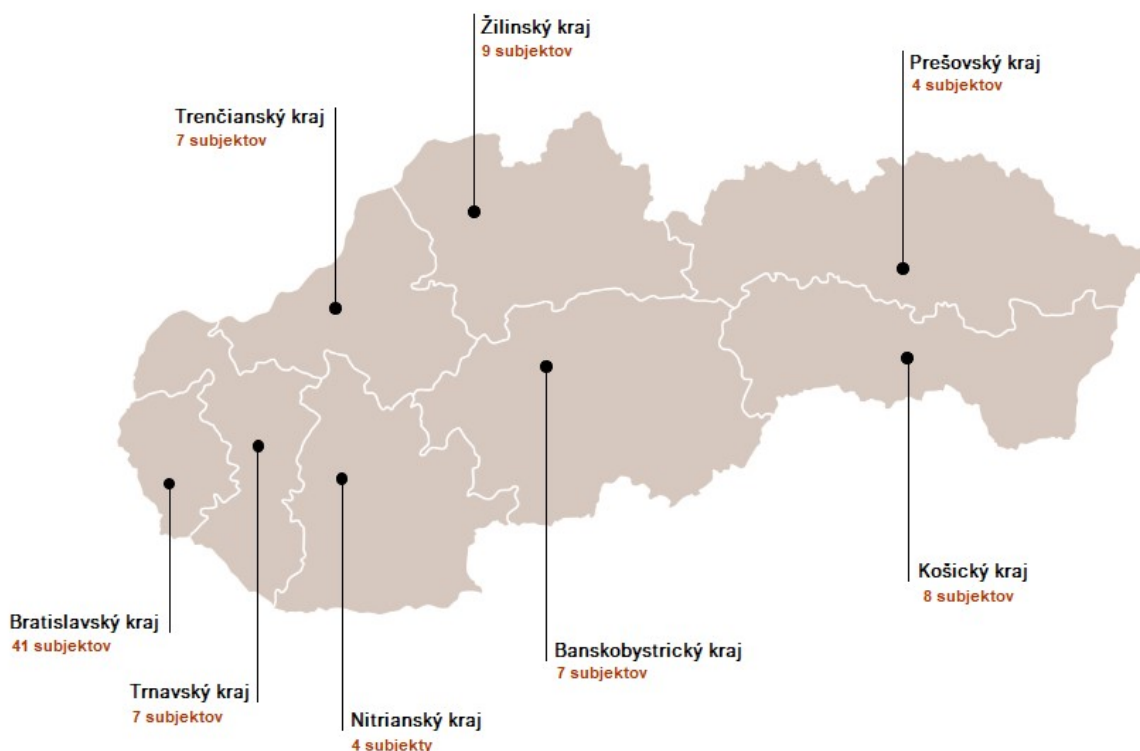
Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť multimédií sú právnické a fyzické osoby, ktoré podnikajú v oblasti multimediálnej činnosti, a to osoby, ktoré sa identifikujú s aspoň jednou z týchto kategórií: herný priemysel, tvorba a vývoj digitálnych nástrojov a technológií (softvér a technológie na využitie vo všetkých oblastiach života), multimediálny dizajn (tvorba a produkcia nielen estetického, ale aj funkčného a softvérového riešenia), webový dizajn, multimediálne a interaktívne inštalácie s úžitkovým charakterom, motion design ako pohyblivý dizajn (napríklad pre televízie, reklamu, konferencie), mediálne umenie/media art, virtuálna a rozšírená realita (ako oblasť, nie ako technológia, z hľadiska budúceho vývoja).

Aktivity v oblasti multimediálneho priemyslu

Z celkového počtu 562 spravodajských jednotiek pôsobiacich v oblasti multimediálneho priemyslu vykonávalo v sledovanom roku túto činnosť 87 subjektov, pričom vyprodukovali 4 376 multimediálnych diel, z toho 120 diel určených na zábavný účel, 3 775 diel určených na vzdelávací účel, 293 diel na úžitkový účel a 188 diel neherného charakteru. Najviac multimediálnych diel bolo zhotovených pre platformu Android, a to v počte 1 126, pre iOS sa ich zhotovilo 748, nasleduje 183 multimediálnych diel pre PC. Pre ďalšie hlavné platformy ako Nintendo a Playstation sa zhotovili 3 diela a pre Xbox 2 diela. Najväčšia koncentrácia subjektov vykonávajúcich multimediálne činnosti bola v Bratislavskom kraji (41). Nasleduje Žilinský kraj (9), Košický (8), Banskobystrický, Trnavský a Trenčiansky kraj (po 7 subjektov). V Nitrianskom a Prešovskom kraji pôsobili v tejto oblasti po 4 subjekty.

Multimediálne činnosti na Slovensku za rok 2018

Prezentácia subjektov

V roku 2018 sa na 86 festivaloch, veľtrhoch, výstavách, súťažiach, konferenciách a iných podujatiach odprezentovalo 75 diel multimediálneho charakteru, pričom 5 z nich získalo 8 ocenení doma (1) i v zahraničí (7). Multimediálne diela boli propagované aj v médiách (televízia, rozhlas, tlač, online videozáznamy, iné platformy), a to v počte 2 444 prezentácií.

Prehľad vybraných ukazovateľov za rok 2018

	2018
počet prezentačných podujatí	86
z toho tuzemské	48
zahraničné	38
počet prezentovaných multimediálnych diel	75
počet získaných ocenení/diel	8/5
počet prezentácií v médiách	2 444

Subjekty pôsobiace v oblasti multimédií zorganizovali alebo sa podieľali na spoluorganizovaní 16 podujatí (festivaly, konferencie, tvorivé dielne, prednášky, kurzy), z toho 4 podujatia boli pre deti a mládež do 18 rokov a 1 podujatie pre vysokoškolákov.

Finančné zabezpečenie činnosti v oblasti multimediálneho priemyslu

Na zabezpečenie výroby a sprostredkovanie multimediálnych diel bolo v roku 2018 vynaložených 41 179 594 EUR, z toho výnosy z predaja digitálnych kópií predstavovali 1 540 502 EUR, príjmy z predaja diel na nosičoch priniesli 91 937 EUR, z prenájmu diel 200 EUR, z poplatkov za paušálne predplatné 1 966 EUR, zo vstupného 3 900 EUR, za poskytnutie licencie v zmysle autorského zákona 1 143 797 EUR, z mikrotransakcií (výnosy vychádzajúce z ponuky developera dobrovoľne si priplatiť za určitý úkon v rámci hry alebo aplikácie) 2 438 120 EUR, z DLC („downloadable content“ – doplnkový obsah k dielu, publikovaný zhotoviteľom) 1 257 EUR a z outsourcingu 759 193 EUR. Celkové výdavky na činnosť v oblasti multimédií činili 33 191 932 EUR. Kapitálové výdavky predstavovali sumu 456 925 EUR.

Prehľad príjmov a nákladov na činnosť v oblasti multimédií (v EUR)

	2018
príjmy a výnosy spolu	41 179 594
z toho výnosy	40 748 020
náklady na činnosť spolu	33 191 932

Personálne zabezpečenie v oblasti multimediálneho priemyslu

Na zabezpečovaní výroby a distribúcie multimediálnych diel sa celkovo podieľalo 621 osôb, z čoho bolo 359 zamestnancov. Z celkového počtu osôb prevažovali muži v počte 548, žien bolo 73. Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnanca v pracovnom pomere na plný pracovný úväzok predstavovala 1 020 EUR, pričom mzda odborného zamestnanca bola vo výške 1 149 EUR.

4.15 Špecializované dizajnérske činnosti

Predmet zisťovania

Výkaz bol do štatistického zisťovania za rok 2018 zaradený prvýkrát. Predmetom štatistického zisťovania prostredníctvom výkazu KULT 21-01 je zmapovať aktivity, výsledky tvorby, ekonomické a personálne ukazovatele za oblasť špecializovaných dizajnérskejších činností v celom rozsahu na území Slovenskej republiky.

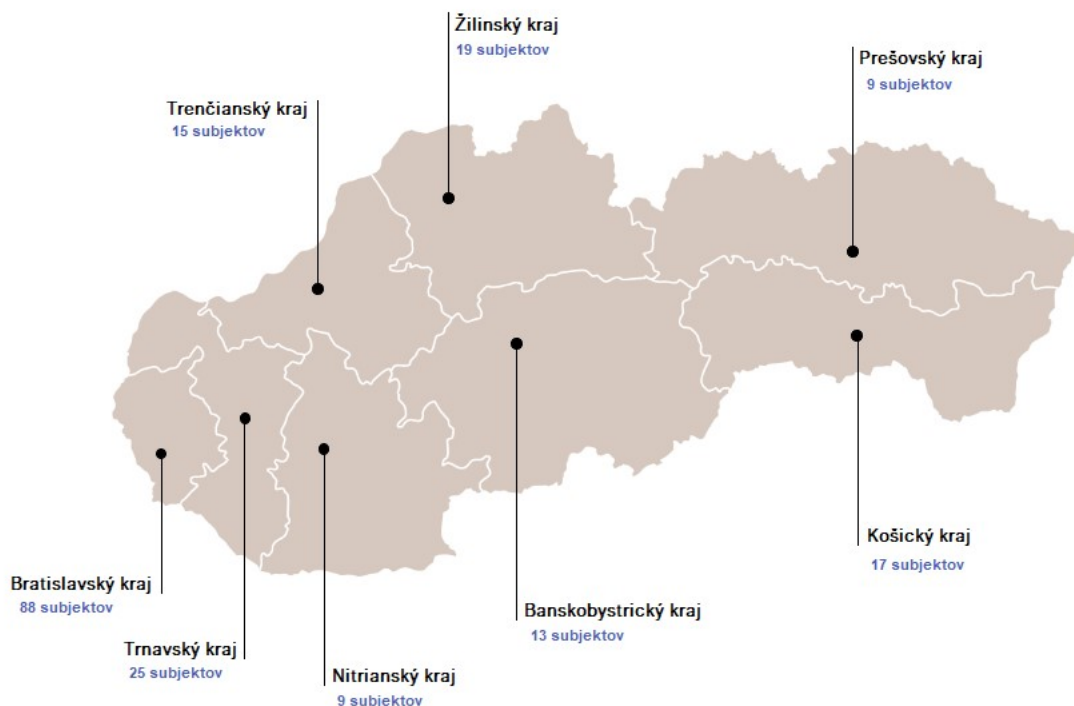
Spravodajské jednotky

Spravodajskými jednotkami štatistického zisťovania za oblasť dizajnu sú právnické a fyzické osoby, ktoré podnikajú v oblasti špecializovaných dizajnérskejších činností, pod čím rozumieme produktový a komunikačný dizajn. V rámci produktového dizajnu rozlišujeme nasledujúce kategórie: dizajn nábytku, interiérový dizajn, dizajn strojov a elektrických zariadení, dizajn dopravných prostriedkov, módný dizajn a šperk, textilný dizajn, dizajn multimediálnych produktov (návrhy). Zaraďujeme sem aj iné druhy, ako napríklad dizajn hudobných nástrojov, dizajn športového i voľnočasového náčinia či dizajn potrieb na cestovanie a expedície. Pod komunikačným dizajnom rozumieme dizajn vizuálnej identity/logotypu, dizajn komunikačnej kampane, dizajn informačného systému, dizajn pre digitálne médiá, dizajn písma, knižný dizajn a i., ako napríklad ilustrácie (v kontexte komunikačného dizajnu) či vizuálna komunikácia v priestore a pod. V roku 2018 z celkového počtu 315 subjektov pôsobiacich v oblasti špecializovaných dizajnérskejších činností na Slovensku vykonávalo túto činnosť 195 spravodajských jednotiek.

Aktivity v oblasti špecializovaných dizajnérskejších činností

V sledovanom roku vzniklo spolu 9 229 produktov, z toho 1 651 v kategórii produktového dizajnu a 7 578 diel v kategórii komunikačného dizajnu. Najväčšie zastúpenie dizajnérskejších subjektov bolo v Bratislavskom kraji v počte 88. V Trnavskom kraji sa dizajnérskej činnosti venovalo 25 subjektov, v Žilinskom kraji 19. O čosi menej – 17 subjektov – bolo v Košickom kraji, v Trenčianskom kraji ich počet dosahoval 15, v Banskobystrickom kraji bolo zaznamenaných 13 subjektov, v Nitrianskom a Prešovskom kraji vykonávalo dizajnérsku činnosť 9 subjektov.

Dizajnérske činnosti na Slovensku za rok 2018

Prezentácia subjektov

V roku 2018 sa na 386 podujatiach odprezentovalo 853 diel dizajnu, pričom ocenenie získalo 24 produktov (z toho 8 v zahraničí). Konkrétne bolo ocenených 12 diel z oblasti produktového dizajnu (v zahraničí 5) a rovnako 12 z komunikačného (v zahraničí ocenené 3). Diela podporilo aj 519 prezentácií v rôznych médiách (televízia, rozhlas, tlač, online časopisy a denníky, iné platformy), z toho 80 prezentácií v zahraničí.

Prehľad vybraných ukazovateľov

	2018
počet diel	9 229
z toho produktový dizajn	1 651
komunikačný dizajn	7 578
počet prezentačných podujatí	386
z toho zahraničných	96
počet prezentovaných diel	853
počet ocenených diel	24
z toho v zahraničí	8
počet organizovaných podujatí	162
počet návštevníkov na podujatiach	159 272

Subjekty, ktoré vykonávali špecializované dizajnérske činnosti, organizovali alebo sa podieľali na organizovaní 162 podujatí – festivalov, prehliadok, výstav, súťaží, konferencií, tvorivých dielní, prednášok, kurzov a pod. Na týchto podujatiach sa zúčastnilo 3 817 účinkujúcich alebo vystavujúcich a 159 272 návštevníkov, z toho 7 925 návštevníkov tvorili deti a mládež do 18 rokov.

Za uplynulý rok subjekty vydali 25 titulov publikácií zameraných na túto oblasť, z nich bolo 5 periodických.

Finančné zabezpečenie v oblasti špecializovaných dizajnérskeho činností

Celkové príjmy subjektov vykonávajúcich špecializované dizajnérske činnosti predstavovali v roku 2018 sumu 10 584 270 EUR, náklady na činnosť boli spolu 7 092 611 EUR. Z celkových zdrojov financovania dizajnérskeho činností bolo 810 657 EUR poskytnutých zo štátneho rozpočtu, 7 720 EUR z rozpočtu VÚC a 5 852 EUR z rozpočtu obcí. Tuzemské granty poskytli financovanie vo výške 74 504 EUR a zahraničné granty 27 200 EUR.

Prehľad príjmov a nákladov v oblasti špecializovaných dizajnérskeho činností (v EUR)

	2018
príjmy a výnosy spolu	10 584 270
z toho výnosy	9 427 283
náklady na činnosť spolu	7 092 611

Personálne zabezpečenie v oblasti špecializovaných dizajnérskeho činností

V roku 2018 sa na špecializovaných dizajnérskeho činnostiach podieľalo 690,20 osôb, z toho 232 žien. Z celkového počtu osôb bolo 250,20 zamestnancov v pracovnom pomere, z nich 179,6 bolo odborných alebo umeleckých zamestnancov. Priemerná hrubá mesačná mzda zamestnancov bola na úrovni 827 EUR, pričom priemerná mzda odborných zamestnancov bola o čosi vyššia, 871 EUR.

4.16 Kultúra národnostných menšín

Predmet zisťovania

Predmetom štátneho štatistického zisťovania je činnosť subjektov, ktoré pôsobia v oblasti kultúry národnostných menšín, počet a druh kultúrnych aktivít, ktoré subjekty národnostných menšín usporiadali, vrátane ich financovania z rôznych zdrojov.

Spravodajské jednotky

Za oblasť kultúry národnostných menšín poskytlo súčinnosť v štátnom štatistickom zisťovaní všetkých 860 (100 %) spravodajských jednotiek, z nich 784 (82 %) vykonávalo činnosť a 76 (18 %) činnosť nevykonávalo. Medzi spravodajské jednotky boli zaradené fyzické osoby a právnické osoby (občianske združenia, nadácie, neziskové organizácie, neinvestičné fondy, organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR, vyšších územných celkov a obcí, obce, vysoké školy, verejnoprávne inštitúcie, registrované cirkvi, náboženské spoločnosti a právnické osoby, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, ako aj spoločnosti s ručením obmedzeným).

Aktivity subjektov kultúry národnostných menšín

Na území SR najväčší počet aktivít zrealizovali subjekty kultúry maďarskej národnostnej menšiny (8 821), najmenej subjekty poľskej (26), srbskej (36), chorvátskej (43), bulharskej (59), ruskej (61) a moravskej (76) národnostnej menšiny.

národnostná menšina	počet aktivít
bulharská	59
česká	355
chorvátska	43
maďarská	8 821
moravská	76
nemecká	108
poľská	26
rómska	1 591
rusínska	486
ruská	61
srbská	36
ukrajinská	205
židovská	1 039
iná a multikultúrne aktivity	247
spolu	13 152

Počet aktivít však komplexne nevystihuje množstvo vykonanej práce, ktoré musia organizátori vykonať na dokonalú prípravu a zorganizovanie najmä kultúrnych podujatí veľkého rozsahu. Už niekoľko desiatok rokov subjekty pôsobiace v oblasti kultúry národnostných menšín realizujú svoje aktivity a získali si početných priaznivcov a stále publikum. Ide najmä o folklórne festivaly, súťaže v prednese národnostnej poézie a prózy, literárne dni, kultúrno-výchovné a vzdelávacie letné tábory pre deti a mládež, tvorivé dielne s tradičnými remeselnými zručnosťami a ďalšie kultúrne podujatia, ktoré si získali veľkú popularitu na úrovni regiónov a celkovo SR, ale majú svoje meno aj v zahraničí. Medzi najvýznamnejšie celoslovenské podujatia kultúry národnostných menšín patria napríklad Festival bulharského umenia, Dni českej kultúry v Košiciach, HRVATSKI DANI – Chorvátske dni v jednotlivých obciach s chorvátskou minoritou, Festival DOBRODOŠLI, Kodályove dni – celoslovenský festival maďarských dospelých speváckych zborov, Purpurová ruža – celoštátna súťažná prehliadka maďarských ľudových súborov a sólistov, Celoštátny ľudovomelecký festival v Želiezovciach, Podunajská jar – celoslovenský festival detských bábkových a divadelných súborov, Jókaiho dni – celoslovenský súťažný festival maďarských amatérskych a študentských divadelných súborov, Celoslovenská súťaž v prednese poézie a prózy Mihálya Tompu, Festival MORAVA KRÁSNA ZEM, Sviatok kultúry a vzájomnosti karpatských Nemcov na Slovensku v Kežmarku, Potykajme si s Poľskom, Cigánsky oheň, Gypsy Fest – World Roma Festival, Európske rómske kováčske sympóziu, Ľudia z rodu Rómov, Medzinárodný rómsky festival v Bratislave, Festival kultúry Rusínov Slovenska vo Svidníku, Celoslovenský rusínsky festival ľudovej piesne Spevy môjho rodu, Festival kultúry a športu v Medzilaborciach, Duchnovičov Prešov – celoslovenská súťaž v umeleckom prednese rusínskej poézie a prózy, Festival Ruská pieseň nad Dunajom, Večer ruskej piesne a romance, Festival srbskej kultúry, Slávnosti kultúry Rusínov-Ukrajincov Slovenska, Makovická struna – celoslovenská súťažná prehliadka Ukrajincov v speve ľudových piesní, Festival folklóru Rusínov-Ukrajincov Slovenska v Kamienke či MOADON – letné tábory pre židovské deti.

	Počet záujmových kolektívov kultúry národnostných menšín				
	detské (do 15 rokov)	mládežnícke (16 až 26 rokov)	dospelých (nad 26 rokov)	spolu v roku 2018	spolu v roku 2017
divadelný súbor	35	30	64	129	109
folklórny súbor	162	74	160	397	399
hudobná skupina	33	49	116	198	132
spevácky zbor	34	21	114	168	214
iné	90	103	156	347	225
spolu	353	277	609	1 239	1079

Na území SR v roku 2018 vykonávalo svoju činnosť 1 239 kolektívov rozvíjajúcich kultúru národnostných menšín. Najviac záujmových kolektívov pôsobilo v oblasti národnostného folklóru (397). Tieto záujmové kolektívy sa významnou mierou aktívne podieľajú aj na rozvoji tzv. živej národnostnej kultúry – folklórnych festivalov, prehliadok, tanečných domov či letných detských a mládežníckych táborov. Najmenej početne zastúpené sú subjekty vykonávajúce divadelnú činnosť (129).

Vybrané typy aktivít subjektov kultúry národnostných menšín a ich územná realizácia

	kultúrno- spoločenské podujatia	výchovno- vzdelávacie aktivity	výstavy	súťaže	iné	spolu
celoslovenské	899	388	89	64	169	1 609
regionálne	2 164	1 596	285	137	228	4 410
miestne	3 066	2 661	226	88	535	6 576
spolu	6 129	4 645	600	289	932	12 595

Z 12 595 usporiadaných kultúrnych podujatí v roku 2018 bolo takmer 13 % s celoslovenskou pôsobnosťou, 35 % podujatí na regionálnej úrovni a niečo vyše 52 % miestnych podujatí. Počet realizovaných aktivít v porovnaní s rokom 2017 je takmer rovnaký.

Subjekty kultúry národnostných menšín sa okrem organizácie kultúrnych podujatí venovali aj výskumnej činnosti, prevádzke elektronických médií, vydávaniu periodickej tlače, neperiodických publikácií a vydávaniu audiovizuálnych nosičov.

V roku 2018 bolo vydaných 61 titulov periodickej národnostnej tlače v náklade 180 859 kusov a 245 titulov neperiodických publikácií v náklade 143 301 kusov. Najviac titulov periodických (43) i neperiodických (184) publikácií vydali subjekty maďarskej národnostnej menšiny. Subjekty kultúrnych aktivít prevádzkovali 115

webových stránok, rovnako po 11 národnostných internetových rozhlasových a televíznych vysielaní, vydali 24 titulov na CD alebo DVD nosičoch v náklade 18 147 kusov a venovali sa audiovizuálnej, resp. filmovej tvorbe (93 diel).

Financovanie aktivít a kultúrnych podujatí subjektov kultúry národnostných menšín

V roku 2018 sa najvyššou mierou podieľala na financovaní kultúry národnostných menšín štátna správa vo výške 9 884 896 EUR, z čoho 7 680 000 EUR (78 %) predstavovali finančné prostriedky poskytnuté z Fondu na podporu kultúry národnostných menšín (nárast o vyše 70 % oproti roku 2017, keď sa poskytovali finančné prostriedky z Úradu vlády SR v programe Kultúra národnostných menšín vo výške 4,5 milióna EUR). Kultúra národnostných menšín je okrem štátnej správy podporovaná aj regionálnou a miestnou samosprávou. Hlavnú časť príspevkov od regionálnej samosprávy predstavujú príspevky pre profesionálne národnostné divadlá, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti vyšších územných celkov – Divadlo Thália Színház, Jókaiho divadlo, Divadlo Romathan a Divadlo Alexandra Duchnoviča. Medzi príspevkami od miestnej samosprávy sú uvedené príspevky pre knižnice, kultúrne a osvetové strediská, školy a i., ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí.

Financovanie aktivít subjektov kultúry národnostných menšín v roku 2018

národnostná menšina	výška príspevku (v EUR)				
	štátny rozpočet	samospráva		sponzori/granty	
		regionálna (VÚC)	miestna (obec)	zo SR	zo zahraničia
bulharská	69 570	2 594	82 242	300	2 352
česká	312 872	-	300	300	26 451
chorvátska	152 638	-	5 000	2 150	33 822
maďarská	5 092 209	2 180 371	1 172 397	384 854	1 386 895
moravská	112 020	800	-	2 600	-
nemecká	285 830	-	305	-	60 000
poľská	104 557	-	-	-	12 115
rómska	2 124 743	470 223	31 094	107 134	58 352
rusínska	520 829	1 294 939	45 130	44 406	5 906
ruská	84 480	-	-	-	32 120
srbská	44 064	-	-	-	-
ukrajinská	551 418	3 200	4 400	3 725	1 500
židovská	115 625	14 600	6 600	34 662	49 788
iná a multikultúrne aktivity	314 041	16 320	36 443	15 130	28 900
spolu	9 884 896	3 983 047	1 383 911	595 261	1 698 201

Z miestnej samosprávy bolo pridelených najviac finančných prostriedkov najmä pre maďarskú, bulharskú a rusínsku národnostnú menšinu. Najviac viditeľná zmena nastala v prípade bulharskej národnostnej menšiny, ktorej na základe štatistického zisťovania nebol v roku 2017 poskytnutý žiadny finančný príspevok, avšak v roku 2018 už bol poskytnutý finančný príspevok vo výške 82 242 EUR, a to najmä pre Bulharskú základnú školu a gymnázium Christa Boteva v Bratislave. Finančná podpora z miestnej samosprávy nebola vôbec poskytnutá pre moravskú, poľskú, srbskú a ruskú národnostnú menšinu. Finančné prostriedky od sponzorov zo Slovenska, resp. granty získané od slovenských poskytovateľov predstavovali sumu 595 261 EUR. V roku 2018 boli štandardne poskytnuté finančné prostriedky na realizáciu kultúrnych podujatí na Slovensku aj od sponzorov zo zahraničia, resp. boli získané granty od zahraničných poskytovateľov. Išlo o sumu vo výške 1 698 201 EUR, čo bolo o takmer 30 % menej oproti roku 2017.

Podstatnú časť zdrojov zo štátneho rozpočtu (2 303 192 EUR /23,3 %/) tvorili aj v roku 2018 príspevky na vydávanie titulov periodickej tlače, neperiodickej literatúry, hudobných a audiovizuálnych nosičov, ako i na prevádzku webových stránok, rozhlasových a televíznych vysielaní pre jednotlivé národnostné menšiny a na audiovizuálnu a filmovú tvorbu. Z uvedeného vyplýva, že 76,70 % celkových finančných príspevkov štátu sa poskytlo na tzv. živú kultúru. Prevádzku webových stránok, národnostných internetových vysielaní, vydávanie CD, DVD, audiovizuálnu a filmovú tvorbu podporil štátny rozpočet sumou 1 217 767 EUR.